

ZAPISKI S POSVETOVANJA ZUNANJEPOLITIČNIH SEKCIJ PRI KRAJEVNIH ORGANIZACIJAH SZDL

KAJ OVIRA RAZMAH SEKCIJ?

Okrajni odbor SZDL je organiziral v soboto dopoldne posvetovanje z vodji zunanjepolitičnih sekcij, za katero je idejno-vzgojna komisija zbrala nekatere osnovne ugotovitve iz dosedanjega dela. Posvetovanja se je udeležilo okoli 30 ljudi iz vseh občin, ki delajo na tem področju, prišla pa sta tudi zastopnika podkomisije za te sekcije pri GO SZDL Slovenije. Uvodne ugotovitve je podal predsednik komisije za idejno-vzgojno delo pri okrajnem odboru SZDL tovariš inž. Peter Ivanetič.

Uvodne besede so bile rezultat iz prakse 6 sekcij, ki jih je komisija v zadnjem času obiskala in obdelala z njimi nekatera enotna vprašanja. Pri teh razgovorih se je pokazala potreba, da se na posvetovanju najprej razčistijo osnovne misli o vlogi sekcije pri krajevni organizaciji, šele nato pa tudi posebna vprašanja delovanja tovrstnih sekcij. Tovariši iz raznih delov okraja so nato naštel vrsto ovir pri dosedanjem delu.

Osnovne slabosti, da se sekcije za zunanje politične vprašanja niso bolj uveljavile, izvirajo iz nejasnosti o vlogi in obliki delovanja sekcije. Razprave so se sukale okoli vprašanj: ali je sekcija organizacija v organizaciji, ali ima člane, ali je stalna ali začasna itd., prav malo pa je bilo primerov, kjer je bila ustanovitev sekcije posledica analize odbora krajevne organizacije o potrebah in željah članstva v okraju. Razen tega je razprava pokazala še druge slabosti: neelastičnost pri programiranju, toge organizacijske oblike, vsiljevanje predavanj in tem, premalo pomoči idejnovzgojnih komisij pri občinskem odboru SZDL, stare oblike suhih predavanj brez ponazoril in sodobnih sredstev, pomanjkanje (še večkrat pa slabo izkoriščanje) literature itd. Razumljivo je takšna kopica napak in napačnih prijemov odbijala članstvo in tudi vodstva SZDL od organiziranja teh oblik delovanja. Zato smo imeli v začetku leta v okraju le 6 zunanjepolitičnih sekcij, pa še te so v večini primerov samo životarile.

Dobre izkušnje iz Vidma-Krškega

Udeleženci sobotnega posvetovanja so se seznanili z izkušnjami iz Vidma-Krškega, kjer so v pichem mesecu uspeli postaviti na noge 7 novih sekcij za to področje. »Recepta« za ta uspeh je kaj preprost: občinski odbor SZDL je organiziral z vodstvi krajevnih organizacij razgovore, na katerih je obrazložil potrebo in možnosti, ki že obstajajo za delo. Organizirali so projektor in dia-filme, pripravili za začetek nekaj predavateljev in pravzaprav »pokazali«, kako naj bi sekcija delovala. Uspeh je bil tu in sedaj že tečejo priprave za naslednje teme, ki so pereče in ki jih ljudje živahno komentirajo. Če tam in sekcije, delajo to seveda sami.

Tudi v Brežicah so imele nekaj uspehov, enako v samem Črnomlju. Kaj pa je bilo v Krškem tako spodbudnega, da so tako hitro uspeli? Skromna sredstva, ki jih je vložil ObO SZDL, so zakročila po nekaterih krajevnih organizacijah po naprej pripravljenem dogovoru. Krajevna organizacija je organi-

zirala prostor in povabila članstvo. Izkušeni predavatelji so pokazali nekaj novega in že je bila tu pripravljenost ljudi, da se po nekaj tednih spet zbere v še večjem številu. Prihodnjič bodo že imeli svoj sekretariat za to delo, ki bo zbiral predloge in jih uredničeval, poiskali bodo tudi domačega predavatelja, sčasoma pa se bo sekcija zbrala ob pomembnejšem dogodku kar ob TV sprejemniku, kjer bo organiziran komentar tega ali onega dogodka v besedi in sliki.

Sekcija je sodobna oblika dela

Iz prispevkov v razpravi in misli predstavnikov občinskih odborov in okrajnega odbora SZDL ter podkomit-

Seminar za člane občinskih komitejev LMS

V ponedeljek in torek se je 22 članov občinskih komitejev LMS udeležilo dvo-dnevne seminarja, ki jim ga je pripravil OK LMS v Novem mestu. Razen nekaterih zanimivih predavanj s političnega in gospodarskega področja so se udeleženci seminarja predvsem pomenili o vlogi in oblikah dela sekretariata občinskih mladinskih komitejev, izmenjali pa so tudi koristne izkušnje o delu v posameznih občinah.

Novi prispevki za izgradnjo bolnišnic v Brežicah in Novem mestu

Iz občine Brežice: JZ podjetje za popravilo voz Dobova; Opekarna Brežice; Gradbeno podjetje »Gradbenik« Brežice; avto transportno podjetje »Prevoza« Brežice; Trgovsko podjetje »Ljudska potrošnja« Brežice; Trgovsko podjetje »Krka« Brežice; Restavracija »Na griču« Čatež; Splošno kovinarsko podjetje »Kovina« Bizeljsko; Agroservis Brežice; Obrtno kovinarsko podjetje Dobova; Mizarsko podjetje Dobova; Obrtno servisno podjetje »Posavje« Brežice; Zdravilišče Čateške Toplice; Lekarna Brežice; Komunalna banka Brežice; Tovarna pohištva Brežice; Kmetijska zadruga Brežice.

Iz občine Črnomelj: Splošno trgovsko podjetje Črnomelj.

Iz občine Metlika: Splošno trgovsko podjetje Metlika; Komunalna uprava Metlika; Občinski komitej ZKS Metlika; Občinski odbor SZDL Metlika.

Iz občine Novo mesto: Keramika Novo mesto;

sije GO SZDL Slovenije bi lahko oblikovali v zelo zgoščeni obliki nekaj zaključnih misli. Te so posebno pomembne spričo dejstva, da je večina udeležencev posvetovanja ugotovila, da je bilo delo marsikdaj napačno zastavljeno in da zato tudi ni bilo uspehov. Bistveno je poudariti, da je sekcija OBLIKA DELA KRAJEVNE ORGANIZACIJE SZDL, kjer se zbere člani na RAZPRAVO o vseh mogočih problemih širših družbenih skupnosti in seveda tudi lastnega kraja, predvsem pa komune. Občinski odbor naj bi skrbel predvsem za usmerjanje delovanja sekcij za zunanjepolitična (ali splošno politična) vprašanja preko svoje idejnovzgojne komisije. Ta bi s pomočjo delavske univerze skrbel za stalno razpoložljiv material in sredstva (material mora biti aktualen in obdelan s stališči), hkrati pa bi vsiljevala vrstni red koriščenja teh sredstev in pripomočkov. Tudi knjižnice bi morale pomagati, saj večina krajevnih organizacij ne razpolaga z lastnimi knjižnimi

fondi. Največ nalog odpade seveda na krajevno organizacijo. Ta mora prisluhniti potrebam in željam ljudi, vskladiti mora čas in mesto dela sekcije, zagotoviti minimalno udeležbo (ki bo odraz aktualnosti teme in dejanskih želja ljudi) ter stalno opozarjati vse druge organe na aktualnost posameznih pojavov, mnenj in struj, ki jih povzročajo nekomentirane vesti iz vseh mogočih virov in smeri. Naloga krajevne organizacije je tudi, da poskrbi za prenos tehtne in napredne misli, predlogov in kritike na pristojna mesta. S tem dejansko zagotavlja soodločanje slehernega naprednega člana SZDL pri oblikovanju vseh političnih vprašanj.

Udeleženci posvetovanja so menili, da bi ga kazalo ponoviti čez kakšne tri mesece, da bi ugotovili, koliko je pomagalo pri odpravljanju napak in pozitivni dela. Če bodo sekcije rasle in nastajale v skladu s pripravljenostjo ljudi, potem bodo taka posvetovanja kaj kmalu lahko organizirali tudi občinski odbori SZDL sami.

Večja proizvodnja

in višja proizvodnost, združena z vsestranskimi prizadevanji za rentabilnost v celotnem gospodarjenju mora biti zdaj ena prvih in glavnih nalog v uresničevanju letošnjih planov — Nepotrebna črnogledost in stopicanje na mestu ovirata delovni polet v mnogih kolektivih! — Uresničitev proračuna bo terjala letos maksimalno mero naporov, da ustvarimo vse dosegljive dohodke

Tovariš predsednik, kako teko priprave za sprejem resolucije o letošnjem programu razvoja novomeškega okraja?

— Lani smo zelo zgodaj in vzporedno s perspektivnim programom za 1961—1965 začeli pripravljati gradivo za občinske družbene plane in okrajni program oz. resolucijo. Pri tem smo še bolj kot v pripravah za družbeni plan za leto 1961 poskušali vključiti v to delo predvsem gospodarske organizacije, ki so osnovni nosilec planiranja oz. proizvodnje. Zbrati je bilo treba obsežno gradivo in ga v podjetjih in v ObLO čimbolj obdelati. Zavedali smo se od vsega začetka, da bo tak način zaradi sodelovanja velikega števila ljudi terjal temeljito delo, pa tudi veliko časa. Razen tega smo lani konec leta v to delo vključili tudi vse zbornice v okraju. Gradivo naj bi prihajalo obdelano od podjetij prek občin in zbornic na OLO, kjer bi sestavili končni program. Časa je bilo dovolj na razpolago, saj smo — kot rečeno — začeli s tem že lani decembra. Taka je bila zamisel.

Žal pa se v celoti ni uresničila! Predvsem ni uspela zato, ker je precejšnje število gospodarskih organizacij vzelo to nalogo zelo neresno, neodgovorno in pokazalo pri tem veliko mero nedisciplin! Občine so se zato znašle v težkem položaju; razpolagale so z nerealnimi podatki! Nekatera podjetja jim planov s podatki sploh niso poslala, drugod spet so morali tudi po trikrat plane vračati kolektivom, ker so slabo planirali. Mnogi kolektivi gredo

Ze pet let stoje na Sinaju, koder poteka državna meja med ZAR in Izraelom, pripadniki JLA kot sestavni del oboroženih sil ZN. — To sliko so obiskovalci lahko videli na razstavi v Brežicah, ki jo je pred kratkim pod naslovom »Vojaški dnevi« odprl ljubljanski garnizon. Ljudje so razstavo marljivo obiskovali, zlasti mladinci, ki se pripravljajo, da sami oblečejo vojaško uniformo.

V torek dopoldne smo zaprosili predsednika OLO tovariša Nika Belopavloviča in tovarišico Ančko Sotlarjevo iz okrajnega Zavoda za planiranje za razgovor, kako poteka priprave za sprejem letošnjega programa razvoja okraja Novo mesto. Prav tako smo se zanimali za priprave glede okrajnega proračuna in sprejemanja občinskih družbenih planov za 1962. Iz zanimivega obiska objavljamo najvažnejše odgovore, ki so ta čas v ospredju dejavnosti vseh svetov in uslužbencev OLO in vseh komun v okraju.

s plani nazaj — pod lanske obveznosti in že dosežene uspehe! — nekateri pa si postavljajo tako nizke obveznosti, da predstavljajo njihovi plani pravzaprav capljanje na mestu, ki pa je v bistvu spet korak nazaj. Česa pogrešamo v takih planih? Optimizma, delovnega poleta, vneme in ognja!

Tak odnos pa verjetno ni podoba dejanske

Tovariša Boris Kraigher in Viktor Avbelj v Novem mestu

V torek dopoldne sta obiskala kolektiv Industrije motornih vozil v Novem mestu predsednik izvršnega sveta IS IRS tovariš Boris Kraigher in podpredsednik izvršnega sveta tovariš Viktor Avbelj-Rudi. S predsednikom OLO Novo mesto Nikom Belopavlovičem in predstavnik ObLO Novo mesto sta si ogledala proizvodnjo v kolektivu IMV in se seznanila z načrti in problemi podjetja.

Po ogledu IMV sta tovariša Boris Kraigher in Viktor Avbelj obiskala tudi kolektiv tovarne NOVOLES v Straži.

ga razpoloženja v delovnih kolektivih?

— Seveda ni! V delovnih kolektivih je položaj docela drugačen: ljudje hočejo več narediti kot so lani, hočejo s proizvodnjo naprej! Zato niso redki primeri, da predstavniki kolektivov govorijo takole: da, eno je plan — drugo pa je, kaj bomo v resnici delali! So vmes tudi izjeme; v nekaterih podjetjih so se krepko lotili izvrševanja obsežnih nalog in se resnično borijo za plan. Ponekod imajo tudi težave: nimajo razčiščenih vseh notranjih možnosti, so ovire glede surovin, ponekod tudi glede obratnih sredstev, položaja na trgu in podobno. Toda s takimi težavami smo se srečavali tudi vsa prejšnja leta in jih vedno tudi uspešno reševali.

(Nadaljevanje na 2. strani)

VREME

ZA ČAS OD 22. FEBRUARJA DO 4. MARČA

Padavine z ohladitvijo pričakujemo okrog 22. februarja, okrog 1. marca in zlasti okrog 4. marca. Vmes suho oziroma lepo vreme.

VEČJO PROIZVODNJO!

(Nadaljevanje s 1. strani)

Zato moramo kritizirati vse tiste kolektive, ki so si postavili neradne delovne plane, ki delajo brez pravega delovnega poleta. Ti vzroki so močno zavrnili obdelavo gradiva za družbene plane in pripravo okrajnega programa. Novomeška občina je morala n. pr. vrniti 75 odst. vseh osnutkov planov podjetjem v ponovne razprave! To se je zgodilo že po sestanku z vodstvi podjetij; taki pojavi so bili tudi v drugih komunah.

Potemtakem je tako gledanje na letošnje gospodarske naloge in zgolj tarnanje o težavah resna slabost mnogih gospodarstvenikov okraja. Mar ne pomeni to hkrati tudi nevarnosti za uresničitev plana?

— To je točno. Vse to ima lahko zelo negativne posledice. Kaj lahko se ustvari javno mnenje o nekakšnih nerešljivih problemih, ki pa so le navidez nerešljivi. Z naporom in skupnim prizadevanjem smo jih sposobni urediti! To je tudi glavni namen vsega našega letošnjega dela: razčistiti probleme, ki resnično žulijo mnoge kolektive (n. pr.: vprašanje obratnih sredstev, ponekod investicijskih sredstev, drugod spet surovin in pod.). Prav zadnje mesece pa smo že uspešno rešili vrsto takih zares perečih problemov; plodno sodelovanje podjetij, občin, bank in OLO je rodilo zadovoljive uspehe!

Zvezni družbeni plan in republiška resolucija postavljata naloge za 1962 zelo resno, a vendar optimistično. Mar ni že v tem zglede, kako naj bi planirala naša podjetja?

— Treba je reči, da je črnogledost iz mnogih kolektivov zavedla ponekod tudi ljudi v aparatu ljudskih odborov. Lahko bi go-

vorili o škodljivi psihozi in pesimizmu, ki pa sta zelo nevarna in vredna vse obsoje! Prav zvezni plan in republiška resolucija nam jasno kažeta, kako moramo letos nadaljevati lani zastavljeno nalogo:

dvigati proizvodnost dela v industriji kot eno naših prvih dolžnosti;

povečati proizvodnjo v industriji in v vseh drugih panogah;

povečati izvoz;

boriti se za rentabilnost, ki je temelj novega gospodarskega sistema.

Vse to mora letos živeti z vso silo; česar lani še nismo utegnili narediti, je treba letos napraviti! Tudi glede delitve dohodka so stvari veliko jasnejše kot so bile lani. Kakorkoli pogledamo: povsod imamo boljše perspektive in za start v novo obdobje ugodnejše pogoje kot lani. Ob vsem tem pa vendarle mnogi kolektivi stopicajo na mestu, tarnajo in jokajo. Mar bomo s tarnanjem kaj rešili? Ničesar! Treba je delati in ustvarjati!

Črnogledost je doma tudi v nekaterih drugih panogah, n. pr. tudi v gostinstvu! Ponekod vidijo samo nov prometni davek, nič pa ne slišijo o ugodnostih, ki jih prinašajo drugi predpisi.

Treba je jasno poudariti brez resničnega prizadevanja za večjo proizvodnjo in višjo storilnost dela in boja za pravilnejšo delitev dohodkov ne bo napredka! S tem v zvezi tudi nihče ne bo nasprotoval rasti osebnih dohodkov, toda naraščanje mora iti v korak s produktivnostjo dela, z višjo proizvodnjo in vzporedno rastjo skladov! Pri tem seveda spet ne smemo pozabiti na spodbudnejšo notranjo delitev dohodka.

Tovariš predsednik, s tem v zvezi nas zanimajo tudi priprave za

ZUNANJEPOLITIČNI TEDENSKI PREGLED

Končan je najpomembnejši del francosko-alžirskih pogajanj, ki so naposled rodila sporazum. Francoski ministri so se v ponedeljek vrnili v Pariz, kjer jih je sprejel predsednik de Gaulle, štirje alžirski ministri pa so se vrnili v Tunis. Se ta teden bo začasna alžirska vlada, ki nenehno zaseda, odšla v Tripolis, kjer se bo sestal narodni odbor alžirske revolucije.

Kaj pravi Pariz? V uradnem sporočilu ni naravnost govora o sporazumu, čeprav ta omenja ugoden zaključek pogajanj. Alžirski zunanji minister je po prihodu v Tunis izjavil, da pogajanja še niso končana, da pa so očitno rodila dobre sadove.

Kljub tem skromnim uradnim izjavam se je izvedelo, da so se na pogajanjih dogovorili o treh glavnih dokumentih: predvsem o sporazumu o prenehanju sovražnosti, ki trajajo že osmo leto (prvega novembra lani je bila sedma obletnica alžirske vstaje). Politična plat sporazuma pa naj bi bila vsebovana v dveh »izjavah o nameni«.

Najbolj zanimiva so vsekakor vprašanja, o katerih naj bi se že bili sporazumeli. Francija predvsem priznava Alžircem pravico do samoodločbe. Brž ko bo mogoče, bodo ustanovili začasno izvršno mešano oblast, v kateri bodo Alžirci pod predsedstvom Alžirca. Ta izvršna oblast bo vladala v Alžiriji v prehodni dobi, ki bo trajala od šest do devet mesecev.

Mešana varnostna sila, ki bo štela 30.000 do 40.000 mož in bo verjetno pod poveljstvom Alžirca, bo skrbela za notranjo varnost v prehodnem obdobju. Nekaj časa bo ostalo v Alžiriji tudi 400.000 mož francoske vojske.

Po šestih mesecih bodo po vsej Alžiriji organizirali referendum, na kate-

rem naj bi se prebivalstvo izreklo o prihodnosti Alžirije. Ker je pričakovati, da bo ogromna večina alžirskega prebivalstva glasovala za neodvisnost, bo po referendumu ustanovljena suverena alžirska republika.

Francija bo obdržala vojaške posadke in oporišča v Alžiriji nekaj let.

Francija in Alžirija bosta sodelovali pri izkoriščanju saharške nafte. Po ne-

ta teroristična organizacija, ki povzroča toliko gorja prav na koncu alžirske drame.

Ze površen pogled na točke sporazuma kaže, da je več kot sedem let boja alžirskega ljudstva za neodvisnost kronanega z zmago. Pripomniti pa je treba, da ta zmaga še vedno ni popolna, ker je morala začasna alžirska vlada v nekaterih točkah — čeprav ne

MIR V ALŽIRIJI?

odvisnosti Alžirije bodo Francozi dobili jamstva za svojo prihodnost v Alžiriji.

Prav tako se je izvedelo, da bo postopek za uresničenje začasnega sporazuma približno takle: takojšnja seja začasnih alžirskih vlade v Tunisu, nato sestanek narodnega sveta alžirske revolucije v Tripolisu. Podpis sporazuma o ustavitvi sovražnosti. Sledila bo istočasna objava o ustavitvi sovražnosti v Tunisu in Parizu. Objava skupne izjave o nameni glede prihodnosti Alžirije. Ustanovitev začasne izvršne oblasti. Referendum o samoodločbi. Sestava alžirske vlade in razglasitev suverene Alžirije.

Prav verjetno je, da sta uradni Pariz in začasna alžirska vlada dovolila, da je že vnaprejšje prodrlo v javnost sporočilo o točkah sporazuma. S tem sta hotela pripraviti na to javnost. Pariz je gotovo zaskrbljen glede vedanja francoske vojske v Alžiriji, predvsem pa glede ukrepov, ki jih bo stotila Organizacija tajne armade (OAS).

najbistvenejših — popustiti. To vsekakor velja za francoska vojaška oporišča v Alžiriji in za 400.000 mož francoske vojske, ki bodo še ostali nekaj časa v tej deželi.

Prenos oblasti bo brez dvoma najtežavnejša in najnevarnejša operacija, ki jo bo OAS skušal z vsemi sredstvi ovirati. Ni dvoma, da bodo nastopili še težavni in napeti trenutki. Toda alžirsko ljudstvo je že večkrat dokazalo, da je zrelo in da sledi svojim voditeljem. Zato je upati, da se bo neodvisna Alžirija rodila brez novih porodnih krčev, saj so ti trajali že več kot sedem let in če si je kateri narod zaslužil svobodo in neodvisnost, je to prav gotovo alžirski.

Kljub vsem nevarnostim, ki se še skrivajo v prihodnosti, pa je to doslej gotovo najradostnejša vest, ki je po dolgih letih prišla iz Alžirije. Zalostno je le to, da je morala ta vest priti po tako dolgi in krvavi vojni, v kateri je največje materialno in duhovno izgubila prav Francija.

sestavo in sprejem novega proračuna. Kako je glede nove delitve dohodkov na OLO in v občinah?

— Psihoza, ki sem jo pravkar omenil, se odraža tudi v razpravah okoli proračuna in je tu še značilnejša. — Priznati je najprej treba, da prenos vedno številnejših pristojnosti in obveznosti na občine ne sledijo tako hitro tudi viri za kritje vedno številnejših izdatkov, ki jih morajo nositi občinski ljudski odbori. Pravice in obveznosti naraščajo hitreje kot možnosti za njihovo pokrivanje. Letos je to še posebno značilno, pa tudi občutno.

Občine in OLO imajo mnogo težav in problemov,

pri tem pa moramo vsi vendarle vedeti tole: ni druge možnosti, kot da ustvarimo več dohodkov kakor smo jih doslej, pri čemer bo treba seči po vseh mogočih virih in vseh rezervah.

Ob prehudem tarnanju, da ni sredstev, obstaja resna nevarnost, da ne bi videli vseh možnosti, ki vendarle obstajajo, a jih ponekod ne znajo ali pa nočejo načeti. Izkoristiti bo treba dosledno vse možnosti za povečanje dohodkov. Govorimo povsod najprej o tem, kaj bomo ustvarili, šele zatem pa o delitvi sredstev! Zdaj je skoraj povsod narobe: vsi govorijo samo o izdatkih.

Brez dvoma se bo moralo pokrivanje izdatkov v vi-

bodoče izboljšati. V tretjem položaju pa bi usmerjanje govorice samo v to bilo napačno, lahko bi nas zapeljalo. Nihče ne zanika težav, toda poskrbimo najprej res za to, da bomo zajeli vse vire dohodkov!

Ali ne bodo nekateri odloki (n. pr. o povišanju prometnega davka na alkoholne pijače, o davku za maloprodajo in pod.) sprejeti pozno, ker še ni družbenih planov za 1962?

— Odlaganje programov in planov ima seveda tudi negativne posledice. Nekatere komune so kljub temu nekatere nove odloke te dni že sprejele. Odločili smo se, da bo v prvi polovici pokrivanje izdatkov v vi-

gram za 1962 sprejet, hkrati pa občine sproti pripravljajo vse potrebno za svoje letne družbene plane. Ta teden bo na OLO gradivo za program obdelano, prihodnji teden pa se bodo začele verjetno zelo živahne razprave na svetih OLO in v strokovnih zbornicah okraja.

Tovariš predsednik, zdi se nam, da se spet pojavljajo nekatere pretirane zahteve po povečanju proračunskih izdatkov in očitki, da »ljudski odbori nočejo razumeti« teh ali onih javnih potreb.

— Zares je važno v takem položaju, ko so pred nami obsežne naloge, a omejena materialna sredstva, našim ljudem pošteno povedati, zakaj vse potrebujemo sredstev in kako jih delimo. Prepričan sem, da bodo delovni ljudje to razumeli, da bodo radi sodelovali in pomagali. Vedno so bile samo redke izjeme, ki niso hotele razumeti težav, s katerimi se je treba boriti! Pravilno moramo obrazložiti, kaj in koliko potrebujemo za zdravstvo, šolstvo, socialno skrbstvo in za gospodarske namene. Ne smemo se bati odkritih razprav. Zmagati mora načelo: samo z uresničeniimi dohodki bo moč doseči tudi predvidene izdatke! Vsem tlistim pa, ki vedno tarnajo in očitajo: »Ne dajo nam... ni razumevanja...« in podobno in ki najraje postavljajo tudi pretirane zahteve, pa je treba povedati še tole:

razdelimo lahko samo toliko, kolikor ustvarimo! Pri tem pa ne smemo pozabiti še tele resnice:

na našem področju še vedno manj ustvarimo kakor naredijo drugod! Če se ne bomo vsi resno trudili, da bi proizvedli in naredili več kot smo doslej, bomo težko kaj več tudi delili! Samo od storilnosti dela in večje proizvodnje so odvisni naši dohodki. Pri tem pa je seveda spet prav tako važno tudi to, kako pošteno razdeliti to, kar smo ustvarili!

Tg.

TEDENSKI NOTRANJEPOLITIČNI PREGLED

Borba, osrednje jugoslovansko glasilo Socialistične zveze, praznuje pomemben jubilej. Letos mineva 40 let, kar je izšla prva številka tega revolucionarnega glasnika. To je bilo 19. februarja 1922 v pritlični sobici v Kumičičevi ulici v Zagrebu, se pravi v času revolucionarnih vrenj v vsej Evropi, prav tedaj, ko je bila KPJ brutalno prepovedana. Borba je tudi danes — kot nekdanj — zvesta revolucionarni tradiciji in je na čelu prizadevanj, da bi postal tisk resničen oblikovalec najnaprednejših mnenj in stališč, tvorec socialistične zavesti, obveščevalec o vsem, kar delovni ljudje morajo vedeti da bi lahko uspešno upravljali.

Borbi je za njen praznik čestital tudi tovariš Tito, ki je v pismu delovnemu kolektivu med drugim dejal:

»Načela, po katerih se je razvijal naš tisk: resničnost in objektivnost; načelnost v obravnavanju vseh vprašanj; opora delovnih ljudi v vsakdanjem življenju in boju; vzgojitelj in organizator; glasilo boja za mir na svetu in enakopravno sodelovanje med narodi; tolmač solidarnosti naših narodov v boju, ki ga bijejo drugi narodi za boljše življenje in socializem. Ta načela naj bodo tista osnova, na kateri sloni delo vseh naših časopisov in njihovih sodelavcev. — V sedanjih razmerah se pred naš tisk postavljajo zapletene in odgovorne naloge: da si nepretgoma prizadeva za razvijanje delavskega in družbenega samoupravljanja, da opozarja na slabosti in pomanjkljivosti v gospodarstvu in družbenih odnosih, da spoznava in odpravlja lastne pomanjkljivosti, da bi krepil svoj vpliv, zlasti v idejno-političnem pogledu.«

V Jugoslaviji ni nobenega primera črnih koz. Vse govorice o tem so torej izmišljene in zlonamerne. Sprva so mislili, da je zbolela za črnimi kozami učenka Anka Čirjeva iz Kranja. Skrbna preiskava, ki so jo izvedli znani zdravstveni strokovnjaki, pa je pokazala, da Čirjeva

ni obolela za črnimi kozami, marveč za noricami. To so potrdile tudi laboratorijske analize v Ljubljani, Zagrebu in Beogradu. Karanteno, ki so jo uvedli za 80 ljudi, so že ukinili. Čirjevo so prepeljali na ljubljansko infekcijsko kliniko, kjer se bo zdravila.

V Koprno so v soboto slovesno odprli sodobne naprave za desinsekcijo, dozorevanje in konzerviranje hitro pokvarljivega blaga. Za nove naprave se zlasti zanimajo tudi naši uvozniki sadja, limon, pomaranč in banan. Prav pri uvo-

RESNIČNOST IN OBJEKTIVNOST — NAJVAŽNEJŠE NAČELO TISKA

zu tega blaga imamo slabe izkušnje, ker se pri vsaki pošiljki pokvari kar precej blaga. — Koprskemu pristanišču se obeta še lep razvoj. Združenje tekstilne industrije namerava zgraditi skladišče za uvoženi bombaž. Čedalje stvarnejši so tudi načrti za zgraditev koprške železnice. Predstavniki koprške mladine so na VII. kongresu LMS v Kranju predlagali, naj bi železnico gradila jugoslovanska mladina, oziroma naj bi ta objekt predstavljala zvezno mladinsko delovno akcijo.

V gospodarskem odboru Zveznega zbora proizvajalcev, ki je nedolgo tega razpravljalo o položaju premogovnikov, je govoril tudi ljudski poslanec inž. Anton Tribušon. Ta je med drugim dejal, da je treba pospeševati le najrentabilnejše rudnike. S sedanjimi instrumenti smo naredili vse rudnike nerentabilne, zlasti z uvedbo davka

na izredni dohodek ki je v resnici danes na produktivnost. Rentabilnejšim rudnikom moramo pustiti več sredstev, seveda s tem, da potem sami financirajo svoje potrebe. Davek na izredni dohodek je treba ukiniti. Tudi plačirane cene niso več potrebne, ker je ponudba premoga že dovolj velika.

V Beogradu je bilo širše posvetovanje o šolstvu in telesni vzgoji, ki ga je organizirala Stalna konferenca mest. Med drugim je bilo načeto vprašanje, ali bi lahko uporabili še druge instrumente, da bi zbrali za šolstvo več sredstev. Problem finansiranja šolstva bi po mnenju strokovnjakov lahko uredili tako, da bi uvedli prispevek na bruto osebne dohodeke, podobno kot v zdravstvenem in socialnem zavarovanju.

V januarju letos je bila proizvodnja slovenske industrije za 8,6 odstotka večja kot lani v tem mesecu. Največje povečanje so zabeležili v kemični industriji (26%), v lesni industriji (23%) in v papirni industriji (10%). Pod lanskoro ravnijo v januarja pa se je gibala proizvodnja v industriji gradbenega materiala in v gumarski industriji.

Na vojvodinskih poljih se bo letos prvič pojavila domača hibridna koruza »Ex-27-a«, ki jo je vzgojil Inštitut za kmetijstvo v Zagrebu. Lani, ko so delali poskuse, so pridelali 95 metrskih stotov domače hibridne koruze na hektar. Na poskusnem polju v Varaždinu so je pridelali 120, v Križevcih pa celo 139 metrskih stotov. Ta hibridna koruza zraste in dozori v 125 do 135 dneh.

Izvršni svet LR Slovenije je sklenil, da bo blejsko letališče odslej vključeno v stalni zračni promet, ker to dopuščajo vremenske razmere. Preko Bleda se bo odvijal zračni promet tudi za Ljubljano, kadar bo letalsko pristanišče v Ljubljani zaradi neugodnih vremenskih razmer zaprto za javni zračni promet.

VODNA SKUPNOST IN KOMUNE

V petek, 16. februarja, je zasedal upravni odbor Vodne skupnosti Dolenjske. Na sejo so bili povabljeni tudi predsedniki ObLO, saj je bila na dnevnem redu razprava o sredstvih, porabljenih v lanskem letu in o planu za leto 1962. Vodna skupnost rešuje naloge s področja vodnega gospodarstva. Problemi te vrste so zato, ker teko reke skozi več občin, medobčinski, okrajni pa tudi republiški in zvezni, saj presegajo interese kot tudi gospodarsko moč posameznih komun. Prav zato se je na petkovi seji UO mudila razprava največ okoli vprašanja, kako najti prostor in vlogo komune pri delu vodne skupnosti in hkrati poiskati najprimernejši način potrošnje v vodni skupnosti združenih sredstev. Zaradi sorazmerno pičlih sredstev moramo še posebej paziti, da bomo gradili vodnogospodarske objekte širšega pomena in sredstva kar najbolj ekonomično vlagali.

Vodna skupnost Dolenjske je lani porabila 142 milijonov dinarjev za vodno gospodarske gradnje na svojem območju. Za ureditev hudournikov je bilo porabljenih 3 milijone 500 tisoč dinarjev, za regulacije 67 milijonov, za melioracije blizu 8 milijonov, za vodovode 16 milijonov in za odpadne vode 20 milijonov dinarjev. Vplačevanje vodnega prispevka je bilo lani bljše kot prej, še vedno pa je iz leta 1960 za 3 milijone 700 tisoč in iz lanskega leta skoraj 17 milijonov dolžnikov. Za projektiranje obsežnejših načrtov vodnogospodarskih gradenj, ki jih vodna skupnost pripravlja že zdaj, so lani porabili 22 milijonov. Na seji so ponovno poudarili, da je treba tak način projektiranja voditi še naprej. Sklenjeno je bilo, da Vodna skupnost v bodoče ne bo opravljala melioracijskih in regulacijskih del, če ne bodo kmetijske organizacije prej uredile lastniških odnosov. Ze večkrat se je namreč primerilo, da so ostala osušena

zemljišča neobdelana, zato ker kmetijske organizacije niso imele dovolj sredstev, da bi jih odkupila po osušitvi, ko se je njihova cena povečala. Poskrbeti bo treba tudi za vzdrževanje zgrajenih vodnogospodarskih objektov, morda tako, da bi jih prepuščali posameznim organizacijam Člani UO so opozorili tudi na nekatere podplavljane komunalne objekte (cestni in železniški mostovi, ceste), ki jih voda najeda, a nihče ne skrbi zanje.

Razprava se je sukala največ okoli vloge komun pri delu Vodne skupnosti. Ustanovili smo jo zato, ker posamezne komune ne morejo reševati interesno zelo širokih problemov vodnega gospodarstva. Vodna skupnost je torej oblika združevanja sredstev, četudi so sredstva, zbrana v obliki prispevka, sorazmerno majhna (136 milijonov na leto). Vodna skupnost rešuje probleme vodnega gospodarstva po planu, ki je sestavljen iz predlogov komun. Tu pa so se začela pojavljati nasprotja.

Komune so, ko so sestavljale svoje predloge, gledale vodnogospodarske probleme preozko. Omejevale so se predvsem na manjše objekte ter na komunalno hidrotehnične probleme (gradnja kanalizacij in vodovodov). Takšne gradnje so vsekakor potrebne in hkrati koristne, vendar jih lahko, če bomo količkaj spretni, opravimo s sredstvi, zbranimi v obliki izrednega vodnega prispevka (lani smo ga v vsem okraju zbrali samo 3 milijone!). Na ta način bomo redni prispevek očuvali za dela na pomembnejših vodnogospodarskih objektih, ki so medobčinskega pomena. Vloga komune in njen vpliv pri delu Vodne skupnosti se s tem ne bosta zmanjšali, saj bo plan skupnosti še vedno sestavljen iz predlogov komun. Prav zato naj komune pri sestavljanju svojih predlogov upoštevajo predvsem večje

objekte in naj ne drobijo sredstev. Le tako bo Vodna skupnost Dolenjske lahko širše in uspešneje reševala vodno gospodarstvo na porečjih spodnje Save, Krke in Kolpe.

Po dolgi in zelo živahni razpravi, ki je izzvenela v prej opisanem smislu, je upravni odbor odložil sklepanje o planu za leto 1962 zato, ker vsebujejo predlogi komun še vse preveč drobnih vodnogospodarskih ali komunalno hidrotehničnih del, ki jih bodo z resnejšim premislekom lahko marsikje opravili s pomočjo izrednega prispevka. Predloge komun bodo še enkrat temeljito pretresli odbori vodne skupnosti, ki jih imajo vse komune in iz njih izločili manj pomembna dela. Iz tako popravljenih predlogov sestavljeni plan Vodne skupnosti Dolenjske za leto 1962 bo nato sprejel občni zbor, ki bo v drugi polovici marca.

»Malico čakamo!« so zavpili solarčki črnomaljske osemletke, ko so se znašli pred našim objektivom. — V šolskih mlačnih kuhinjah prejema malico več kot 20.000 otrok. V ta namen so vse šole v okraju porabile v lanskem šolskem letu približno 119 milijonov din; nekaj manj kot polovico — ali 52 milijonov tega zneska — pa je prispevala mednarodna pomoč. Ker se slednja postopoma ukinja in jo bo v novem šolskem letu za 50% manj kot doslej, morajo šolski odbori, družbene organizacije in starši resno razmišljati o tem, kako zagotoviti otrokom tako obilne malice tudi v bodoče. Koliko otrokom malice zaleže in kako se je veselijo, pa dovolj zgovorno pričajo nasmejeni obrazčki na sliki

»PODVOJILI BOMO PROIZVODNJO!«

Ko smo nedavno obiskali tehničnega direktorja tovarne celuloze in papirja v Vidmu-Krškem inž. Vladimirja Segu, smo ga našli v obratu pri papirnem stroju. Zadovoljno si je ogledoval velike ovoje ravno izdelanega rotacijskega papirja. Zmotili smo ga, pa vendar je bil takoj pripravljen za razgovor. Povabil nas je v svojo pisarno, kjer so bili na veliki mizi razgrnjeni načrti. Tovariš inženir nam

je ljubezljivo pojasnil, da predstavljajo načrti objekta za drugi papirni stroj.

Zanimalo nas je, kako potekajo gradbena dela na tem objektu. Zvedeli smo, da bo že bo vreme naklonjeno, objekt zgrajen že do 15. junija

Tovariš tehnični direktor nam je odgovoril še na sledeča vprašanja:

Na industrijskem tiru je zadnje čase opazili vagone, naložene s stroji in strojnimi napravami. Ali bi nam hoteli pojasniti, kaj predstavljajo te pošiljke?

— To so sestavni deli novega, velikega parnega kotla, ki ga že montiramo; upamo, da bomo z montažo končali do 1. oktobra. Nabava novega kotla je bila več kakor nujna. V naši tovarni je namreč vprašanje pare zelo kritično. Trenutno obratujejo trije par-

delovski svet je že odobril posojilo za navedeni znesek. Nov papirni stroj bo iste širine, bo pa seveda modernejši, predvidoma bo pričel obratovati 15. maja 1963. Proizvodnjo bomo lakrat podvojili ter bo znasala okrog 60 tisoč ton pa-

dan. Lesa je v Sloveniji dovolj, največ bukev je na Dolenjskem, čeravno ga od tu dobivamo le majhno količino. Ne vem, zakaj nobeno lesno podjetje ali združba v našem okraju neče dobavljati naši tovarni čiščenih bukev, ki jih nujno

Naš obisk pri videmskih celulozarjih in papirničarjih

pirja letno. Skupni bruto dohodek podjetja se bo povečal za 60 do 65 odst. Na novo bomo zaposlili 120, največ 150 ljudi.

Ze pri sedanjih proizvodnih ste bli v stiski s surovinami, kako bo potem v prihodnjem letu?

— Surovine za naš proizvod so v glavnem topolov in bukov les. Na dan porabimo približno 700 kubičnih metrov lesa ali 30 vagonov. Ker imamo v investicijskih predvideno povečanje proizvodnje celuloze za okrog 15 odst., bomo že letos potrebovali okrog 900 kubičnih metrov lesa na

potrebujemo. Lani je zares nastal zastoj pri nabavi surovin, predvsem zaradi komercialne politike odkupa lesa. Stanje se je nekoliko uredilo in upam, da se bo še izboljšalo.

Ali je prvi papirni stroj zares že izrabljen?

— To ne drži. Res pa je, da prvi papirni stroj obratuje brez generalnega popravila z maksimalno brzino že od avgusta 1955. Spričo pretiranega dela so nekateri deli v stroju domala izrabljeni. Zato bomo s pomočjo novega papirnega stroja vse izrabljene dele obnovili in s tem zopet usposobili stroj za več let. D. Kastelic

TURISTOM: prijetno in ugodno!

Turistom prijetno in ugodno, gostinstvu in trgovini pa promet! Tako meni upravni odbor Turistično-olepševalnega društva v Črnomlju. Na svoji zadnji seji so konstituirali odbor. Za predsednika upravnega odbora je bil ponovno izvoljen tov. Črne, ki ima, lahko rečemo, največ zasluga za plodno delo društva v preteklem letu. Za še uspešnejše delo v tem letu so na seji imenovali več komisij: komisijo za objekte in iz-

gradnjo, za ureditev in olepšavo mesta, za propagando in reklamo ter komisijo za gostinstvo in trgovino. Na seji so razpravljali o načrtu dela društva za to leto, zlasti o turističnih postojankah na Vinici in Mirni gori. Ureditev glačilnice z garderobami, priključitev ceste s campingom in ureditev parka na Vinici ter gradnja na Mirni gori — to je le nekaj nalog društva v prihodnjem letu. J. Š.

V Semiču so ustanovili radioklub

4. februarja je bil v Semiču ustanovljen občni zbor radiokluba, ki ga sestavljajo člani občine, zaposleni v obratu »Kondenzatorji«. — Nad 40 mladih ljudi, ki želijo delati v radioamaterstvu, tej priljubljeni veji ljudske tehnike, je izvolilo upravni odbor, ki šteje 9 ljudi in 3-članski nadzorni odbor. Zanimanje za klub je res veliko. Ze pred občnim zborom se je začel tečaj o radijskem sprejemu in oddajanju. — Obiskuje ga 39 ljudi, med katerimi je 20 učencev in 6 deklet. Tečaj je dvakrat na teden: po dve uri v prostorih osemletke. Razdeljen je na dva dela, trajal pa bo tri mesece. Na koncu bo treba opraviti izpit, nakar bo tečajnikom dovoljeno, da bodo preko klubske oddajne postaje vzpostavljali zveze z

Jugoslovanskimi in tujimi radioamaterji. Zveza radioamaterjev Slovenije je semiskemu klubu že podarila radioamaterski oddajnik, klub pa bo pomagala opremiti tudi »Iskra« iz Kranja. Če upoštevamo, da imamo v okraju le dva podobna kluba, in sicer v Krškem in Čerkijah, je vest iz Semiča zelo razveseljujoča. Vsekakor bo treba v prihodnje posvetiti več pozornosti tudi radioamaterstvu, saj je naš okraj, kakor je na ustanovnem občnem zboru v Semiču poudaril predsednik Zveze radioamaterjev Slovenije Oto Hudeček, na tem področju še zelo nerazvit. Skoda je le, da se ustanovnega občnega zbora nista udeležila predsednik občinskega in predsednik odbora LT.

Črnomaljska banka potrebuje prostore

Kolektiva Narodne in Komunalne banke v Črnomlju sta imela 27. januarja redni letni občni zbor sindikalne podružnice. Kot je bilo razvidno iz predsedniškega poročila, upravni odbor ni dokončal vseh nalog, opravil pa je marsikaj, česar v programu sindikalne podružnice ni bilo. V obeh bankah je od 33 delovnih mest zasledenih le 26 zaradi česar so bili člani sindikata preveč zaposleni za službenim delom. Zgodilo se je, da je eden opravil delo za dva, če pa je prišlo do bolezenskih dopustov, pa še za več. To so glavni razlogi za neaktivnost članov v sindikalni podružnici.

OB PRENOSU INVALIDSKEGA VARSTVA NA OBČINO

Občinska organizacija Zveze vojaških vojnih invalidov v Črnomlju ima na svojem območju 675 invalidskih upravičencev; od tega 219 osebnih vojnih invalidov, ki so v večini veljavni v matične organizacije. Med njimi je okoli 25 izjem, ki jim je delo organizacije postrojstvo stvar. Nimamo ravnega govornika o teh ljudeh, ki vidijo le svoje pravice, dolžnosti pa ne poznajo, temveč o delu organizacije v preteklem letu in o nalogah, ki se postavljajo pred njo spričo novega komunalnega sistema.

Na občnih zborih so si člani organizacije ZVVI zadali naloge za bodoče leto. Ena najvažnejših je skrb za članstvo. Treba je pomagati drug drugemu ter poskrbeti tudi za razvidilo. V Črnomlju in v Semiču so sklenili, da bodo organizirali množične izlete na Rog in na morje. Izleta se bodo udeležili tudi ostali občani. V zvezi s prenosom invalidskega varstva na občinsko ljudsko odbore mora organizacija ZVVI izpolniti še posebno nalogo. Skupno z Zvezo borcev je ta organizacija poklicana, da nudi pomoč oblastnim organom, da bo delo potekalo normalno in brez zastojev. Zaradi tega je bil 18. januarja na občni prijetni, kjer je bila še posebej poudarjena važnost pravnajstavnosti na občini. Upamo, da bo ta pristojnost v najkrajšem času urejena; delo organizacije pa bo tako množično olajšano. Spremembe v invalidskih dodatkih bodo zahtevale mnogo dela, zato bodo člani ZVVI oblastnim organom pomagali pri delu in tako hitro reševali zahteve upravičencev, da ne bodo le-li prikrajšani. Lojze Stariha

poslovnih prostorov, ki jih je vsak dan manj. Oba kolektiva sta zahtevala, da je treba zgraditi prostore za podružnico Narodno banko in več stanovanj za uslužbence.

Lani so v Narodni banki izvolili svet kolektiva. Na delovno storilnost že vplivajo uspehi nagrajevanja po delu. Naloga sindikata je, da razpravlja o še boljših načinih nagrajevanja.

Razpravljali so tudi o tedenskem in letnem oddihu ter razvedrilu članov kolektiva, saj so temu do zdaj posvečali zelo malo skrbi. Možnosti za oddih je dovolj in so izletniške postojanke že v sami okolici, to je na Mirni gori, Vinici itd. V prihodnje bodo skrbeli tudi za strokovno izpopolnjevanje in v ta namen pripravili več pred-

vanj. Tudi športna in kulturna dejavnost ne bi smela mimo sindikalne podružnice, ker je dovolj mladine, ki se zanj zana. Lojze Stariha

Pomoč mladinskim aktivom

Okrajni komite LMS je pred kratkim priredil dva seminarja za vodstva mladinskih aktivov. 16. februarja je bilo posvetovanje za mladinske in pionirske organizacije na osemletkah. Sodili so, da jim mora občinski komite bolj pomagati. 18. februarja pa je bil daljši sestanek z vodstvi tovarniških aktivov na področju novomeške občine. Predlagali so, naj predstavlja v večjem podjetju mladinski aktiv že ekonomska enota.

Študentje na Bohorju

17. februarja je večja skupina študentov novomeškega okraja, ki študirajo v Zagrebu obiskala turistični in partizanski Bohor. Pod pokroviteljstvom predstavnikov Kluba novomeških študentov so si gostje ogledali znano partizansko postojanko, nato pa je sledil program kulturne in zabavne vsebine. O XIV. diviziji, ki se je okrog Bohorja mudila v najtežjih dneh naše revolucije, je govorila prof. Ema Muser.

Ravno iz Dol. Toplic

Občnega zbora TVD »Partizan« v Dolenjskih Toplicah ni bilo, ker je prišlo na določeni dan premanj ljudi. Videti je, da zanemanje za šport pada, kar ni pohvalno, zlasti ne za mlade ljudi. Sindikalne in druge organizacije v podjetjih naj bolj skrbijo, da se tudi telovadbi da mesto, ki ji pripada. Vsekakor bo treba mrtvilo odpraviti. D. G.

Tehnični direktor tovarne celuloze in papirja inž. Vladimir Seg: »Upamo, da bomo v maju prihodnjega leta že podvojili našo proizvodnjo!«

ni kotli, toda z maksimalno obremenitvijo. Vsaka najmanjša okvara pri kateremkoli parnem kotlu bi povzročila močan padeč proizvodnje. Zato je razumljivo, da smo z nabavo in montažo parnega kotla pohiteli.

Zeleti bi zvedeti še kaj več o novem parnem stroju, o proizvodnji in o povečanju števila zaposlenih.

— Nabava novega stroja je bila povezana z investicijami, ki bodo trajale do 1. julija 1963. Investicije za nov objekt in stroj so bile prvotno predvidene v znesku 3 milijarde 200 milijonov dinarjev, pa so se zaradi spremenjenih deviznih cen in podražitve gradbenih del povečale za 1 milijardo 82 milijonov dinarjev. Naš

Ogenj, ki je pretresel srca pod Lisco

»Imeli smo domačije. Dom, hrano, obleko. Imeli smo orodje, vozove, gospodarska poslopja in stroje. Imeli smo svoj kot, svoj življenjski prostor. — Tu so bile štiri stanovanjske hiše. štiri strehe za družine. In koliko je bilo hrane: žita, slanina, vina, pšenice, krme, krompirja! Med vojno je bil tu dom partizanov. Nihče ni šel lačen od nas.

In kaj je ostalo? Kup oglja in zidu, pomešanega s pepelom in solzami...

Tako je pripovedovala Terezija Imperle štiri dni po požaru, ki je uničil zaselek v Podgorici.

Zgodilo se je 13. februarja okrog pol devetih dopoldne, ko so bili Podgoričani že vsak pri vsakodnevni opravilu: otroci v

bovja pod Lisco odjeknil krik: »Podgorica gori!«

Najprej se je vžgal dimnik na strehi stanovanjske hiše, katere gospodar je Anton Imperle, nato je potegnil močan veter in več metrov dolgi ognjeni jeziki so v hipu prekrili slamnato streho. Veter, kakršnega Podgoričani ne pomnijo dolga desetletja, je z Imperlove hiše trgal gorečo slamo in jo nosil na sosednjo poslopja. »Ogenj se je širil kot po potoku bencina,« so pripovedovali ljudje, ki so prišli gasit. Na

ske posode. Tudi prašičem ni prizanesel: štirje so zgoreli, tri pa smo morali zaklati,« je pripovedoval sosed pogorelec — Franc Smid iz sosednjega zaseka.

Podgorica je pogorela. Do poznih večernih ur je trajal boj z ognjem, toda rešiti se ni dalo veliko. — Štirje gospodarji so bili uničeni. Njihovo premoženje se je spremenilo v oglje in ožgano zidovje. Ostala je pusta zemlja, zalita s solzami njenih lastnikov, ki se vsak dan vračajo na pogorišče.

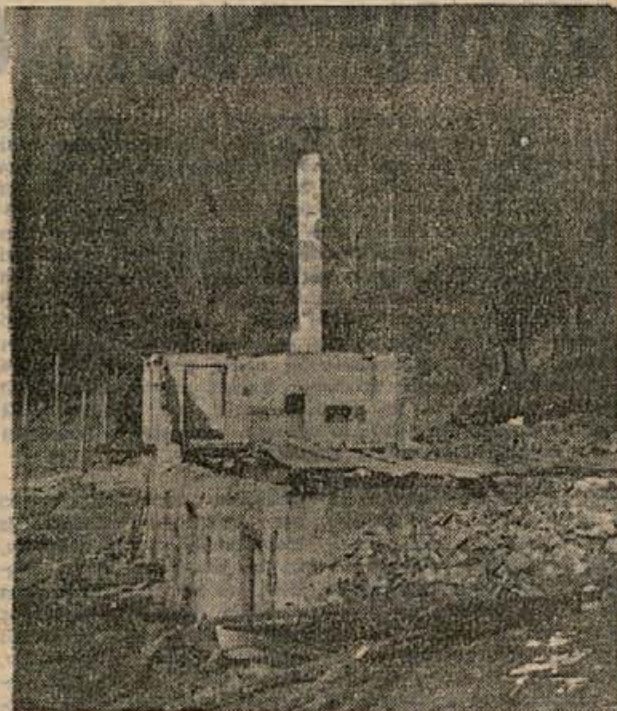
»Vso zahvalo smo dolžni ljudem, ki so nam tako hitro pomagali. Nosijo nam kruh, dajejo obleko, obutev, posodo, odejo, prenočišče. Ničesar nismo imeli, zdaj imamo vsaj nekaj: začasen dom.« Tako pripoveduje Pavčnikovi, Imperlovi in Gučkovi — pogorelci.

Vest o nesreči je odjeknila po vsej občini in okraju. Še isti dan — 13. februarja — so v Sevnici osnovali štab za pomoč pone-

njenih domačinov in ljudje že mislijo na obnovo vasi. »Sosedje bodo dali les, pa bomo začeli,« pravijo. Začeli in ostali na svoji zemlji, ki meri okrog 24 ha. Začeli znova, čeprav bi moral teči znoj v potokih in bi imeli polne roke žuljev.

Tako so se odločili, medtem ko občina meni, naj bi se preselili v nižino. Dobili bi kredit iz stanovanjskega sklada in sklada podjetij, kjer so zaposleni člani njihovih družin. Kako bo, še ni jasno. Dejstvo pa je, da bi bilo življenje v nižini lažje.

Podgorice ni več. Ta žalostna vest se je zajedla tudi v misli tistih ljudi, ki imajo podobne domove, kakor so jih imeli pogorelci: zidane ali lesene, z dimnikom na slamnati strehi, ki jo lahko vsak čas osmоди jezik ognjenega petelina.

Požgana hiša Jožeta Imperla

Pomoč RK

Okrajni odbor RK Novo mesto je vaščanom Podgorice pod Lisco v občini Sevnica, ki jim je pretekli teden požar upepelil domove, nudil takošnjo pomoč v blagu in denarju. Pogorelci so bili prijetno presenečeni, ko jih je obiskala delegacija OK RK in jim izročila hrano in obleko v vrednosti 100 ti-soč din gotovine.

Šoli, delavci v sevniških tovarnah, ostali pa niso bili daleč zdoma. Zgodilo se je takrat, ko ni nihče pričakoval, ko je narava še spala pod snegom, dašravno je sonce že nekajkrat zmeščalo ledeno pot, ki se

Iz tega dimnika se je razširil požar

vzpenja strmo proti Podgorici, mimo katere se pride po bližnji na izletniško Lisco. Tedaj je s hri-

Prišli so pogledat požgani dom...

hribu, kjer je gorelo, se je nagnela množica, pripravljena na vse... Ogenj pa se je širil in lizal sosednja poslopja. Ko so prišli gasilci, je gorelo že vsepovsod. Slišalo se je povelje: »Vode, vode, vode...!« — in cevi so z dolgimi požirki srkale vodo iz vodnjakov in jo na drugem koncu bruhalo v živordeč plamen. Veter pa ni ponehal pihati. Odnášal je ogorko vse do gozda. »Ni vode, rešimo gozd!« se je slišalo izza ognjenega zastora.

»Veter je bil premočan, da bi se dalo kaj več napraviti. Gorela so že vsa poslopja v bližini: štiri stanovanjske hiše in pet gospodarskih poslopij. Cez nekaj ur je bilo na mestu, kjer so že desetletja stala hiše, eno samo pogorišče. Nekaterim gospodarjem je ogenj uničil vse, od električnih strojev do kuhinj-

srečencem. Začela se je akcija za prvo pomoč, kakršne v občini že dolgo ne pomnijo. V akciji so delale vse družbene in politične organizacije ter delovni kolektivi, zlasti Kopitarna. Nihče ni odrekal ničesar, ker je šlo za pogorcele. Pri komunalni banki je odprl tekoči račun za zbiranje sredstev za pomoč pogorelcem, okrajni odbor RK v Novem mestu pa je takoj nakazal 100.000 dinarjev. Zbirajo hrano, obleke, obutev in odeje...

»Ne vemo, kako naj se zahvalimo za vse to,« je menila gospodinja, ki ji je požar uničil obnovljeni dom. »Hvaležni smo za vso pomoč, ki je že prispela in ki bo še prišla. Nismo izgubili zaupanja v družbo, ljudi, oblast. In tudi obupali nismo.«

Podgorice ni več. Stisnila se je v boleč spomin

Toda kdo bi tolikšno številno prekrškov načančno pretehtal! Tega ne zmorniti sodnik za prekrške, še manj pa bi napravil kdo drug. Kar pogledimo! Lani je dobil sodnik za prekrške v Novem mestu na mesec kar po 250 predlogov, po katerih naj bi uvedel postopek! Če naj bi bil dosežen namen kaznovanja, bi moral biti postopek hiter, kazen učinkovita. Spriči dejstva, da je prijav in seveda tudi postopkov preveč, pa ne moremo pričakovati, da bi bile vse zadeve realno rešene. Kazni, ki sledijo, niso dovolj ostre in torej ne učinkujejo.

Po predlogu republiškega senata za prekrške bi en sodnik za prekrške lahko prevzel največ 140 zadev na mesec. To bi bilo

tudi v skladu z načelom, naj se vsak primer razsodi zakonito. Tega pa od sodnika, ki opravlja zdaj delo za dva, v nobenem primeru ne moremo zahtevati. Ker letos pričakujemo, da bo prekrškov še več (letne statistike to potrjujejo), bi bilo delo neznosno. ObLO je o tem vprašano, ali je razprava in se zavzel za to, da bi imela občina najmanj dva sodnika za prekrške.

Postopek se začne na predlog upravnega organa, pooblaščenega inšpektorja, javnega tožilca in po ovadbi oškodovanca. Predlog za postopek mora biti izpolnjen s točnimi podatki o storilcu in težji prestopka. Prav tu pa pride do številnih nesoglasij. Veliko predlogov je sicer na mestu, so

pa pomanjkljivi. Nadalje se množijo prijave organov LM, ki predlagajo za postopek tudi taka dejanja, ki bi jih lahko že sami rešili z mandatnimi kaznimi. Še težje so nekatere zadeve, ko gre za šušmarstvo. Lani so pristojni organi zvedeli za več primerov, da so se ljudje bavili z občasnim zaslužkarstvom. Ker je šlo največ za socialno ogrožene in bolne ljudi, ki redne obrti niso mogli sprejeti, se je bilo težko odločiti, kakšna kazen naj se izbere. Vsekakor bi bilo pravilno, da bi v primerih, ko je šlo za manjše kršitve predpisov, ljudi za nedovoljeno zaslužkarstvo samo opomnili in jim izrekli ukore. Žal tega inšpektorji in drugi organi niso upoštevali.

Delo sodnika za prekrške je težko in odgovorno, zato bi, prepuščen sam sebi, vedno težje opravljal svojo dolžnost. Potrebna je pomoč organov, ki predlagajo za kazenski postopek, nujno je sodelovanje z drugimi organi. Gotovo bi prišlo na sodnikovo tehtnico veliko manj prestopkov, če bi doobroba zažvelo delo vseh organov, ki imajo opraviti s človekom, oziroma če bi sporne stvari reševali ljudje že med seboj.

DOLENJSKI LIST v vsako hišo Bele krajine, Spod. Posavja in Dolenjske!

Kaj dela mladina na Grmu

Kmetijska šola, ki je dala sodobnemu kmetijstvu že toliko izobraženega kadra, je šele lani postala srednja šola. Letos ima 94 slušateljev, največ takih, ki se učijo o živinoreji in poljedelstvu. V prvem letniku so sadjarji in vinogradniki. Med njimi je veliko Primorcev. Lahko se reče, da je zbrana mladina iz vse Slovenije.

Mladinska organizacija ima na grmski šoli močan šolski aktiv. Dejavnost tega je prišla najbolj do izraza v času tekmovanja »Mladina o revoluciji«, kjer je ekipa srednje kmetijske šole na Grmu v okrajnem merilu zasedla prvo mesto. Razen tega imajo gojenci krožek esperantistov, ki ga vodi inž. Vrbinc. J. Kr.

Kako bomo preprečili požar

Sklep ObLO v Novem mestu na seji lani novembra je bil, s povečano skrbjo obvarovati pred požari tudi podeželje. Pri krajevnih uradih so bile imenovane komisije, ki naj bi v januarju in februarju obišle teren in opozorile ljudi na nevarnost požara, ki lahko izbruhne na določenih objektih. Opozorile naj bi predvsem tiste lastnike stanovanjskih hiš, gospodarskih poslopij in drugih objektov, ki nimajo požarnovarnostnih naprav in sploh ne upoštevajo predpisov. Hkrati naj bi se pregledala tista mesta, kjer lahko požar najprej izbruhne. Nekaj jih bomo naštel!

PODSTRESJA so navadno zakladnice neuporabnih reči

iz gorljivega materiala, čeprav tja ne spada drugo kakor plast peska, zemlje in ostanki dogorelega premoga, s katerimi preprečimo, da bi se požar razširil v nižje prostore. DIMNIKI naj bodo zidani in ometani. Napačno je, če njihove odprtine obložimo z deskami ali celo s senom in slamo, kajti že najmanjša iskra lahko zaneti ogenj. STOPNICE na podstrešje so založene s predmeti, da je ob požaru silno težko priti s protipožarno napravo na podstrešje. Kjer ni stopnic, naj bo vedno pripravljena lestev.

PEPELA ne odlagamo v kartonske škatle, lesene zabojne, niti ni zanj primeren pro-

stor v drvarnicah, šupah, lopah ali hlevih. Pravilno je, če pepel nasujemo v gnojnično jamo in polijemo z vodo.

SUSILNICE za meso naj bodo iz negorljive tvarine in zaprte. Velikokrat je izbruhnil požar zato, ker so ljudje v sušilnico napeljevali dim po lesenem koritu, ki je bilo vtaknjeno v dimnik.

BRZOPARILNIKI in kotli raznih vrst so razmeščeni v drvarnicah, šupah, lopah, hlevih in drugih, kamor ne spadajo. Dimne cevi so speljane po lesenih strehah, razen tega so sestavljene tako, da iz razpoka uhajajo iskre. Petroljke, ki jih ljudje obešajo v hlevih in v podstrešjih senikov, kjer visi pajčevina, slama ali seno,

hitro vžgo okolje, zato pazimo, kam jo bomo postavili!

DIMNIKAR je pri tem samo preprečevalni organ, vendar ni le dolžan čistiti dimnike, ampak mora opozoriti ljudi, naj uredijo mesta, kjer netijo ogenj. Dimnikarskega kadra je še vse premalo, da bi lahko docela izpolnjeval svojo dolžnost. Ni novih učencev. Nedvomno bo vajuencev več takrat, ko bo imele dimnikarstvo združeno poslovanje in se bodo s tem izboljšali pogoji.

VODA je nepogrešljivo sredstvo za uspešno gašenje požarov. Seveda je važno, da je dostopna, da jo je moč črpati z brizgalno. Nikakor ni prav, da morajo gasilci v primeru požara potok najprej poglobiti; čas je dragocen in medtem ogenj lahko že opravi svoje. Ljudje naj bi na to mislili že prej in očiščevali me-

sta, ki so primerna za gasilsko črpalko.

GASILSKA DRUSTVA se nenehno trudijo, da bi v prostem času izurila svoje člane za borbo proti požarom. V ta namen pripravljajo tudi strokovna predavanja. Nesebično delo gasilcev poznamo, saj ta ali oni član precejkrat stavlja v nevarnost svoje zdravlje in življenje samo zato, da bi nevarnost ognja čimprej odstranil. Vendar pa ni dovolj, če pri gašenju požarov sodelujejo le gasilci. Akcije protipožarne varnosti bodo bolj uspešne, če bodo pri gašenju vedno pomagali tudi negasilci!

Na koncu pripominjamo, da je spodbudno, ker je o tem tako vestno razpravljalo ObLO v Novem mestu, vendar pa ugotovitve in priporočila ne veljajo samo za novomeško občino, marveč za vse.

STANE ARKO

Skoraj že vsak šesti...

Lani so v brežiški občini zapisali 475 nesreč pri delu, ki so terjale zdravniško pomoč, z njimi pa je šlo v izgubo tudi nad 5 milijonov din izgubljenih zaslužkov! — Bolezenskih dopustov je bilo v občini 49.432, kar spet predstavlja izgubo več kot 29 milijonov din — Skupno znašajo vse lanske izgube nad 100 milijonov dinarjev narodnega dohodka

Stevilke, podatki in analize so, kakor pravimo, "nujno zlo", vsekakor pa nujno potrebni pokazatelji dobrega in uspešnega poslovanja. V mislih imamo analizo izostankov od dela, ki so družbeni problem v občini Brežice. Nehote se vprašamo, ali so se v te probleme poglabili pristojni organi, kje so sprejemljive meje in kako gledajo na te naši kolektivi.

Na področju občine Brežice je zaposlenih nad 3090

delavcev in uslužbencev v gospodarstvu socialističnega sektorja, v zavodih in uradih. Samo v preteklem letu je bilo registriranih 475 nesreč pri delu, in to takih, pri katerih je bila potrebna zdravniška pomoč. Ostane pa še precej lažjih poškodb, ki so povzročile krajše izostanke od dela in ki negativno vplivajo na delovni uspeh. Zaradi gornjih nezdod so izgubili lani 8.536 delovnih dni oziroma 68.288 delovnih ur, kar po-

menj 5.121.000 din izgube. To se pravi, da se je pri delu poškodoval skoraj vsak šesti zaposleni. Izredno veliko teh nesreč se primeri na poti na delo in z dela. Temu so vsekakor kriva slaba pota, neprimeren prometna sredstva — predvsem kolesa, prometna nedisciplin, alkohol in slično.

Zraven gornjega smo lani izgubili zaradi bolezenskih dopustov 49.432 dni ali 375.456 ur v vrednosti 29.660.000 din. Tudi pri tem se moramo zamisliti. Smo zato, da je sleherni resnični bolnik deležen vsestranske pomoči in zdravstvenih uslug, odločno pa se moramo upreti izkoriščanju družbenih sredstev.

Izostanke na delovnih mestih spremlja niz stroškov, ki bremenijo organizacije in družbo. Z gornjimi podatki smo zajeli le glavni strošek podjetja in zavoda za socialno zavarovanje. Obvezno pa moramo vključiti še stroške prekinitve dela ostalih zaposlenih, ki pomagajo ponesrečencu, slabši učinek dela zaradi vpliva nezgode, izpad stalnega delavca in njegovega delovnega učinka, uvažanje drugega delavca in relativno slabši uspeh v času priučevanja in slično. Vse to zmanjšuje storilnost dela in celotni uspeh proizvodnje in uslug in povzroča izgubo narodnega dohodka. Tako je bilo lani samo v brežiški

občini izgubljenih nad 100 milijonov narodnega dohodka!

Vzroke in škodo torej poznamo, manj pa se zavedamo posledic, ki vplivajo na gospodarstvo. Predvsem morajo te probleme razčistiti kolektivi v svojih organizacijah. Nadalje morajo o higijensko-tehnični zaščiti in uporabi družbenih sredstev razpravljati zbor proizvajalcev in drugi pristojni občinski organi. Pozitivna je ugotovitev, da število obolenj pada, kar je vsekakor uspeh novega sistema delitve dohodkov. Na drugi strani pa število nesreč rahlo narašča.

Delavska univerza v Brežicah bo organizirala posebne HTV seminarje, ki naj bi jih obiskovali vsi odgovorni in vodilni uslužbenci, delovodje, mojstri in drugi. Na teh seminarjih, v katere bi se morala obvezno vključiti vsa podjetja in ustanove, bomo podrobno obravnavali probleme in zaščitne ukrepe za izboljšanje.

—ek.

BREŽIŠKE VESTI

CESTA NI IGRIŠČE!

Frčanje kep, smeh, v gonji skok na cesto pred tovornjak! Zaškrpale so zavore in pred tovornjakom je na tleh obležal mrtev deček. Zdi se, kot da se mrtvemu ni izginil nasmeš z obraza in da se še vedno igra s snegom.

Zopet smo izgubili mladega človeka, starši pa so izgubili edinega sina, ki so mu dali vso svojo ljubezen. Z žalostjo v srcu so se sošolci poslovili od mrtvega tovariša, ko pa so se vračali s pogreba, so že pozabili na nesrečo. Polna cesta jih je, brezskrbno se pode in ovirajo promet na cesti. Ali je mogoče, da se tragedija tako kmalu pozabi? Ni junaško zavzeti celo cesto na poti v šolo in iz nje, čeprav tako hodijo tudi gimnazijci, ki bi morali biti mlajšim s vzgled! Večina otrok nosi v žepu izkaznice o opravljenih prometnih izpitih, svojega znanja in discipline pa na cesti prav nič ne kaže.

Vsi, ki so na cesti nedisciplinirani, naj se spomnijo zadnje nesreče in še mnogih podobnih. Naj se prometnih predpisov ne samo uče, pač pa naj se po njih tudi ravnaajo! Ali ni žalostno, da mora mlad človek izgubiti življenje zaradi neprevidnosti?

M. Z.

V Dečnih selih so najboljši

Podružnica krajevnega odbora SZDL v Dečnem selu je najboljša v krajevnem odboru SZDL Artiče. Odbor Zaru družnice ima redne sestanke, na katerih obravnavajo tekoča politična in gospodarska vprašanja. Odkar imajo nov odbor, so dosegli zavirljive uspehe; zgradili so nov vaški transformator, popravili a-

ške ceste in napeljali električno razsvetljavo. Ker je tretjerazredna cesta, ki pelje skozi Dečno selo, v zelo slabem stanju, so vaščani mnenja, da bi skupno z rudnikom Globoko cesto asfaltirali, sami pa bi prispevali s prostovoljnimi delom in z dobičkom od raznih prireditvev. V počastitev 8. marca bodo pripravile žene proslavo v gasilskem domu, po proslavi pa bo prosta zabava. Tudi dobiček te zabave so žene namenile popravilu ceste.

Tako kot v Dečnih selih bi bilo lahko še marsikje, saj ta primer dokazuje, da je uspeh vasi odvisen od dobrih odborov SZDL in od enotnosti vaščanov. Zal ponekod člani odborov SZDL ne čutijo odgovornosti do dela in se s tem odtujujejo svojim članom.

M. Z.

Iz Kapel

KUD v Kapelah je v nedeljo, 18. februarja, priredil v gasilskem in prosvetnem domu v Kapelah uspeš koncert mešanega in moškega pevskega zbora, dueta in tria ter mladih kapelskih harmonikarjev in kitaristov, ki so na koncertu prvič nastopili. Vse glasbene točke je pripravil Ivan Pintarič. Nabito polna dvorana je bila največje priznanje KUD za njegovo delo. Dramska skupina je kot vmesno točko uprizorila enodejansko iz študentskega življenja »Fejst fant«.

Mladi harmonikarji in kitaristi, povečini gojenci brežiške glasbene šole, želijo ustanoviti svoj orkester in si bodo v ta namen v kratkem nabavili saksofon, trombono in bas. Upamo, da jih bomo kmalu spet slišali.

D. V.

Spevoigra v Krški vasi

Prosvetno društvo »Ivan Kobal« iz Krške vasi se pridno pripravlja na premiere spevoigre »Vaška komedija ali Jakec se ženi«. Upamo, da jih bomo kmalu videli na odru!

Kaj se vsak tečen zgodi pri nas, vam pove DOLENJSKI LIST!

V Krški vasi ne počivajo

Člani krajevnega odbora SZDL v Krški vasi so 9. februarja na seji kritično ocenili svoje delo. Poročali so o problemih v posameznih podružnicah, ugotovili pa so tudi, da članarina za preteklo leto ni bila v redu poslana na občinski odbor SZDL.

● Iz poročila članov SZDL Skopice je bilo razvidno, da je organizacija prevzela akcijo za zgraditev novega transformatorja, kajti električna napetost je zaradi prevlelike obremenitve v tem okolišju zelo majhna. V akciji sodelujejo vse organizacije in društva v vasi. Transformator bo veljal približno 500.000 din, sami vaščani pa so zbrali doslej že skoraj

400.000 din. Upajo, da jim bo želje pomagal uresničiti tudi ObLO Brežice.

● O problemih v Krški vasi so poročali člani podružnice iz te vasi. Njihova organizacija je bila v preteklem letu zelo aktivna. V akciji za zgraditev spomenika padlim borcem se precej prispevali člani ZB. Vsa dela pri spomeniku še niso končana, saj je treba urediti tudi njegovo okolico. Upravni odbor podružnice si prizadeva, da bi opremil klubsko sobo s televizorjem in ima v ta namen prihranjenih že 150.000 dinarjev.

● Regulacija potoka Globoka, ureditev vaške ceste in obnova električnega omrežja so problemi, s ka-

BIZELJSKO: nihče ni odklonil pomoči za šolo

Pred dnevi je bil na Bizeljskem zbor volivcev. Udeležilo se ga je 221 ljudi. Navzoči so bili tudi mladinci, zastopniki ObLO in precej žena. Najprej so Bi-

zeljčani poslušali dve poročili, s katerima sta predstavnik ObLO seznanila občane s formiranjem sredstev v občini lani. Ljudje je so zvedeli, da se je pri ObLO nabralo okrog 900 milijonov dinarjev, da pa je dejansko ostalo »čistega« je 53 odstotkov od te vsote. 150 milijonov dinarjev je bilo porabljenih za šolsivo, od tega samo za šolstvo na področju bizeljskega krajevnega odbora okrog 14,6 milijona dinarjev. Za osebne izdatke je bilo od teh sredstev porabljenih 11,4 milijon dinarjev, medtem ko so za materialne stroške porabili 3 milijone.

Kljub precejšnjim izdatkom za bizeljsko šolo pa se stanje v šolstvu ni bistveno spremenilo. Učiteljski kolektiv in ravnateljstvo šole na Bizeljskem sta bila primorana pojasniti zadevo občanom. Gre predvsem za dograditev šolskega vodovoda, ureditev večje šolske kuhinje, za kabinet, telovadnico in podobno. Neurejena so tudi stranišča.

Nihče od volivcev ni bil proti samoprispevku, ki naj bi ga pobirali z namenom, da se šola čimprej uredi. Prispevek se bo pobiral na

celotnem področju bizeljskega krajevnega odbora. Sredstva bodo prispevali kmetje, obrtniki, uslužbenci in upokojeanci, akcija pa bo trajala vse leto. Vsekakor je pohvale vredna odločnost ljudi, ki se zavzemajo za to, da bi njihovi otroci čimveč znali, pa tudi dejstvo, da pomoči ni nihče odklonil.

Zatem je bilo govora o cesti iz Vitne vasi proti Dramlji. Ivan Urek iz Vitne vasi je volivcem povedal, s kakšno prizadevnostjo so ljudje iz teh dveh vasi zgradili 3 km ceste, na kateri so opravili nad 20 tisoč prostovoljnih ur. Da-ležer naokoli je to edini primer tako enotne in res delavne akcije. Prebivalci teh krajev želijo, da bi novo cesto vzdrževala občina. Zgraditi pa bo treba še cesto proti Podgorju.

Načelnik oddelka za gospodarstvo pri ObLO je potem pojasnil, da bo za ceste, ki povezujejo področja dveh ali več krajevnih uradov, še naprej skrbel ObLO, medtem ko bodo morali druge vzdrževati prebivalci sami.

Rok Kržan

Telesna vzgoja, šport in...

Letošnja zima je povzročila, da so oživele poboda na Catezu in vse ledene ploskve, kolikor jih je posredovala narava. Ob tem nehoti pomislimo, kako je bilo prejšnje čase v Brežicah in ugotovimo žalostno dejstvo, da smo v marsičem občutno nazadovani. — Kje so vzroki, ko imamo vendar dovolj mladine, in to zelo sposobne mladine?

Spominjamo se lepih doživetij, ko se je staro in mlado smučalo, zanimivih tekmovalij, lepih in priljubljenih drsalnih in hokejskih prireditvev. Brežiški fantje so bili uspešni in cenjeni hokejisti v republiški ligi, pionirji in mladinci pa so ves prosti čas porabili na ledeni ploskvi in tako naprej. Le zakaj sedaj ni več tako?

Tudi v poletnih športih skripuje. Zakaj je popolnoma zamrznogomet? Vemo, da se lahko atletika ne bo razvila, dokler ne bomo dobili tekmovalne stele in drugih naprav. Edino mla rokomet je sedaj šport št. 1 in upamo, da se bo brežiška ekipa tudi v bodoče uspešno uveljavljala v družbi republiških izbranec. TVD Partizan

posveča vso pozornost telovadbi in le nekaterim sekcijam, kar je še vedno premalo za napredek in razširitev telesne vzgoje ter za boljše uspehe. Tudi tu se je stvar zataknila, ker imamo v Brežicah samo eno telovadnico za soksko in društveno telovadbo. Telovadnica v 1. osnovni šoli komaj zadostuje za njihove potrebe.

Ko smo začeli graditi brežiški stadion, mi je rekel pok. Stanko Bloudek: »Dobro ste začeli, pazite le, da bo stadion tudi dokončan. Manj govorite in filozofirajte, več delajte!« Prav je imel moč, ki so ga izkušnje naredile za velikega in zaslužnega športnega delavca. Zares pridno smo gradili, dokler smo dejansko delali na objektu, ko pa smo začeli brez posebnih potreb modrovati, je delo obtičalo, da še danes, po več kot 10 letih, stadion ni dograjen. Drži, da so finančna sredstva važna stvar, toda marsikaj bi lahko naredili z lastnimi močmi. Pri tem seveda ne mislim na svečane in hvallsave objube na raznih zborih in sestankih, kaj vse bomo naredili s prostovoljnimi akcijami, saj smo doživeli bridko

razočaranje pri gradnji prosvetnega doma. Zares škoda, da se ni že prej uveljavil predpis o gospodarjenju s športnimi objekti!

Iz razgovora z bivšimi predstavnik hokejskega kluba KRKA posnemamo, da je ta šport zamrl, ker ni bilo finančnih sredstev in pravega razumevanja. V začetku so imeli vsestransko pomoč, celo vodo brezplačno, pozneje pa so jim vodo za polivanje ledene ploskve zaračunavali po običajni tarifi, kar je onemogočilo delo. O lokaciji novega drsališča se je že veliko razpravljalo in bi bilo prav, da bi se dokončno odločili za prostor pri gostilni GRIC (Uršič). Prostor je zelo primeren zaradi lege, okolica je porasla z iglavci in naravni breg bo kot nalašč za tribune. Blizina Krke bi omogočila dovolj cenene vode za polivanje drsalne ploskve. Ravno sedaj, ko se pripravljajo načrti za rekonstrukcijo hiše v sodoben gostinski obrat, se naj upošteva ta zamisel, ki bi poleg letnega kopaljšča bila stalna osnova za donosnost tega obrata. Skratka: čestitki predej naj bi postal zimski športni center!

Tudi ostale športne panoge bi lahko oživili, če bi zbrali kolektive z dobrim vodstvom. Ne smemo sicer podcenjevati finančnih sredstev, vendar je glavno veselje do dela. Pri ureditvevanju načrtov se moramo dokončno otrestiti škodljivega razdiralnega dela nekaterih, ki morda vstred zavisti ovirajo ali celo preprečujejo uspešno delo. Predvsem pogrešamo v teh dejavnostih vodilnih političnih in gospodarskih delavcev, ki bi znal delo pravilno usmerjati. Med tako osnovno delo spada povezava z višjimi organi.

Pri ocenjevanju mladine se moramo zavedati, da je mladina takšna, kakršno smo sami vzgojili. Tudi se moramo vprašati, kaj nudimo mladini za vključevanje v športne in druge družbene dejavnosti. Pozabiti moramo čase, ko smo se športniki sami vzdrževali. Danes so namreč drugačni družbeni odnosi, predvsem pa je drugačna miselnost ljudi. Nesporno je, da morata mladinska organizacija in občinska zveza za telesno vzgojo s sodelovanjem organov oblasti in političnih organizacij storiti vse, da se omogoči vsestransko delo naših mladih ljudi na športnem področju. Tako vključevanje in omasovljenje udeležbe v posameznih panogah bo rodilo pozitivne uspehe.

V nedeljo so v Kostanjevici gostovali člani prosvetnega društva iz Brezine pri Brežicah. Režiral je prof. Bogo Javornik. — Pristrčnost in neposrednost sta glavni odliki te prizadevne amaterske družine, ki je z uspehom uprizorila komedijo Marjana Marincina »Poročil se bom s svojo ženo«

NOVICE ČRNOMALJSKE KOMUNE

»Preveč poredko se sestajamo!«

Pretekli teden je bil v Črnomlju zelo dobro obiskan zbor volivcev. Ob otvoritvi je predsednik ObLO Janez Žunič, ugotovil, da bo zborom volivcev potrebno posvečati več pozornosti in pogosteje razpravljati o vseh dogajanjih v občini.

ni, pri čemer naj bi prišla močnejše do izraza temeljna načela samourpravljanja in mehanizma v komuni.

Predsednik ObLO je poročal o uspehih na področju gospodarskega razvoja črnomaljske občine nasploh, posebno pa Črnomlju samega. Po oceni bo znašala celokupna vrednost družbenega bruto proizvoda za leto 1961 nekaj nad 6,1 milijarde din, kar je za 1,5 odstotka manj od predvidenega družbenega plana ter za 38 odst. več od dohodka v letu 1960. V gospodarske investicije je bilo lani vloženih 446 milijonov din, in to za izgradnjo, rekonstrukcijo in opremo proizvodnih obratov ter za njihovo kanalizacijo in elektrifikacijo. Največ sredstev so porabili premogovnik Kanizariča (98 milijonov din), železovarna in strojna tovarna BELT (49 milijonov), tovarna prehranske industrije BELSAD (64 milijonov) in Kmetijska zadruga (153 milijonov). Za negospodarske investicije je bilo porabljenega skupaj 47 milijonov din, od tega 31 milijonov v Črnomlju. Obnovljeni oziroma rekonstruirani prostori za ObLO v gradu, za sodišče, zemljiško knjigo in katastrski urad v Komendi ter stavba za Ljudsko milico, spomenik na Gričku ter urejena cestna razsvetljava v mestu. Vrednost krajevne samopriskpevka je

znala 3 milijone din; od tega je bilo porabljenega 1,1 milijona za ureditev cestne razsvetljave. Lani je bil dograjen 20-stanovanjski blok; sedaj pa gradijo nov 24-stanovanjski blok, pripravljajo pa se na zidavo še 29-stanovanjskega.

Torej so bile lani na področju mesta Črnomelj precejšnje investicije, kar nenehno izboljšuje življenjske pogoje prebivalstva. Prav tako pa so dosegli dosežki trdna osnova za nadaljni gospodarski razvoj okraja in komune.

Osnutek družbenega plana za leto 1962 predvideva nadaljnjo porast družbenega bruto dohodka za 18 odstotkov, od tega v industriji za 28 odst., kmetijstvu za 10 in obrti za 25 odst. Dodatno bodo zaposlili 280 oseb. V gospodarske investicije bodo letos investirali še nad 650 milijonov din.

Na podlagi različnih predlogov, ki pa niso bili dovolj tehtno pripravljani, se je razvila dolga razprava. Precej je bilo govora o zelo težkem položaju šolstva. Doslej smo premalo pozornosti posvečali vzgoji človeka. To pa ni bilo prav. Reorganizirano šolstvo pri doseganju svojih namenov ne bi bilo sposobno vzgajati človeka — proizvajalca, ki

naj bi bil po zaključnem šolanju sposoben vključiti se v sodobni gospodarski ustroj. Zato se bo nujno moral povečati sklad za šolstvo. To naj bi deloma dosegli tudi s tem, da bi dopolnili proračunski prispevek od osebnih dohodkov povečali od 5 odst. na 15 odst. Tako zbrana sredstva bodo namenjena skladu za šolstvo.

Tudi letos bo ostal v veljavi krajevni samopriskpevek v višini 1 odst. neto osebnih dohodkov. Ta sredstva bodo namenjena prvenstveno za ureditev delavske restavracije in zajtrkovalnice v Črnomlju, poleg tega za nadaljnjo ureditev električne cestne razsvetljave.

Tudi prometni davek in trošarina na alkoholne pijače naj bi se povečala, in sicer od dosedanjih 10 odst. na 15 odst. Razlika naj bi se uporabljala za fizikalno dejavnost, za urejevanje igrišč in nabavo opreme.

Zbor volivcev je sprejel vrsto zaključkov, o katerih so volivci temeljito razpravljali. Sedaj pa bo moral občinski ljudski odbor poskrbeti, da se bodo vsi predlogi in sklepi tudi reševali ter o tem poročali na prihodnjem zboru volivcev. — bp —

Skupna skrb za šolo na Vinici

Preteklo jesen so bili imenovani novi šolski odbori. Čeprav ima šolski odbor vniške osemletke povečini nove člane, so ti takoj prišli na delo, ki ga na šoli ne manjka. Razen drugih vprašanj je šolski odbor na eni izmed svojih sej obravnaval tudi vprašanje mlečne kuhinje. Otroci, ki obiskujejo našo šolo iz oddaljenih krajev (Sinji vrh, Preloka, Stara lipa), so potrebni toplega obroka. Ker ima šola še več kot polovico nedograjenih prostorov, je šolski odbor sklenil, da enega izmed njih uredi v mlečno kuhinjo. Z denarno podporo se je odzval ObLO Duga Resa, ker obiskuje našo šolo tudi 33 učencev iz sosednje republike. Ker pa ta pomoč ne bi zadostovala, je šolski odbor sklenil, da bo pritegnil tudi prebivalce šolskega okoliša Vmice.

Akcija je zajela skoraj vse prebivalce. Prispevali so ves potreben material za zidarska dela: pesek, mlvko, apno, prevoz itd. Najaktivnejši pri tej akciji pa je bil šolski odbor. Tako je na primer predsednik namesto desk kupil hlode, jih brezplačno razžagal in pri tem pritrnil kar 33.000 din iz omenjene pomoči! Gostilna »Školnik« je prispevala 10.000 din, učiteljski zbor pa je organiziral delo in še sam prispeval 10.000 dinarjev.

Večina staršev in ostalih

Gasilci, šport in šah ob Kolpi

11. februarja je imela občina zbor gasilske čete v Prelesju ob Kolpi. Največ govora je bilo o gasilskem domu, ki bi ga bilo treba preurediti in nadzidati, da bi na ta način dobili prostore tudi za nočitve turistov. V ta namen bi bilo treba nabaviti tudi pohištvo. — Da bi bila četa močnejša, so gasilci sprejeli mesec 19 pionirjev. Ti bodo dobili potrebno opremo in uniforme. Z nalogami, ki jih bodo morali opraviti, pa so se seznanili že pri sprejemu v četo.

SPORT V POLJANSKI DOLINI

V Poljanski dolini ni nobenega društva razen dveh šahovskih društev — v Starem trgu in Radencih. Ljudje pa se zanimajo tudi za druge veje športa in bi že radi imeli kakšen klub. Najboljši šahisti so pionirji, zlasti Vinko Kobe, Sušter, Sterbenc, Jurij Kobe in Zdravko Kobe. Ti tudi stalno tekmujejo na turnirjih.

SAH V RADENCIH OB KOLPI

11. februarja je bil v Radencih ob Kolpi odigran šahovski turnir za mesec februar. Igračilo je sedem šahistov. Nekateri niso bili disciplinirani in niso odigrali vseh kol. Vrstni red: 1. Vinko Kobe 5,5 točke, 2. Jurij Kobe 4, 3. Jurij Sušter 3,5, 4. Zdravko Kobe 3, 5. Vinko Sterbenc 3, 6.—7. Peter Rade in Peter Sterbenc 1 točka. —ob—

V kratkem se bo sestel zbor proizvajalcev

V drugi polovici tega meseca bo sklican občinski zbor proizvajalcev. Analiziral bo splošno gibanje osebnih dohodkov glede na uveljavljene nove pravilnike in ocenil dosedanje priprave za letošnje turistično sezono.

Prvi kadri iz administrativne šole

Iz administrativne šole, ki jo vodi delavska univerza v Črnomlju, bodo v kratkem izšli prvi diplomanti. Zdaj potekajo diplomski izpiti.

prebivalcev se zaveda, da je šola tudi njihova skrb. Se vedno pa se najdejo ljudje, ki trdno vztrajajo na tem, da je šola občinska, in so pri takih akcijah največkrat samo opazovalci ali pa kritiki.

Tako imamo še vedno nerešeno vprašanje najemnine za Mizersko delavnico, ki že več let uporablja šolske prostore, a šoli se ni odmerila najemnine.

Edo Gale

Ena izmed lanskih pridobitev v naši komuni: nova pošta v Črnomlju

Iz viniškega konca

■ Poravnalni svet pri krajevnem uradu na Vinici je pretresal v letu 1961 kar 103 sporne primere. Svet šteje vsega 4 člane, toda le dva se obravnav udeležujeta, ostale dvojice pa doslej še ni bilo blizu. Z dokajšnjo mero poslušnosti, predurnosti in s pametnimi nasveti je uspelo članom poravnalnega sveta v 70 primerih med spornimi strankami doseči poravnavo, v 33 primerih pa so se stranke zatekle naprej na sodišče.

■ Odbor krajevne organizacije SZDL Vmice je na zadnji seji pretresal vrsto krajevnih gospodarskih problemov. Sklenil je, da mora krajevni odbor do 1.

maja dokončno urediti novo mrtvašnico na pokopališču ter poiškati sredstva za popravilo pokopališkega zidu. Viniški camping, ki bo letos sprejel prve goste, obeta, da se bo lahko Vinica razvila v privlačno turistično točko, zato je bil precejšen del razprave posvečen problemom zunanje ureditve Vmice: cesto skozi bo treba asfaltirati; s pomočjo podjetja za ceste in sodelovanjem prebivalcev bi se to dalo urediti.

■ Na zboru volivcev 18. februarja so na Vinici razpravljali o družbenem planu in proračunu za preteklo leto ter o predlogu obeh za leto 1962. Lani so prebivalci krajevnih odborov Vini-

ca, Učakovci, Hrast in Stara lipa s krajevnim samopriskpevom zbrali za gradnjo mrtvašnice na Vinici 129.200 din sredstev, opravili 62 prostovoljnih delovnih dni, darovali in pripeljali 14 m³ peska, 1 m³ apna, 23 kosov lesa, 5 voz kamna in opravili 6 prevozov gradbenega materiala. Mrtvašnica bo dograjena do 1. maja 1962.

Občinska knjižnica bo kmalu odprta

Dela pri urejevanju prostorov za novo občinsko knjižnico v Črnomlju potekajo uspešno. Kot svetovalec pri teh delih sodeluje znani strokovnjak za knjižničarstvo prof. Pregelj iz Ljubljane.

Več krme s travnikov!

Občinski ljudski odbor Črnomelj je sprejel odlok o minimalnih agrotehničnih ukrepih za pridelovanje krme na travnatih površinah. Po tem odloku mora vsak kmetovalec, lastnik travnika ali košenice na območju, ki ga zajema ta odlok, uporabiti najmanj 400 kilogramov umetnih gnojil na hektar košenice, to je travnate površine z enkratno košnjo. Gnojenje mora biti opravljeno najpozneje do konca marca. Na travnikih z dvakratno košnjo pa mora uporabiti 600 kilogramov umetnih gnojil na hektar. Ta ukrep je bil nujen, če hočemo izkoristiti travnate površine tako, kot to predvideva zakon o izkoriščanju kmetijskega zemljišča.

Gnojilni poskusi na najslabših košenicah, zlasti pa poskus pri kmetovalcu Francu BENCU v Podklan-

cu, so dokazali, da se gnojenje izplača tudi na najslabših košenicah v Beli krajini. Ekonomski račun je pokazal, da je stal vsak kilogram povečanega prirastka sena pet dinarjev. Seno se tudi izboljša, je bolj redilno. Dobra sena pa še kako primanjkuje pri nas! Prav to tudi odloča, koliko govedov bomo redili. Če sami sena ne bomo potrebovali, ga lahko prodamo zadrugi, z njim plačamo gnojila in nam še vedno precej ostane. Cena sena je dokaj primerna. Torej ni denar vzrok, da ne bi gnojili travnikov, saj nam da zadruga gnojila na kredit, če sklenemo z njo pogodbo, da bomo dali za protivrednost seno, prašiča, tele ali podobno.

V občinskem odloku je sicer določeno, da se lahko odvzame košenica ali travnik za dobo od 1—5 let ti-

stim kmetovalcem, ki ne bodo gnojili teh površin tako, kot je določeno, vendar bo vsak dober kmetovalec gnojil tako, kot je predvideno z omenjenim odlokom. Z več tisoč poskusi v Nemčiji je dokazano, da umetna gnojila na travnatih površinah veliko bolj učinkujejo kot na njivah. Tako se je povečal pridelek z uporabo istih količin umetnih gnojil pri žitih za 34 odstotkov, krompirju za 52 odstotkov in travnikih za 68 odstotkov.

Seveda moramo gnojiti travnike z različnimi količinami posameznih vrst gnojil. Pri nas priporočamo tako razmerje: za pridelek 50 stotov sena na hektar, kjer je bil dosedaj pridelek sena 25 stotov, naj bi gnojili s 400 kilogrami superfosfata ali Thomasove žilindre v jeseni ali zgodaj spomladi, 200 kilogrami

kalijeve soli — spomladi ali pa s 400 kilogrami nitrofoskala 4:20:20 — v jeseni ali zgodaj spomladi ter 150 kilogrami nitromoncala — spomladi. V takšnih odnosih naj bi bila gnojila tudi pri manjših dozah.

Torej ne odlašajmo z gnojenjem travnikov in košenic! Pogovorimo se s kmetijsko zadrugo o nakupu

gnojil, pognojimo travnike in košenice in prepričali se bomo o uspehu! Ne samo to, travnate površine moramo spomladi dobro očistiti, razgrediti krnine, s travniškimi branami iztrgati mah in ga odstraniti. — Uspeh ne bo izostal. Moramo ga doseči, če hočemo s časom pametno naprejš!

Jože Skof

Debelušasti bikci na kmetijskem obratu na Lokvah pri Črnomlju se prav dobro počutijo. Imajo dovolj dobre krme in obrat pitane mlade živine prav lepo uspeva

ZAPISKI Z ZBOROV VOLIVCEV

V nedeljo so bili končani zadnji zbori občanov v naši občini. Na teh zborih, ki so bili v petnajstih krajih, so obravnavali predlog družbenega plana za letošnje leto in ostalo problematiko.

Lani je znašal družbeni bruto proizvod 3366 milijonov dinarjev, a narodni dohodek 1.395.862.000 dinarjev; za letošnje leto je predvideno povečanje bruto proizvoda za 23 odstotkov.

Za povečani obseg proizvodnje bodo potrebna tudi večja investicijska vlaganja. V okviru letošnjih možnosti se bodo reševali problemi gospodarskih in negospodarskih dejavnosti. Predvidena je razširitev tovarne Beti. Družbeni bruto proizvod te gospodarske organizacije se bo po planu dvignil od 560 milijonov dinarjev v lanskem letu na 1 milijardo in 30 milijonov v letošnjem letu. Za to bo

potrebno vložiti znatna sredstva. Tudi obstoječo obrt bo potrebno še nadalje razvijati. Tako je predvidena nadaljnja graditev pekarnice, razširitev Pečarije v Gradcu, razširitev in nabava opreme v Lesno predelovalnem podjetju na Suhorju in v Gradcu. — V kmetijstvu naj bi se začela letošnja jesen obnova vinarstva v okolici Drašič. Obnova 83 ha vinogrodov bi bila končana šele

v štirih letih. Za celotno obnovo bo potrebno 160 milijonov dinarjev.

Tudi gostinstvu in turizmu je v letošnjem družbenem planu posvečeno precej pozornosti. Nadaljevala naj bi se začeta dela za metliški hotel in dogradila turistična točka na Veselici.

Tudi vprašanje vodovoda, ki je za prebivalstvo in industrijo zelo pomemben, bo treba v letošnjem letu začeti reševati. Samo za prvo fazo gradnje bi bilo potrebno okoli 40 milijonov. Treba pa bo zgraditi tudi nova stanovanja, ker je precej velika stanovanjska stiska.

Ze lani so na zborih volivcev sprejeli sklepe za krajevne samopriskupke v Metliki, Gradcu in Podzemlju. Tudi letos so prebivalci pripravili s svojimi prispevki sodelovati pri urejanju krajevnih problemov.

O vsem tem je tekla beseda na 15 zborih volivcev.

METLIŠKI TEDNIK

Žene in dekleta: za vas!

Zavod za zaposlovanje delavcev v Črnomlju, izpostava Metlika, organizira s sodelovanjem Zavoda za zaposlovanje invalidov krojaško-sivilski tečaj. Namen tečaja je, usposobiti žensko delovno silo, po kateri je veliko povpraševanje. V Zavodu za zaposlovanje invalidov in v tovarni »Beti« bi tečajnice kot priučene ali kvalificirane delavke lahko dobile ustrežajoče mesto. Obenem bi bil to tečaj za gospodinje, ki bi ostale doma in uporabile večšine krojenja in šivanja za svoje potrebe.

Lansko leto je podoben tečaj obiskovalo 78 deklet in žena, od katerih se je velika večina zaposlila v podjetjih, le malo jih je ostalo doma.

Zavod je za tehnično vodstvo tečaja v dogovoru z zastopstvom »SINGER« iz Ljubljane. Začetni tečaj bi trajal predvidoma dva meseca; tu bi se kandidatke učile krojenja in delno šivanja in spoznavanja stroja. Če bi bile tečajnice zainteresirane, bi se vpisale še v nadaljevalni tečaj, kjer bi izpopolnile svoje znanje.

Vsaka kandidatinja bi prispevala približno 2000 din. Z delom bi začeli 1. marca. Prijave sprejema Zavod za zaposlovanje delavcev, izpostava Metlika, kjer boste dobili še nadaljnja navodila.

NA SUHORJU NE SPIMO!

Na pobudo članov odbora sindikalne podružnice in uprave kolektiva LPP so v kolektivno sprejeli sklep, da vsak član opravi en dan prostovoljnega dela, sredstva pa bodo podarili nesrečencem v Makarski. Ta sklep so uresničili. Prejšnjo nedeljo je vsak član, razen nekaj majhnih izjem, opravil šest ur prostovoljnega dela. Na ta način so zbrali 36.000 dinarjev. Naj omenimo še to, da je bila akcija dvakrat koristna: za prizadete v Makarski in za podjetje, ker so opravili nekaj takih del, ki jih v rednem času niso mogli opraviti.

Naj omenimo še to, da se je kolektiv v zadnjem času zelo resno oprijel svojih nalog. V obratu LPP na Suhorju je zaposlenih preko 90 ljudi. Dobili so že nekaj novih strojev, nekaj jih nameravajo še nabaviti. Ravnokar urejajo nove prostore.

popoldne pa na Jugorju zbor volivcev. Na obeh je bil obravnavan osnutek družbenega plana za leto 1962. Poleg tega so obravnavali še druge manjše probleme. Udeležba je bila zelo dobra, saj so bili prostori polni. Tudi razprava je bila zelo živahna. Lahko rečemo, da so bili zbori dobro pripravljani. Takšni zbori ali podobna zborovanja bi bili še potrebni, saj na njih občani marsikaj zvedo, kar jih zanima. Za ta predel občine je predvsem važno vprašanje reorganizacije kmetijske proizvodnje, ker je sedanji način kmetijske proizvodnje nedonosen. Zato bo v bodoče nujno potrebno kmetijstvo preusmeriti v tiste panoge, ki so za to področje primerne.

Na obeh zborih so precej razpravljali o prosvetnem domu na Suhorju, ki ga že

● V metliški občini je bilo prej le osem krajevnih odborov, zdaj jih je 13.

grade. Te dni gozdarji odkazujejo les, ki ga bodo prebivalci podarili za prosvetni dom.

10. februarja je bil občni zbor gasilskega društva v Dragomlji vasi. Udeležil se ga je tudi zastopnik občinske gasilske zveze tovariš Pezdirc. Na občnem zboru so razpravljali o raznih problemih društva. Izvolili so novo vodstvo društva. Ker je stari odbor svojo nalogo uspešno opravljal, je bilo celotno vodstvo ponovno izvoljeno. Med drugim so razpravljali tudi o proslavljanju štiridesetletnice društva. Sklenili so, naj bi bila ta proslava v jeseni.

Sk

STARŠI, PAZITE NA OTROKE!

Po vojni je bilo veliko nesreč z orožjem in razstrelivom, ki je vsepovsod ležalo razmetano. Največ nesreč je bilo med otroki, ki so neutrudno brskali za orožjem in razstrelivom, da so streljali in »pokali«. Danes ne bere več poročil o nesrečah z orožjem, kakor svoje čase, vendar so še vedno primeri, da se otroci poškodujejo s starimi naboji in drugim. Naj omenim dva primera iz zadnjega časa!

Štirinajstletni učenec metliške osnovne šole se je 6. februarja poškodoval z vžigalno kapico, ko jo je pripravil za naboje za vojaško puško. Ali: desetletni učenec 3. razreda osemletke v Metliki se je poškodoval z razstrelivom. 7. februarja, malo pred dvanajsto uro, ko je mislil iti v šolo, je nabijal ključ z glavci v vžigalce, da bi potem vtaknil v odprtno ključa žebelj in udaril po njem. Pri tem je ključ razneslo, a otroku je odstrelilo palec, polovico kazalca in konec sredinca. Otrok bo po tej nesreči imel za vse življenje poškodovano roko. Ali je otrok kriv sam? Ali niso krivi za take in podobne nesreče tisti, ki otroka vzgajajo in mu dopuščajo, da se igra brez nadzorstva?

Cestni delavci - samoupravljavci

10. februarja so imeli cestni delavci občine Metlika svoj praznik. V lepo okrašenem klubu družbenih organizacij so ob 7. uri zjutraj odprli volišče, kjer je 26 cestnih delavcev volilo

delegata za centralni delavski svet cestnega podjetja v Novem mestu in dva delegata v obratni delavski svet v Črnomlju.

V zvezi z zakonom o decentralizaciji uprave in prenosu oskrbe cest na manjše samostojne enote, ki se bo začel izvajati 1. marca, smo povprašali tovariša Jožeta Kraševca, kako bo sedaj z upravo.

»Podjetje za ceste ima sedež v Novem mestu,« je iz-

javil tovariš Kraševc, »v Črnomlju bo obrat, a v Metliki samo delovišče.« Na vprašanje, kako misli o dosedanjem nagrajevanju po učinku tudi pri njih, je tovariš Kraševc odgovoril, da je tak način boljši, ker kdor bo delal, bo za to tudi primerno nagrajen. Poleg tega je ta način stimulativen, ker prisli vsakega, da svoj posel res temeljito opravi.

Tudi tovarišu Francu Jeniču smo zastavili isto vprašanje, vendar ima ta pomisleke, češ da vsled starosti ne bo mogel doseči norm, saj je 31 let na cesti. Take primere bodo pravilniki o nagrajevanju po vsej verjetnosti upoštevali.

Pod oskrbo metliškega delovišča, tako so nam povedali cestni delavci, spadajo: odsek od Kolpe in naprej preko vrha Gorjančev do Badovinca, cesta na Drašiče, Božakovo, Radovico in od Jugorja preko Strekljevca do križišča »Štiri roke«.

In še rezultati volitev, ki so bile obiskane stoodstotno: za centralni delavski svet je bil izvoljen tovariš Franc Jenič, za obratni delavski svet pa Jože Režek in Jože Prhne.

Li

Mladi dramatikci nastopajo

Poleg drugih sekcij deluje pri prosvetnem društvu v Gradcu tudi pionirska dramska sekcija. Še v preteklem letu so pionirji višjih razredov osnovne šole, ki so člani te sekcije, nastudirali mladinsko igrano »Kekec«. Z njo so nastopili na graškiškem odru. Gledalci so bili z njihovim nastopom navdušeni. Z uspehom so pred kratim gostovali v Semiču in Gribljah; v obeh krajih jih je toplo pozdravila polna dorana ljudi in se jim ob koncu za njihov trud zahvalila z dolgim in prisrčnim aplavzom.

Pionirji te sekcije so zelo pridni, saj so z veseljem žrtvovali veliko večerov za vaje. Uspeh ni izostal. Igra mladih je bila prisrčna; pokazala je resničen talent nekaterih. Posebno prepričljivo sta zaigrala Janez Škabar v vlogi Kekca in

Marija Knez v vlogi Bedanca.

Nastopili bodo še v Črnomlju, Metliki in v nekaterih okoljskih vaseh. Z denarjem, ki ga bodo dobili od nastopov, bodo pomagali pri prosvetnem društvu pri urejanju dvorane in nabavi kulis.

P. M.

ZA STATUT OBČINE

Komisija za sestavo občinskega statuta se je pred dnevi sestala. Zaradi obsežnega dela so člani menili, da je boljše, če osnujejo še podkomisije, ki bodo proizvedle določena področja in pripravljale material za statut. Izvolili so pet delovnih enot: za družbeno-ekonomsko vprašanja, za družbene službe, za družbeno politične organizacije, za občinsko skupščino in organizacijo enot za krajevne skupnosti, zbere občanov in druge oblike ne-

posredne demokracije. Tako je že v priprave za statut vključeno večje število ljudi, zato lahko pričakujemo, da bo komisija s svojimi delovnimi enotami dobro pripravila občinski statut, ki bo poleg drugega zagotovil tudi vse pravice proizvajalen.

N A S O B I S K

STARI IN NOVI ZDRAVSTVENI DOM

Dr. Albin Pečavar. Posebej vam ga ni treba pozdravljati, saj ga poznate. V naši komuni je kot mlad zdravnik začel ledino sodobne zdravstvene službe. Priluhnite, naj vam sam pove to, kar je pripovedoval nam:

— Metlika je moje prvo delovno mesto po stazu in odslužitvi obveznega vojaškega roka v JLA. Semkaj

all dvokolo ali pa noge... Bil sem tu edini zdravnik.

Nato smo usposobili star rešilni avto, da smo vsaj za silo lahko reševali življenja. V enem letu je bilo 10 smrtnih primerov, ker je pomoč prišla prepozno. Poškodovance smo z »Unimogom« edinim motornim vozilom daleč naokoli vozili v bolnišnico. Vsak dan sem do dveh popoldne delal v Metliki, nato pa se odpeljal s kolesom ne glede na vreme, v semiško ambulanto. Kolektiv je bil majhen, toda prizadeven in požrtvovalen. Čeprav ni bilo sredstev, smo ves teren obvladali, še posebno v patronažnem delu; slednje je še danes velik problem.

Pred dvema letoma smo dobili nov zdravstveni dom. Sezidali smo ga pod zelo težkimi pogoji, z majhnimi sredstvi v času, ko so bile negospodarske investicije prepovedane. 25 milijonov je veljal, precej sta prispevala republika in okraj. Naš zdravstveni dom ni delo posameznika, ampak uspeh družbenega upravljanja v zdravstvu. Z gradnjo smo se vzemali zdravstveni delavci, še bolj pa družbeni organi na občini svet, ljudski odbor in Zavod za socialno zavarovanje. Dve ambulanti in še zobna v zdravstvenem domu ter ambulanti na Suhorju in v Gradcu pomenijo za naše prebivalce veliko. To je neprecenljivo karak od prve povojne ambulante, ki je »obratovala« v nem štedilniku...

sem prišel iz kaj enostavne vzroka: dobil sem stanovanje... Področje je bilo v zdravstvenem smislu, tako kot gledamo danes, ne obdelano, saj je bil pred menoj tukaj samo zdravnik z zasebno prakso. Ambulante lahko bi rekel, ni bilo ker prostori, kjer je bila, niso bili vredni tega naziva. V kmečki kuhinji s štedilnikom čakalnica, v eni sobi pisarna z rentgenskim aparatom, v drugi ordinacija: jaz in dve sestri... Rešilnega avtomobila ni bilo, delokrog je bil večji kot danes, naše prevozno sredstvo pa je bil vprežni voz

Leto telesne kulture mladih

Pionirski odred in mladinski aktiv osnovne šole v Metliki sta izpolnila prijavo za Jugoslovanske pionirske igre 1962 in se s tem vključila v najširšo akcijo telesne kulture v svojem kraju. Stopili so v korak z mladimi tovariši po vsej državi, ki se udeležujejo te akcije, posvečene njim samim. Napravili so si naslednji okvirni program dela in tekmovanja:

Pomoč pri gradnji prostorov za igre in tekmovanja: 1. Pomagali bodo pri razširitvi in ureditvi igrišča pri domu TVD Partizan. — 2. Naredili si bodo malo šolske igrišče, kjer se bodo zadrževali med odmorji in katero bo služilo za pouk telesne vzgoje v nižjih razredih. — 3. Pomagali bodo urediti otroško terišče pri šoli za najmlajše predšolske otroke.

Prvo obdobje dela in tekmovanja: do 1. aprila:

1. Ustanovili bodo šolsko športno društvo z naslednjimi sekcijami: atletsko, strelsko, kolosarsko (s taborniki), namiznoteniško, šahovsko in za mali nogomet. — 2. Na športnem dnevu bodo imeli tekmovanje v orientacijskem krogu. — 3. Organizirali bodo tekmovanje za šolskega prvaka v šahu, namiznem tenisu in atletiki. — 4. Uredili si bodo šport, kotiček, kjer bodo rezultati tekmovanja in silke naših najboljših športnikov. — 5. Imeli bodo zdravniški pregled.

Drugo obdobje: do 1. junija:

1. Organizirali bodo spomladanski kros, katerega se bodo udeležili vsi. — 2. Imeli bodo športno srečanje z učenci osnovne šole v Zakanju na Hr-

vatskem. — 3. Udeležili se bodo z dvema ekipama spomladanskega tekmovanja »Ob žici okupirane Ljubljane«. — 4. Na dan mladosti bodo z društvom TVL Partizan pripravili teledavno akademijo in športno srečanje z osnovnimi šolami v občini.

Tretje obdobje: do 1. septembra:

1. Organizirali bodo partizanski marš v kraje, kjer so bile velike borbe z okupatorjem. — 2. Organizirali bodo plavalni tečaj za neplavalce. — 3. Priredili bodo eno- in večdnevna taborniška ob Kolpi, kjer bodo vključeni tudi predšolski otroci.

Četrto obdobje: do 29. novembra:

1. Organizirali bodo akcije za nabiranje šipka, kostanja in lipovega čaja. — 2. Vsi se bodo učast občinskega praznika. — 3. Udeležili jesenskega kroga v

Udeležili se bodo v čimvečjem številu tekmovanja za prvake v občini: v atletiki, streljanju, šahu in namiznem tenisu. — 4. 26. septembra bo zaključek tekmovanja, podelitev pohval in nagrad.

Naj navedemo še to, da program predvideva udeležbo na raznih tekmovanjih v občini v čimvečjem številu. Posebno skrb bodo posvetili higieni prostorov v šoli in na teledašču.

Z delom so resno začeli. Ustanovili so že športno društvo s sekcijami, ki so bile predvidene. Vsi so dobili tudi značke JPL. Posamezne sekcije že delajo. Izvolili so si tudi odbor društva, ki šteje devet članov. Prav tako so uredili športni kotiček, kamor prispevajo slike sami. Zdravstveni pregled poteka redno in temeljito.

Vse kaže, da hočejo pionirji odreda metliške osnovne šole in mladinski aktiv vložiti vse moči in v tem letu postaviti zdravo osnovo za nadaljnje telesnovzgojno delo.

Li

Kako sta se sprla

Ivan Ivanovič in Ivan Nikiforovič

»Človek bi dejal, da je železna,« je pripomnila žena. »Hm! Železna? Zakaj pa železna?« je sam zase zagodel Ivan Ivanovič. »Jo gospod je dolgo ima?«

»Dolgo, najbrž.« »Krasna stvarca!« je nadaljeval Ivan Ivanovič. »Poprosim ga, naj mi tole puščico prepusti. Kaj pa bo on z njo? Ali pa bova za kako reč menjala. Povej, žena, so go spod doma?«

»Doma.« »Kaj delajo? Morda ležijo?« »Ležijo.«

»Aha, prav. Stopim k njima.« Ivan Ivanovič se je oblekel, vzel debelo gorjačo, da se ubrani psov, saj jih je v Mirgorodu na ulici zmeraj veliko več kakor ljudi, in šel.

Ceprav je dvorišče Ivana Ivanoviča mejilo z dvoriščem Ivana Nikiforoviča in bi Ivan Ivanovič lahko preplezal sosedov plot, je vendar stopil na cesto. S ceste je pa moral zaviti v stransko uličico, tako ozko, da se dva voza s po enim konjem sploh nista mogla ogniti, če sta se po naključju srečala. Običajna sta v uličici tako dolgo, dokler niso oba voza ritensko potegnili vsakega v svojo ulico. Na pešca pa se je kakor cvetje obehal repinceel, ki je bujno rastele na obeh straneh ob plotu. Na to uličico je gledal z ene strani skedenj Ivana Ivanoviča, z druge pa kašča, dvoriščna vrata in golobnjak Ivana Nikiforoviča. Ivan Ivanovič je stopil k vratom in poropotal s kljuko. Na dvorišču so zalajali psi, ko pa je pisani trop spoznal znano osebo, je pomahljaj z repi in se umaknil. Ivan

Ivanovič je prešel dvorišče, šarasto od indijskih golobov — Ivan Nikiforovič jih je zmeraj sam krmil — posuto z olupki melon in buč, ponekod poraslo s travo. Nekje se je valjalo potro kolo voza, drugje sodev obroč ali pa frkolin o umazani stražki: prizor, kakršen ugaja slikarjalna Senca razobešenih oblačil je pokrivala malone vse dvorišče in ga kolikor toliko hladila. Starica je pozdravila Ivana Ivanoviča s poklonom, se nekam zajela in ostala na mestu. Pred njo se je šepetil vhod s strešico na dveh hrastovih stebrih — slaba zaščita pred soncem, ki v Ukrajini v poletnem času ne pozna šale in poliva pešca od glave do nog z vročim znojem. Kako nepopisno je Ivan Ivanovič zahrepanel po puški, dovolj govorno priča to, da je ob taki uri šel z doma in se izneveril svoji stari navadi samo večernega sprehoda.

Soba, v katero je stopil Ivan Ivanovič, je bila popolnoma zamračena. Skozl izrez v zaprtih naoknačih je sijal sončni žarek, se spreminjal v mavricne barve, se odbijal na nasprotni steni in silikal nanjo pestro pokrajino z obrisi trstikovih streh, dreveja in na dvorišču razobešenih oblek — toda vse postavljeno narobe! Soba je bila potopljena v skrivnostni somrak.

»Dober dan!« je pozdravil Ivan Ivanovič. »O, pozdravljeni, sosedje!« je vrnil glas iz kota. Sele sedaj je Ivan Ivanovič opazil Ivana Nikiforoviča, ki je ležal na preprogi. »Oprostite, da sem pred vami kar takole po paradiski.« Ivan Nikiforovič je ležal nag, niti srcaje ni imel.

»Nič hudega! Ste počivali danes, Ivan Nikiforovič?« »Sem. Pa vi, Ivan Ivanovič, ste počivali?« »Počival.« »Torej ste pravkar vstali?« »Pravkar vstal! Za božjo voljo, Ivan Nikiforovič, kako bi mogel spati do te ure? Malo prej sem se vrnil s pristave. Zito prekrasno raste! Čudovito! Pa trava — visoka je, mehka, sočna!«

»Gorčina!« je poklical Ivan Nikiforovič. »Prinesi gostu žganja in pirogov s smetano.« »Lep dan imamo.« »Nikar ga ne hvalite, Ivan Ivanovič. Hudič ga vzel! Saj je vroče, da se človek kar kuha!«

»Ali morate res omeniti pekliščca? Eh, Ivan Nikiforovič, spomnil se boste mojih besed, ali prepozno. Na onem svetu boste trpeli zavolje svojih bogokletnih besed.« »S čim sem vas užalil, Ivan Ivanovič? Nisem omenil ne vaše matere ne očeta. Res ne vem, s čim sem vas užalil.«

»Nehajte no, nehajte, Ivan Nikiforovič!« »Bog mi je priča, da vas nisem užalil, Ivan Ivanovič!« »Čudno — prepelje se zmeraj ne privabiš s piščalko.« »Gorivite, kar hočete, mislite, kar vam v glavo pade, jaz vem, da vas z ničimer nisem užalil.«

»Ne vem, kaj jih pišk ne privabi,« je nadaljeval Ivan Ivanovič, kakor da je preslišal besede Ivana Nikiforoviča. »Ali se ti njihov čas?« Vendar mislim, da je čas ravno pravesen.«

»Rekli ste, da žito dobro obeta?« »Čudovito, res čudovito!« Zdaj sta utihnila.

»Zakaj pa razobešate svoja oblačila, Ivan Nikiforovič?« je slednjič vprašal Ivan Ivanovič.

»Eh, ta prekleta staruha mi je zanemarila te krasne, skoraj nove obleke, zato jih sedaj zračim. Blago je tanko, izvrstno, treba ga bo le obrniti, pa bo spet kakor novo.«

Devet otrok je umrlo v ognju

V mestu Kankankee v ameriški državi Illinois je v nekem stanovanju izbruhnil požar, v katerem je zgorelo sedem otrok. Mati šestih otrok je bila ta čas na obisku pri prijateljih, medtem pa je v njenem stanovanju začelo gorjeti. V ognju je umrlo šest njenih in en sosedov otrok.

Podobna nesreča v italijanski pokrajini Paviji pa je terjala življenj dveh otrok. Medtem ko sta bila oče in mati odsotna, so se otroci na skednju igrali z vžigalicami. Nenadoma se je slama na skednju vžigala in otrok ni bilo več mogoče rešiti.

Kovač-zobor Kovač Svetoslav Stojilko-vič iz vasi Gradska (Srbija) se je razen za svoj kovaški posel »specializiral« še za puljenje zob. Primerne klesce je naredil kar sam. Nedavno je prišel k njemu 62-letni sovaščan Haralamplje Golubović, ki ga je bolel zob. Kovač mu ga je izpulil, toda prišlo je do zastrupitve in Golubović je umrl. Stojilko-vič se bo moral za gorjalki pred sodstvom zaradi maščajstva.

Kot so ugotovili etnologji, je lo v tamošnjih krajih prastar običaj, kakor so prebivalci ostali zvesti tudi svoj starinski nosi, ki je podobna dalmatinski. Moški pa ne samo pletejo, temveč se ukvarjajo tudi s predenjem in barvanjem volne. Pri tem poslu radi tekmujejo z ženskami in nmalokrat zmagajo v kombinaciji barv na žopcih in nogavcih.

Reka Orange v Južni Africi ima slap Augrabe, visok 180 metrov. Ta slap je pa razen svoje mogočne lepote slaven še po nečem drugem: po diamantih, ki se verjetno skrivajo pod njim. Reka Orange namreč včasih odlaga na svoje obale diamante in sodijo, da se je v teku stoletij nakopižilo v skalovju pod slapom veliko diamantov.

Reka Orange v Južni Africi ima slap Augrabe, visok 180 metrov. Ta slap je pa razen svoje mogočne lepote slaven še po nečem drugem: po diamantih, ki se verjetno skrivajo pod njim. Reka Orange namreč včasih odlaga na svoje obale diamante in sodijo, da se je v teku stoletij nakopižilo v skalovju pod slapom veliko diamantov.

Reka Orange v Južni Africi ima slap Augrabe, visok 180 metrov. Ta slap je pa razen svoje mogočne lepote slaven še po nečem drugem: po diamantih, ki se verjetno skrivajo pod njim. Reka Orange namreč včasih odlaga na svoje obale diamante in sodijo, da se je v teku stoletij nakopižilo v skalovju pod slapom veliko diamantov.

Reka Orange v Južni Africi ima slap Augrabe, visok 180 metrov. Ta slap je pa razen svoje mogočne lepote slaven še po nečem drugem: po diamantih, ki se verjetno skrivajo pod njim. Reka Orange namreč včasih odlaga na svoje obale diamante in sodijo, da se je v teku stoletij nakopižilo v skalovju pod slapom veliko diamantov.

Reka Orange v Južni Africi ima slap Augrabe, visok 180 metrov. Ta slap je pa razen svoje mogočne lepote slaven še po nečem drugem: po diamantih, ki se verjetno skrivajo pod njim. Reka Orange namreč včasih odlaga na svoje obale diamante in sodijo, da se je v teku stoletij nakopižilo v skalovju pod slapom veliko diamantov.

Reka Orange v Južni Africi ima slap Augrabe, visok 180 metrov. Ta slap je pa razen svoje mogočne lepote slaven še po nečem drugem: po diamantih, ki se verjetno skrivajo pod njim. Reka Orange namreč včasih odlaga na svoje obale diamante in sodijo, da se je v teku stoletij nakopižilo v skalovju pod slapom veliko diamantov.

Reka Orange v Južni Africi ima slap Augrabe, visok 180 metrov. Ta slap je pa razen svoje mogočne lepote slaven še po nečem drugem: po diamantih, ki se verjetno skrivajo pod njim. Reka Orange namreč včasih odlaga na svoje obale diamante in sodijo, da se je v teku stoletij nakopižilo v skalovju pod slapom veliko diamantov.

Reka Orange v Južni Africi ima slap Augrabe, visok 180 metrov. Ta slap je pa razen svoje mogočne lepote slaven še po nečem drugem: po diamantih, ki se verjetno skrivajo pod njim. Reka Orange namreč včasih odlaga na svoje obale diamante in sodijo, da se je v teku stoletij nakopižilo v skalovju pod slapom veliko diamantov.

Reka Orange v Južni Africi ima slap Augrabe, visok 180 metrov. Ta slap je pa razen svoje mogočne lepote slaven še po nečem drugem: po diamantih, ki se verjetno skrivajo pod njim. Reka Orange namreč včasih odlaga na svoje obale diamante in sodijo, da se je v teku stoletij nakopižilo v skalovju pod slapom veliko diamantov.

Reka Orange v Južni Africi ima slap Augrabe, visok 180 metrov. Ta slap je pa razen svoje mogočne lepote slaven še po nečem drugem: po diamantih, ki se verjetno skrivajo pod njim. Reka Orange namreč včasih odlaga na svoje obale diamante in sodijo, da se je v teku stoletij nakopižilo v skalovju pod slapom veliko diamantov.

Reka Orange v Južni Africi ima slap Augrabe, visok 180 metrov. Ta slap je pa razen svoje mogočne lepote slaven še po nečem drugem: po diamantih, ki se verjetno skrivajo pod njim. Reka Orange namreč včasih odlaga na svoje obale diamante in sodijo, da se je v teku stoletij nakopižilo v skalovju pod slapom veliko diamantov.

Reka Orange v Južni Africi ima slap Augrabe, visok 180 metrov. Ta slap je pa razen svoje mogočne lepote slaven še po nečem drugem: po diamantih, ki se verjetno skrivajo pod njim. Reka Orange namreč včasih odlaga na svoje obale diamante in sodijo, da se je v teku stoletij nakopižilo v skalovju pod slapom veliko diamantov.

Reka Orange v Južni Africi ima slap Augrabe, visok 180 metrov. Ta slap je pa razen svoje mogočne lepote slaven še po nečem drugem: po diamantih, ki se verjetno skrivajo pod njim. Reka Orange namreč včasih odlaga na svoje obale diamante in sodijo, da se je v teku stoletij nakopižilo v skalovju pod slapom veliko diamantov.

Reka Orange v Južni Africi ima slap Augrabe, visok 180 metrov. Ta slap je pa razen svoje mogočne lepote slaven še po nečem drugem: po diamantih, ki se verjetno skrivajo pod njim. Reka Orange namreč včasih odlaga na svoje obale diamante in sodijo, da se je v teku stoletij nakopižilo v skalovju pod slapom veliko diamantov.

Reka Orange v Južni Africi ima slap Augrabe, visok 180 metrov. Ta slap je pa razen svoje mogočne lepote slaven še po nečem drugem: po diamantih, ki se verjetno skrivajo pod njim. Reka Orange namreč včasih odlaga na svoje obale diamante in sodijo, da se je v teku stoletij nakopižilo v skalovju pod slapom veliko diamantov.

Reka Orange v Južni Africi ima slap Augrabe, visok 180 metrov. Ta slap je pa razen svoje mogočne lepote slaven še po nečem drugem: po diamantih, ki se verjetno skrivajo pod njim. Reka Orange namreč včasih odlaga na svoje obale diamante in sodijo, da se je v teku stoletij nakopižilo v skalovju pod slapom veliko diamantov.

Reka Orange v Južni Africi ima slap Augrabe, visok 180 metrov. Ta slap je pa razen svoje mogočne lepote slaven še po nečem drugem: po diamantih, ki se verjetno skrivajo pod njim. Reka Orange namreč včasih odlaga na svoje obale diamante in sodijo, da se je v teku stoletij nakopižilo v skalovju pod slapom veliko diamantov.

Reka Orange v Južni Africi ima slap Augrabe, visok 180 metrov. Ta slap je pa razen svoje mogočne lepote slaven še po nečem drugem: po diamantih, ki se verjetno skrivajo pod njim. Reka Orange namreč včasih odlaga na svoje obale diamante in sodijo, da se je v teku stoletij nakopižilo v skalovju pod slapom veliko diamantov.

Reka Orange v Južni Africi ima slap Augrabe, visok 180 metrov. Ta slap je pa razen svoje mogočne lepote slaven še po nečem drugem: po diamantih, ki se verjetno skrivajo pod njim. Reka Orange namreč včasih odlaga na svoje obale diamante in sodijo, da se je v teku stoletij nakopižilo v skalovju pod slapom veliko diamantov.

Manja Golob, filmska igralka. Manja Golob se se odprla vrata italijanskemu filmu. Ima več ponudb za snemanje v Rimu.

»vasovanje je bilo nevarno«

Pravi, da je bilo takrat, ko se je priženil na Erzg, drugače. Hiše so bile pokrite s slamo, slečovi so bili leseni, tramovje pa povezano s strežajem. Tudi vozove smo imeli lesene in z leseno osjo.

»Kako ste pa takrat fantje živeli?« »Ej, vasovanje je bilo nevarno, ker so fantje strašili! Tisti, ki so ga zaslišali pri dekletu, je moral k župniku, kjer je dobil pridigo o moralih. Včasih pa so celo deklet prisilili, da se je poročilo s fantom, ki ga sploh ni poznalo. Lahko si mislite, kakšen je bil tak zakon.«

Možakar je se sam izul za mizarja in kolarja. Pri hiši imajo še sedaj voz, ki ga je sam napravil. Spominja se, kako so med prvo svetovno vojno hodili kopat sramno rudo na Gornji Lokavec nad Rimskimi Toplicami.

»Stiri mesece smo kopali zaman, saj rude nismo nikjer našli.« Jubilant je še dokaj čil, le sliši bolj slabo, pri branju pa si pomaga z naočniki. Pred kratkim sta Valentina Gorška počastili organizacija SZDL in RK, ki sta mu poklonili levo darilo, pritrilj osmoro šole pa so še rečiteli in zapeli nekaj pesmi. Jubilanta je pritekel nastop pionirjev gani.

»Stiri mesece smo kopali zaman, saj rude nismo nikjer našli.« Jubilant je še dokaj čil, le sliši bolj slabo, pri branju pa si pomaga z naočniki. Pred kratkim sta Valentina Gorška počastili organizacija SZDL in RK, ki sta mu poklonili levo darilo, pritrilj osmoro šole pa so še rečiteli in zapeli nekaj pesmi. Jubilanta je pritekel nastop pionirjev gani.

»Stiri mesece smo kopali zaman, saj rude nismo nikjer našli.« Jubilant je še dokaj čil, le sliši bolj slabo, pri branju pa si pomaga z naočniki. Pred kratkim sta Valentina Gorška počastili organizacija SZDL in RK, ki sta mu poklonili levo darilo, pritrilj osmoro šole pa so še rečiteli in zapeli nekaj pesmi. Jubilanta je pritekel nastop pionirjev gani.

»Stiri mesece smo kopali zaman, saj rude nismo nikjer našli.« Jubilant je še dokaj čil, le sliši bolj slabo, pri branju pa si pomaga z naočniki. Pred kratkim sta Valentina Gorška počastili organizacija SZDL in RK, ki sta mu poklonili levo darilo, pritrilj osmoro šole pa so še rečiteli in zapeli nekaj pesmi. Jubilanta je pritekel nastop pionirjev gani.

»Stiri mesece smo kopali zaman, saj rude nismo nikjer našli.« Jubilant je še dokaj čil, le sliši bolj slabo, pri branju pa si pomaga z naočniki. Pred kratkim sta Valentina Gorška počastili organizacija SZDL in RK, ki sta mu poklonili levo darilo, pritrilj osmoro šole pa so še rečiteli in zapeli nekaj pesmi. Jubilanta je pritekel nastop pionirjev gani.

»Stiri mesece smo kopali zaman, saj rude nismo nikjer našli.« Jubilant je še dokaj čil, le sliši bolj slabo, pri branju pa si pomaga z naočniki. Pred kratkim sta Valentina Gorška počastili organizacija SZDL in RK, ki sta mu poklonili levo darilo, pritrilj osmoro šole pa so še rečiteli in zapeli nekaj pesmi. Jubilanta je pritekel nastop pionirjev gani.

»Stiri mesece smo kopali zaman, saj rude nismo nikjer našli.« Jubilant je še dokaj čil, le sliši bolj slabo, pri branju pa si pomaga z naočniki. Pred kratkim sta Valentina Gorška počastili organizacija SZDL in RK, ki sta mu poklonili levo darilo, pritrilj osmoro šole pa so še rečiteli in zapeli nekaj pesmi. Jubilanta je pritekel nastop pionirjev gani.

»Stiri mesece smo kopali zaman, saj rude nismo nikjer našli.« Jubilant je še dokaj čil, le sliši bolj slabo, pri branju pa si pomaga z naočniki. Pred kratkim sta Valentina Gorška počastili organizacija SZDL in RK, ki sta mu poklonili levo darilo, pritrilj osmoro šole pa so še rečiteli in zapeli nekaj pesmi. Jubilanta je pritekel nastop pionirjev gani.

»Stiri mesece smo kopali zaman, saj rude nismo nikjer našli.« Jubilant je še dokaj čil, le sliši bolj slabo, pri branju pa si pomaga z naočniki. Pred kratkim sta Valentina Gorška počastili organizacija SZDL in RK, ki sta mu poklonili levo darilo, pritrilj osmoro šole pa so še rečiteli in zapeli nekaj pesmi. Jubilanta je pritekel nastop pionirjev gani.

»Stiri mesece smo kopali zaman, saj rude nismo nikjer našli.« Jubilant je še dokaj čil, le sliši bolj slabo, pri branju pa si pomaga z naočniki. Pred kratkim sta Valentina Gorška počastili organizacija SZDL in RK, ki sta mu poklonili levo darilo, pritrilj osmoro šole pa so še rečiteli in zapeli nekaj pesmi. Jubilanta je pritekel nastop pionirjev gani.

»Stiri mesece smo kopali zaman, saj rude nismo nikjer našli.« Jubilant je še dokaj čil, le sliši bolj slabo, pri branju pa si pomaga z naočniki. Pred kratkim sta Valentina Gorška počastili organizacija SZDL in RK, ki sta mu poklonili levo darilo, pritrilj osmoro šole pa so še rečiteli in zapeli nekaj pesmi. Jubilanta je pritekel nastop pionirjev gani.

»Stiri mesece smo kopali zaman, saj rude nismo nikjer našli.« Jubilant je še dokaj čil, le sliši bolj slabo, pri branju pa si pomaga z naočniki. Pred kratkim sta Valentina Gorška počastili organizacija SZDL in RK, ki sta mu poklonili levo darilo, pritrilj osmoro šole pa so še rečiteli in zapeli nekaj pesmi. Jubilanta je pritekel nastop pionirjev gani.

»Stiri mesece smo kopali zaman, saj rude nismo nikjer našli.« Jubilant je še dokaj čil, le sliši bolj slabo, pri branju pa si pomaga z naočniki. Pred kratkim sta Valentina Gorška počastili organizacija SZDL in RK, ki sta mu poklonili levo darilo, pritrilj osmoro šole pa so še rečiteli in zapeli nekaj pesmi. Jubilanta je pritekel nastop pionirjev gani.

»Stiri mesece smo kopali zaman, saj rude nismo nikjer našli.« Jubilant je še dokaj čil, le sliši bolj slabo, pri branju pa si pomaga z naočniki. Pred kratkim sta Valentina Gorška počastili organizacija SZDL in RK, ki sta mu poklonili levo darilo, pritrilj osmoro šole pa so še rečiteli in zapeli nekaj pesmi. Jubilanta je pritekel nastop pionirjev gani.

»Stiri mesece smo kopali zaman, saj rude nismo nikjer našli.« Jubilant je še dokaj čil, le sliši bolj slabo, pri branju pa si pomaga z naočniki. Pred kratkim sta Valentina Gorška počastili organizacija SZDL in RK, ki sta mu poklonili levo darilo, pritrilj osmoro šole pa so še rečiteli in zapeli nekaj pesmi. Jubilanta je pritekel nastop pionirjev gani.

»Stiri mesece smo kopali zaman, saj rude nismo nikjer našli.« Jubilant je še dokaj čil, le sliši bolj slabo, pri branju pa si pomaga z naočniki. Pred kratkim sta Valentina Gorška počastili organizacija SZDL in RK, ki sta mu poklonili levo darilo, pritrilj osmoro šole pa so še rečiteli in zapeli nekaj pesmi. Jubilanta je pritekel nastop pionirjev gani.

»Stiri mesece smo kopali zaman, saj rude nismo nikjer našli.« Jubilant je še dokaj čil, le sliši bolj slabo, pri branju pa si pomaga z naočniki. Pred kratkim sta Valentina Gorška počastili organizacija SZDL in RK, ki sta mu poklonili levo darilo, pritrilj osmoro šole pa so še rečiteli in zapeli nekaj pesmi. Jubilanta je pritekel nastop pionirjev gani.

»Stiri mesece smo kopali zaman, saj rude nismo nikjer našli.« Jubilant je še dokaj čil, le sliši bolj slabo, pri branju pa si pomaga z naočniki. Pred kratkim sta Valentina Gorška počastili organizacija SZDL in RK, ki sta mu poklonili levo darilo, pritrilj osmoro šole pa so še rečiteli in zapeli nekaj pesmi. Jubilanta je pritekel nastop pionirjev gani.

»Stiri mesece smo kopali zaman, saj rude nismo nikjer našli.« Jubilant je še dokaj čil, le sliši bolj slabo, pri branju pa si pomaga z naočniki. Pred kratkim sta Valentina Gorška počastili organizacija SZDL in RK, ki sta mu poklonili levo darilo, pritrilj osmoro šole pa so še rečiteli in zapeli nekaj pesmi. Jubilanta je pritekel nastop pionirjev gani.

SMRT JE VDRLA Z MORJA

Proti koncu prejšnjega tedna je ves svet pretresla vest o katastrofi, ki jo je povzročilo strahovito neurje nad severno Evropo. Orkan in morje sta vdrila v notranost severnoevropskih dežel, med katerimi sta občutili najhujše udarce obe Nemčiji. Po več metrov visoki valovi so preplavili mesta, strahoviti veter, ki je pihal s hitrostjo nad 200 km na uro, je odnašal strehe stanovanjskih in drugih zgradb, ruval drevesa in telegrafske ter električne drogeve. Od večjih mest je najbolj prizadet ena in pol milijonski Hamburg. Petina mesta je pod vodo, okrog 100.000 Hamburgčanov brez strehe, nad 100 ljudi tega severno-nemškega pristanišča pa je mrtev. Voda v Hamburgu je bila 4 metre nad normalo, oziroma celo 34 cm višje kot leta 1825.

Po prvih podatkih je v neurju in povodnji, kakršne ne pomnijo že 300 let, izgubilo življenje nad 300 ljudi. Smrt pa se vedno grozi. Kljub pomoči, ki jo prejemajo prizadeti, grozi namreč epidemija tifusa in črne kuge. V Hamburgu se je že začelo množično cepjenje proti tem boleznim.

»ALPE — ADRIA« Vsko leto so prijateljske vezi med nami ter sosedama Italijo in Avstrijo trdnjeje. Sodelujemo na političnem, gospodarskem, kulturnem, znanstvenem in drugih področjih. Sodelovanje na gospodarskem polju se odraža v vedno ugodnejši blagovni izmenjavi, ki pa bi bila lahko še večja. Trgovinska zbornica Slovenije je prišla do zaključka, da priredi letno prvi mednarodni sejem območja blagovne izmenjave pod naslovom »Alpe-Adria«. Ta mednarodna prireditel bo v prostorih Gospodarskega razstavišča v Ljubljani od 11. do 20. maja.

Planinska kavka — naša najredkejša ptica Rdečekljuna planinska kavka (alpska vrana) spada med najredkejša ptice v Jugoslaviji in verjetno v vsej Evropi. Ker je razen tega tudi izredno lepa, se naravoslovci zanjo zelo zanimajo. Ptica je nekoliko večja od navadne kavke, ima bleščeče črno perje, dolg koralno rdeč kljun in rdeče noge. Pri nas živi predvsem na Savi v Makedoniji.

NEPOTREBEN STRAH PRED ČRNIMI KOZAMI Anka Čirjak iz Zadra, ki je učenka mlekarške šole v Kranju, je pred dnevi obbolela za čudno boleznijo. Vsi znaki so kazali, da gre za črne kozice, zato so zdravstveni organi spreminili internat, v katerem je stanovala Anka, v karanteno. Primer so začeli proučevati zdravniki — specialisti za kužne bolezni v Ljubljani, Zagrebu in Beogradu. Njihovo mnenje je, da ne gre za črne kozice, kar so ovrgli tudi na osnovo laboratorijskih izvidov, ampak za nerice. Pohvalili pa so zdravstvene organe v Kranju, ki so tako hitro ukrepali, čeprav je šlo le za sum.

Karanteno nad 80 ljudmi so v Kranju pred dnevi odpravili. Strah pred črnimi kozami je bil odveč.

Razveselite znance in svojce v tujini Z DOLENJSKIM LISTOM!

Novo darila za žrebanje, v katerem bodo sodelovali vsi naši naročniki

Nadaljujemo s splaskom daril za naše tradicionalno žrebanje, v katerem bodo sodelovali vsi stari in novi naročniki Dolenjskega lista:

ELEKTROTEHNIČNO PODJETJE V NOVEM MESTU je prispevalo strojno električno svetliko.

HOTEL METROPOL V NOVEM MESTU: 3 steklenice alkoholnih pijač.

SPLOSNO MIZARSTVO DVOR pri Žužemberku: 1 stol.

Trgovsko podjetje »LUDSKA POTROŠNJA« v Brežicah bo podarilo enemu izmed izbrežbancev blago v vrednosti 5.000 dinarjev.

»BELT«, belokranjska železovarna in strojna tovarna v Črnomlju, se je letos spet izkazala s svojimi znanimi prvotnimi izdelki: za naše nagradno žrebanje je prispevala 2 pans svetilki in 5 potopnih gospodinjstskih grelcev.

NE POZABITE! pogoj za udeležbo v letošnjem žrebanju je, da nimate zaostanka za lansko naračnino in da boste do roka poravnali polletno naračnino za 1962! Letošnjo naračnino bodo začeli pobirati plismonoše prve dni prihodnjega meseca.

Črmošnjice - naš skriti zaklad

Kadarkoli hodim po Dolenjski, me s svojimi prelestnimi čarj vedno znova notranje bogati. Ali se zavedamo teh skritih zakladov, ki bi nam lahko vedeli dohodek in preganjali revščino? Te zaklade si je treba samo vzeti in jih narediti dostopne. Večkrat sem v bližini večjih mest opazil skupino tzeltnikov, ki so si našli prostor za počitek in zabavo med skromnim oskubem.

nim grmičevjem. Tem ljudem bi bilo treba samo pokazati pot, pa bi sčekali na Dolenjskem odkrili lepote, o kakršnih še sanjajo niso. Najti pa jih ni težko, saj je Dolenjska prepredena že s kar dobrimi cestami. Potrebno je le malo več propagande, za katero zdaj premalo skrbimo. V soboto, 10. t. m. sem tak skrit smučarski zaklad našel na Črmošnjicah. Tam smo se zbrali gozdarji na tradicionalno smučarsko tekmovalstvo za »Fricov pokal«.

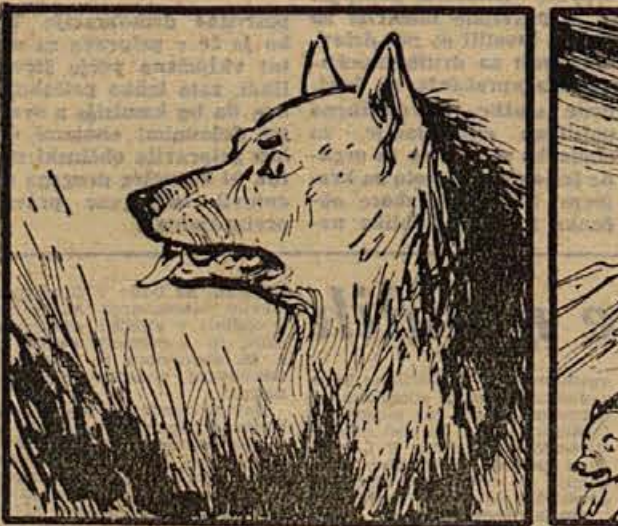

Alojs Serini (desno) je zmagal na letošnjem smučarskem tekmovalju gozdarjev za »Fricov pokal«.

Stari in novi graditelji

Pred osmimi leti so arhitekti zgradili v Rimu novo most Flaminia, da bi z njim razbremenili nad 2000 let star most Milvio. Novi most so sedaj zaprli za promet, ker je že dotrajal. Po 2000 let starem se promet nemoteno razvija!

STARI VOLKODLAK PO PОВESTI E. T. SETONA RISE Brančo Znanquer

45. Zdaj je bil naš volk sam. Bil je res izredno velik in močno razvit. Tudi trda šola življenja ga je naučila mnogočesa, česar ostali mladi volkovi ne vedo. Posebni pogoj, v katerih je dorastel, so mu v mnogem pomagali, da je postal med volkovi nekaj posebnega. Ker je bil spreten lovec, mu tudi hrane ni manjkalo — tako da je lahko rastele in se kreplil še naprej. Razen težkih izkušenj pa je imel tudi dobro razvita čutila — predvsem nos, katerega ga je mati tako zgodaj naučila uporabljati.

46. V volčjem kraljestvu velja moč več kot pravica. Močnejši volkovi so si vedno znali priboriti boljše lovišča. Tako so tudi mladega volka brez matere preganili s Stražnega hriba starejši volkovi, ko se je skušal vrniti na svoje nekdanje domovanje. Ceprav je bil že zelo velik in spreten, so ga starejši volkovi vendar še lahko preganili, ker še ni bil dovolj spreten, da bi lahko premagal vse svoje starejše vrstnike. Toda vedno znova se je vračal nazaj in poskušal... Ko pa je bil star osemnajst mesecev, je že premagal vse ostale volkove in postal edini gospodar na Stražnem hribu.

47. Tako je zagospodoval nad vsem loviščem vsa pokrajina mu je morala dajati krvni davek. Kadar mu je pretila nevarnost, pa se je lahko zatekel v varno skalovje, kamor lovcu niso mogli za njim, psi pa se niso upali. Lovca King Ryder ga je kmalu dobro poznal — že po njegovi skoro trinajst centimetrov dolgi sledi. Ker računajo lovci na dva centimetra sledi približno deset kilogramov teže in dvanaest centimetrov višine pri plečih, je moral naš volk tehtati petinšestdeset kilogramov ter meriti v višino vsaj osemdeset centimetrov. Torej orjak, ki ga je redko videti...

48. Zaradi njegove velikosti mu ni manjkala odpora, ki jo mu je pravi volkovi to ime velikega hriba. In kadar se je odločil, da se vrže na lov, si je dejal, da mu ni treba besne volčice, ki jo je prišel videti skode, pri pripovedovanju z njo govoril o »Starega volkodlaka«.

Moški pletejo V nekaterih bosenskih vaseh v okolici Kotor-Varoši moški prav

Premalo razprave o programu perspektivnega razvoja občine

18. januarja smo že poročali o predlogu programa perspektivnega razvoja občine Sevnica za razdobje 1961—1965. Zbor volivcev v Sevnici je takrat glasoval za program brez razprave. V članku smo se upravičeno spraševali, kaj je temu vzrok. 17. februarja sta tudi oba zbora občinskega ljudskega odbora v Sevnici sklepala o tem programu. Program predvideva skladen razvoj gospodarstva, industrije ter kmetijske proizvodnje. Investicijskih vloganj je predvidenih okoli 5 milijard dinarjev. S tem bo mogoče povečati število zaposlenih za 54,1 odstotka. Delovna storilnost v družbenem sektorju gospodarstva naj bi se povečala za 36,1 odstotka.

Poleg porasta družbenega standarda predvideva program tudi povečanje industrijske proizvodnje za 125 odstotkov, izvoza industrijskih in kmetijskih proizvodov pa za 110 odstotkov. Velik napredek je zlasti predviden v kmetijstvu. Osnovna smer kmetijske proizvodnje naj bi bila živinoreja, hkrati pa naj bi se razvijala ostala poljedelska proizvodnja. Kmetijska proizvodnja naj bi se do konca 1965 povečala za 195,5 odstotka. Predvideni kmetijski zadruzi naj bi zajemali 13,4 odstotka vseh obdelovalnih površin. Nadalje naj bi se povečala proizvodnja: v vinogradništvu za 121 odstotkov, v sadjarstvu za 216 odstotkov in v živinoreji za 233,7 odstotkov.

Dan Partizanove mladine

Članstvo TVD Partizan v Sevnici je imelo v soboto, 17. t. m., zvečer svoj občini zbor in družabni večer, a v nedeljo je povabil upravni odbor vse svoje mladino, ki redno telovadi, na čajanko. Stopetdeset parov oči se je iskriilo v veselim pričakovanju, ko je stopil prednje neudržen predsednik tov. Bizjak. Pozdravil jih je v imenu društva, jim obrazložil, da jih je odbor za pridnost nagradil z zabavo, in jim zaželel veliko veselja. Takoj zatem je stekla serija štirih risanih barvnih filmov. Dvorana je odmevala od ploskanja, smeja in vriska. Ko je posvetila zopet luč, so članice in vodnice postregle mladini z izdatno malico. Potem je stekla še druga serija barvnih risank, ki so sprožile enako navdušenje. Nato je ob veselih zvokih godbe mladina še zaplesala in zarajala. Tudi ta prireditev je dokaz, da je bila dosedanja uprava TVD Partizan na pravi poti.

-ost.

Partizan v Sevnici je na pravi poti

17. februarja se je preko 150 članov TVD Partizan iz Sevnice zbralo na letnem občnem zboru, mlajši člani društva pa so se zbrali v nedeljo dopoldne. Zbor je najprej pozdravil predsednik društva Drago Bizjak, nato pa sta bila obdarovana dolgoletna delavca Bogomir Milost in Lojzka Avščeva. Na občnem zboru, ki so ga obiskali tudi predsednik občine Sevnica, predstavniki okrajne zveze za telesno kulturo, sekretar občinskega odbora SZDL in drugi, so razpravljali predvsem o delu društva v preteklem letu ter o bodočih nalogah. Ugotovili so, da je upravni odbor posvečal preveč časa urejanju doma in ki no dvorane, pri čemer je

prav tako je predvideno povečanje družbenega bruto proizvoda povprečno za 13,7 odstotka in narodnega dohodka za 12,6 odstotka. Napredek kraja je odvisen predvsem od realizacije programa perspektivnega razvoja občine. Zato je razumljivo, da ni vseeno, kako je ta plan sestavljen. Ker zbor volivcev ni imel pripomb k planu, je bilo pričakovati, da ga bodo vsaj občinski odborniki na seji temeljiteje obdelali. Občinski zbor je ta pričakovanja vsaj deloma uresničil, razočarali pa so odborniki zbora proizvajalcev! Samo dva odbornika zbora proizvajalcev sta namreč sodelovala v razpravi o planu.

Preinatran dnevni red seje

Če že nismo mogli ugotoviti, zakaj se na zboru volivcev v Sevnici ni razvila razprava o perspektivnem programu, lahko danes za gotovo trdimo, da se na seji občinskega ljudskega odbora ni razvila deloma iz utemeljenih razlogov. Dnevni red seje ObLO, ki je vseboval 27 točk, tako rekoč ni dovoljeval razprave. Če pa bi bila ta razprava takšna, kot bi morala biti, bi se seja ObLO prav gotovo ne končala istega dne! Premisliti je treba, kaj in koliko naj bi se vneslo v dnevni red, nujno pa je računati tudi na razpravo! Sobotna seja se je pričela ob 8. uri in končala ob 15. uri, izčrpanih pa je bilo le 11 točk dnevnega reda. Preostalih 16 točk so obravnavali odborniki na včerajšnji seji. Podpredsednik okrajnega ljudskega odbora tov. Silvo Gorenc je v razpravi poudaril, da je velika vrednost osnutka programa perspektivnega razvoja v tem, ker je sestavljen na dokaj realni osnovi in rešuje širše gospodarske probleme. Po mišljenju tov. podpredsednika bi plan nujno morali prilagoditi z ozirom na nastalo gospodarsko stanje in krmeljskem rudniku. V planu bi bilo treba bolj upoštevati Konfekcijo «Lisca», saj bo to podjetje prej ali slej največje v občini.

Odborniki so v skopi razpravi ugotovili sledeče: Perspektivni plan premalo vključuje razvoj šolstva. V občini je velik problem učiteljstvo, saj manjka še 34 učnih moči, pa

tudi gradnja nove šole v Sevnici je neodložljiva. Trenutno je v Sevnici aktualna ustanovitev glasbene šole, vendar bo do ustanovitve težko prišlo, ker je bilo zbranih le 50 tisočakov, potrebovali pa bi jih vsaj 300 tisoč. Predlagano je bilo, naj bi sredstva, predvidena za gradnjo hotela, raje namenili šolstvu.

Program je sprejet

Cutiti je tudi potrebo po izdelavi urbanističnega načrta za celotno občino. Nadalje je več nege in pozornosti posvetiti gozdom, ki so bili med vojno precej uničeni. Zato s pogozdovanjem ne bi smeli odlašati. Predlagano je bilo, naj bi kmetijska zadruga ustanovila pitališče za živino, ker bi s tem ljudi spodbujala k reji živine.

Predstavnik Jugotanina je odbornike seznanil z gospodarskimi problemi v podjetju. Zvezno investicijsko banko je podjetje zaprosilo za posojilo, ki bi ga uporabilo za zgraditev obrata za izdelavo lesenitnih plošč. Tako bo problem Jugotanina dokončno rešen. Odborniki so se tudi zavzeli za razširitev mizarске delavnice. Z ozirom na razvoj industrije v Sevnici je bilo načeto tudi vprašanje nosilnosti mostu preko Save. Potem ko so se odborniki še zavzeli za zaposlitve krmeljskih rudarjev, sta oba zbora enoglasno sprejela program perspektivnega razvoja občine za razdobje 1961—1965.

Novi davki na alkohol in malo prodajo

Odborniki so nadalje sprejeli več važnih sklepov. Tako se s 1. marcem

Pismo prebivalcem Tržišča

V nedeljo vam je skupnost priredila v šolskih prostorih predavanje o živinoreji, ki bi vas moralo zanimati. Zakaj vas ni bilo? Zakaj ste tisti, ki ste prišli, zamudili polovico predavanja? Kljub slabemu zanimanju, ki ste ga pokazali, se je kmetijski referent iz Sevnice odločil predavati, čeprav je bila dvorana na pol prazna. Vemo, da ne prihajate na sestanke Društva prijateljev mladine, kjer bi se seznanili z mnogimi novostmi o vzgoji in varstvu svo-

je otrok. Vemo, da vas ni bilo na proslavo Prešernovega dne, na kateri bi spoznali delo in trud svojih otrok. S prisrčnim odprtim nastopom, ki so ga otroci pripravili, bi vas razvedrili v vašem sicer enoličnem življenju. Nerazumevanje, ki ste ga pokazali v obeh primerih, lahko vsaj navidezno opravičimo s tem, da morda ne čutite potrebe in vrednosti takšnih prireditev.

Toda zakaj vas ni bilo na predavanje o živinoreji, ki bi koristilo samo vam? Povejte nam, kaj vas sploh zanima?!

Vse še čaka, čaka, čaka . . .

Pod tem naslovom je bil v zadnji številki «Dol. lista» (š. 2. 1962) priobčen članek, v katerem neznan pisec trdi, da je dobil upravni odbor TVD Partizan v Sevnici sklep občinske konference za družbeno aktivnost žena, naj uvede v kinu nedeljske matinee za mladino.

Upravni odbor «Partizana» izjavlja, da ni dobil ne sam, ne uprava njegova kina, ne kak funkcionar takega sklepa ali opozorila. Radi bi vedeli, kdaj, komu in na kak način je bil ta sklep izroččen. Verjetno res leži v mapi — ali v čigavi?

B. Milost

Tri nove vrste domače sladkorne pese

Jugoslovanski selekcionisti (strokovnjaki za izbor rastlin in živali) so vzgojili tri nove vrste sladkorne pese, ki bolj kot dosedanje ustrezajo našim pogojem pridelovanja.

ŠAHISTI: »Razgibajmo dejavnost!«

Šahovsko življenje se je pred leti v okviru šahovske sekcije pri Svobodi močno razgibalo. Sekcija je redno in sistematično delovala, vso skrb pa je posvetila vzgoji pionirjev in mlajših šahistov. Največ zasluge za uspešno delo ima vsekakor vodja sekcije tov. Janko Blas. Konec lanskega leta pa je nastalo mirivo. Vzroke je iskati v pomanjkanju sredstev, v zmanjšanem zanimanju članov za šah in v nedisciplini, pa tudi v preobremenjenosti nekaterih tovarišev z drugim delom.

31. januarja je bil na sestanku članov šahovske sekcije izvoljen nov odbor, ki je že na prvi seji sklenil delo sekcije poživiti. Redni mesečni brzoturniri bo vsako prvo nedeljo v mesecu ob 9. uri v kolodvorski restavraciji. Na ta način bo vsakokratno obveščanje članov

odpadlo. 1. marca se bo pričel turnir brzočkaturnikov, na katerem bo opravljen izbor šahistov, ki se bodo udeležili turnirja za prvenstvo Sevnice. Če bo prijaviteljev dovolj, jih bodo razdelili v dve ali v tri skupine. Ta turnir naj bi se končal najpozneje do 13. marca. Ker se bo 20. marca pričel turnir za prvenstvo Sevnice, Odbor je sklenil, da je treba za prva tri mesta razpisati nagrade, kajti tako se bo povečalo zanimanje za turnir, pa tudi disciplina bo večja. Odbor je mnenja, da bi bilo dobro v bodoče prirediti več medobčinskih dvobojev in manjših tekmovanj v okviru komune.

Največji problem je pomanjkanje sredstev. Ker jih tudi Svoboda nima, bo treba sredstva najti v okviru komune, saj je šahovska vzgoja naloga celotne družbe.

-ih

Vajence še izkoriščajo!

Nič čudnega ni, če se tak vajenec potem v drugem podjetju ne znajde pred nalogo, ki mu jo naloži, in se mora ponovno učiti — na stroške podjetja.

V prihodnje naj bi že vajeenske šole pazile, da do podobnih nevednosti ne bi prišlo.

Jozje Jančič

Športniki na sevniški osemletki

V zvezi z Jugoslovanskimi pionirskimi igrami, ki so letos usmerjene na športno dejavnost, smo tudi na sevniški osemletki ustanovili športno društvo. Društvo ima sekcije za atletiko, igre z žogo, badminton in namizni tenis, priključila pa se bo še strelška sekcija.

Na ustanovni konferenci smo izvolili 19-članski upravni odbor, ki bo moral kar krepko prijeti za delo, če bo hotel, da bomo program uresničili.

Jani Kozmus

AMD: k še večjim uspehom!

V nedeljo, 11. februarja, so se zbrali člani Avto-moto društva Sevnica na občnem zboru. Med gosti smo razen podpredsednika AMZ Slovenije opazili še predstavnike občine in SZDL ter AMD Radeče. V poročilu so bili prikazani uspehi vsega društva in posameznih sekcij. Precej kritik je bilo izrečenih na račun AMZ Slovenije, ki ni niti razpravljala o več dobrih predlogih poslanih od AMD Sevnica. V želji, sodelovati s sosednimi društvi, so uspeli le delno, saj ni bilo s strani AMD Videm-Krško nobenega odziva. V poročilih in v razpravi so vsi poudarili, da je delo lahko uspešno le, če je dovolj pripravljenosti za sodelovanje med društvi. To misel so še posebej pozdravili predstavniki AMD Radeče.

Uspešno sta delovali zlasti športna in šolska komisija, ki sta priredili lani več izletov, na katerih so si člani ogledali razne kulturne, gospodarske in turistične posebnosti ter kraje, pomembne za NOB. Člani so se udeležili »Zvezne vožnje«, sodelovali so pri organizaciji proslave na Bučici ter tudi lani opravili tradicionalni prevoz vencev na grobove padlih partizanov. Po vseh šolah so predvajali filme o prometni varnosti in organiziral predavanja. V ta namen je društvo priredilo za predavatelje dva enodneva seminarja. Ko so po opravljenih seminarjih udeleženci preizkusili znanje, so dosegli res lepe rezultate.

Najuspešnejša in zelo hvalevredna je skrb društva za vzgojo mladega roda. Sekcija podmladkarjev je napovedala tekmovanje vsem sekcijam v Sloveniji. V njej je zbranih 28 članov, ki so usposobili mno-

go pionirjev za vožnjo z mopedi. Ko so kot mladi prometni miličniki usmerjali promet na najbolj prometnih točkah Zagreba, so prejeli laskavo pohvalo, vrhu vsega pa so priredili tudi tekmovanje kolesarjev, javno oddajo »Pokaži, kaj znaš« in obiskovali šole. Med podmladkarji so trije, ki bodo lahko kadarkoli zamenjali starejše vrstnike pri vseh dolžnostih. AMD Sevnica se je v preteklem letu tudi materialno utrdilo, saj je bilo lani aktivno.

Na občnem zboru je bilo morda malo premalo razprave, vsi člani, ki so v njem sodelovali, pa so se zavzemali za izlet v inozemstvo in po Jugoslaviji, za poživitev turizma, za boljše opremo mehanične delavnice ter za ustanovitev sekcije za mladino.

V sklepkih so zajeli več konkretnih nalog. Doseči bo treba tesnejše sodelovanje z drugimi organizacijami, zlasti s SZDL, ter iz AMD izključiti članice, ki ne plačujejo članarine. Prav tako so poudarjali potrebo po večji pomoči članom, ki nimajo svojih vozil.

Ker je novo društveno vodstvo dobro izbrano lahko upamo, da bodo uspehi društva v letošnjem letu še večji kot doslej.

-ih

Tatovi v vlakih

Kot je izjavil neki visoki funkcionar angleških železnic, so lani iz angleških vlakov tatovi pokradli raznih stvari za 1.250.000 funt šterlingov — za 300.000 več kot leta 1960.

DOBILI SMO KNJIGE

Kmalu po novem letu so članje Prešernove družbe prejeli knjige. Večina naročnikov v trebanjski občini je bila z izborom zelo zadovoljna, nekateri pa so nekoliko godrnjali. Na seji glavnega odbora Prešernove družbe smo v razpravi slišali, da si kmečki bralci že ene vrste čtiva, bralci iz industrijskih centrov pa zopet druge vrste. Mnogokrat je težko poiskati srednje pot, ki bi zadovoljila ene in druge. Upajmo, da bo odbor Prešernove družbe

uspelo še bolj ustreči željam naročnikov.

V naši občini je 248 naročnikov. V letu 1961 se je število povečalo za 50 naročnikov. Poskrbimo, da se bo letos še bolj. Res se je naročina povečala na 950 dinarjev, a je še vedno zelo nizka, če računamo, da stane na knjižnem trgu ena sama taka knjiga povprečno 1.000 do 1.500 din. Tu pa je za 950 dinarjev pet knjig, koledar in slika!

-ra-

Komu je bil sestanek namenjen?

Prejšnji teden je sindikalna podružnica v Tovarni šivalnih strojev na Mirni sklicala sestanek na zahtevo direktorja. Za uvoč je predsednik sindikalne podružnice tovariš Zore povedal, v kakšen namen je sestanek sklican, ter prebral pismo, ki ga je tovariš direktor naslovil na izvršni odbor sindikalne podružnice. Iz vsebine pisma je bilo takoj razvidno, da je bil sestanek sklican do nepotrebnem, ker je potekal proces izdelave in sprejemanje pravilnika popolnoma zakonito in demokratično. Direktor pa je v pismu navajal razloge, zakaj pravilnika ne more podpisati. Po njegovem mnenju pravilnik ni objektivno izdelan, ker niso njegovi vprašali za mnenje pri točkovanju nekaterih ljudi, s katerimi je vsak dan v stiku, in delovnih mest niso pravično točkovali. Na osnovi tega se je začela burna razprava. Vsak, kdor je bil kdajkoli na sestanku v TSS, je začuden spremljal razpravo, kajti tokrat so tudi delavci povedali svoje mišljenja, česar prej ni bilo slišati. Zato lahko trdimo, da se v tem kolektivnem proizvajalcu zavedajo svoje vloge tudi kot upravljavci, kar je potrjila raz-

prava. Takih sestankov je bilo že več, toda kritika je bila le enostranska. Kljub daljši razpravi in pojasnjevanju je tov. direktor še vedno zagovarjal prvotno stališče. Nato mu je član izvršnega odbora sindikalne podružnice prečital več členov iz pravilnika o delni dohodki, s čimer je bilo dokazano, da je bil postopek točkovanja pravilen in zakonit.

Potem so prešli na drugo točko. Predmet razprave je postal računovodja podjetja, kar je bil verjetno tudi namen tega sestanka. Očitke, ki jih je tov. Bulc iznašal proti računovodji, so nekateri odobraval s ploskanjem. Tudi to ni bilo vsem po volji. Zelo čudno

Težave in problemi trebanjskega PARTIZANA

Telesnovzgojno društvo "Partizan" v Trebnjem že dolgo časa ne more z mirne točke. Vzroki učijo v glavnem v pomankanju športnih prostorov, saj so trebanjskemu Partizanu vzel edino športno dvorano, ki jo je imel.

Samo pogledje v bližnjo preteklost, pa bomo videli, da je Partizan Trebnje dal vse od sebe in je dokazal, da je eno izmed najboljših društev v novomeskem okraju. V letu 1958 so bile mladinke prve v mnogoboju v Novem Sadu. Odbojkarji so se izkazali s tem, da so 1960 osvojili prvo mesto v

okraju. S tem so se kvalificirali v II. slovensko ligo. Odbojkarji so bili prvaki tudi na tekmovalni, ki je bilo posvečeno 20-letnici vstaje v Žužemberku.

Trenutni nedejavnosti pa je vzrok tudi pomanjkanje denarja, in to, da že dobro vzgojeni člani odhajajo na nova službena mesta ali v šole izven občine. V bodoče naj bi vodstvo Partizana posvetilo več pozornosti vzgoji mlajših članov, ki bi zamašili vrzel ter obdržali raven starejših članov ali želi celo boljše uspehe.

-le-

Bodočnost kmetijstva v občini

Čeravno so o perspektivnem planu kmetijstva razpravljali na obeh zborih volivcev v preteklem mesecu, sem prepričan, da mnogim občanom, ki se bavijo s kmetijsko proizvodnjo, ni povsem jasno, kaj bomo dosegli s tem, ko bomo dali toliko več za napredek in razvoj kmetijstva. Predvsem bi rad povedal, kakšno bo in kaj bo dajalo kmetijstvo v daljši perspektivi. Saj vemo, da je napredek kmetijstva nujen, če hočemo proizvajalca zagotoviti večji kos kruha in ga stimulirati vsaj tako kot delavca v tovarni.

Občina Trebnje ima razmeroma zelo dobre pogoje za razvoj kmetijstva. Če pa pogledamo dejansko stanje, vidimo, da kmetijstvo ne

daje tistega, kar bi lahko dajalo. Od celotnega družbenega bruto proizvoda, ki ga ustvarjajo vse dejavnosti v občini, je kmetijstvo udeleženo le s 53 % odst. To je premalo, če upoštevamo in primerjamo industrijo, obrt,

PIŠE TONE ZIBERT

trgovino in druge dejavnosti, ki so šele v razvoju.

V občini razpolagamo s 14.439 ha kmetijskih zemljišč, na katerih redimo 11.064 goved, 14.810 prašičev, 1610 konj in 30.000 kokoši, kar predstavlja okoli 1,2 GVZ/ha (glav velike živine na ha). Če upoštevamo še vrednost pridelkov z njiv, travnikov, vinogradov, sadovnjakov in pašnikov, ustvarimo skupaj 2,2 milijardi bruto proizvodnje na

leto. To znese 125.000 din narodnega dohodka, po odbitku družbenih davkov pa 71.000 din čistega dohodka na kmečkega prebivalca. Iz podatkov je razvidno, da živi in dela na kmetijah 9.613 občanov, v industriji, obrti, in drugih dejavnostih pa 7.587 občanov. Torej ljudje, ki delajo izven kmetijstva in jih je za 2.026 manj od onih v kmetijstvu, ustvarjajo 47 odst. vrednosti vse proizvodnje. Zaradi tega je njihov čisti dohodek večji, čeravno tudi te gospodarske dejavnosti nimajo najboljših pogojev.

Te številke sem navedel zato, da bi vsaj pavšalno prikazal, v kakšnem gnotnem položaju je naše kmetijstvo. To je razumljivo, posledica preteklih desetletij. Da pa vse do danes ni prišlo do večjega napredka,

Dober program - pogoj za uspešno delo

14. februarja je bila v Trebnjem 8. seja občinskega odbora SZDL, na kateri smo obravnavali gradivo II. plenuma GO SZDL in zaključke okrajne konference SZDL. Seji je prisostvoval tudi sekretar okrajnega odbora SZDL tov. Miro Gošnik.

Razprava je bila bolj skromna, a kljub temu bogata. Največ razprave je bilo o pravilnikih, otroškem varstvu, vprašanju prostorov v nekaterih družbenih centrih in programu dela za prve štiri mesece letošnjega leta.

Glede pravilnikov smo prišli do naslednjih zaključkov: čeprav izdelava pravilnikov ni potekala najbolj demokratično, saj so v več primerih izdelale pravilnike od začetka do konca komisije same in jih šele

nato dale v razpravo, je z njimi storjen velik korak naprej glede odnosov v delovnih kolektivih in glede informiranosti delavcev o stanju podjetja. Zavedati se je treba, da je to šele začetek. Zato morata SZDL, LO in njegovi organi, zlasti zbori proizvajalcev, vsak dan spremljati proces izpopolnjevanja pravilnikov in nenehno nuditi pomoč vsem kolektivom v komunah. S praktičnim delom moramo dokazati, da izdelava pravilnikov ni samo stvar kolektivov in sindikatov, marveč vseh činiteljev v komunah.

Glede otroškega varstva je prevladovalo naslednje mnenje: za ukinitvev otroškega vrta v Trebnjem naj bodo odločilne potrebe in pripravljenost Trebanjcev. To merilo naj velja tudi pri ustanavljanju novih otroških varstvenih ustanov.

Vprašanje prostorov je treba sistematično reševati, saj si bodočega družbenega centra ne moremo zamišljati brez vsakršnega prostora. Čeprav bodo razpoložljiva sredstva v letu 1962 skromna, se mora v tem letu rešiti vprašanje prostorov vsaj v enem kraju: Štefanu ali Starem trgu. Za uresničitev tega sklepa se bosta zavzela ObLO in ob-

činski odbor SZDL, še prav posebno skrb pa morajo temu posvetiti krajevni činitelji.

Dober program je pogoj za uspešno delo, je bilo naše vodilo pri sestavi programa. Glede realizacije programa za januar in polovico februarja plenum ni imel pripomb. Za nadaljnje je bil sprejet sledeči program: do konca tega meseca morajo biti sestanki po vseh krajevnih organizacijah, na katerih bodo obravnavali naloge SZDL v komunah po II. plenumu GO SZDL in okrajni konferenci.

V marcu bo široka razprava o osnutku družbenega plana in proračuna za

letošnje leto. Razen tega bo v tem mesecu organiziran seminar za vodstva krajevnih organizacij.

Aprila bomo šli pred občane z osnutkom nove ustave. Do 15. aprila morajo biti urejena tudi poročila in blagajniško poslovanje za prvo tromesečje. Ob tem opozarjamo zlasti krajevne organizacije, naj takoj začno zbirati članarino in urejevati knjige.

Krajevne organizacije bodo razen tega še organizirale predavanja, ki jih članstvo najbolj želi (zunanjepolitična vprašanja, živinoreja, načela delitve dohodka po delu itd.)

Slavko Kržan

Novo v Šentrupertu

Odbor DPM je na zadnji seji razpravljal o različnih stvareh. Članice odbora so nabrale veliko novih članov, ki so plačali članarino 120 din za vse leto. Dogovorili so se, da bodo še zbirali člane in da bodo k sodelovanju v društvu pritegnili zlasti starše na roditeljskih sestankih. Sklenili so, da bodo posvetili več pozornosti socialno šibkim otrokom, zlasti v takih družinah, kjer gospodari alkohol. Ob tem problemu se je razvila živahna razprava. Odborniki in odbornice so bili mnenja, da bo treba pri nekaterih starših vzbuditi večjo skrb in čut odgovornosti do njihovih otrok.

SENTRUPERČANI SO ZADOLJNI S KINOM

Novi ozkočrtni kinoprojektor, ki ga je kupilo pred kratkim Prosvetno društvo "Franci Lunacek" smo zdaj namestili v lepo urejeni dvorani nad mlekarno. Filme si izposojamo pri podjetju Sava v Ljubljani. Dostaj smo gledali samo domače filme. Ob praznovanju Prešernovega dne so prebivalci Šentruperta gledali tudi kratki film o Prešernu. Odelej bomo kaj takega večkrat predvajali in malenkostno približali naše razmere krajem, ki imajo možnost velikokrat videti kulturne prireditve.

Zgledno gospodarstvo

Pred dnevi sem obiskal Kovinsko podjetje v Trebnjem. Upravnika Ivana Goleta sem našel v razgovoru z delavci, ki so napeljevali elektriko v novem obratu in skladišču. Zastavil sem mu nekaj vprašanj:

Tovariš upravnik, kdo je dal pobudo za ustanovitve podjetja?
— Občinski ljudski odbor v Trebnjem je na eni svojih sej 1961. razpravljalo o nujnosti, da se v Trebnjem ustanovi servisno kovinsko podjetje, ki bi opravljalo mehanično-ključavnarijska, kleparska in vodnoinstalaterska dela. Takoj se je začela uresničevati zamisel. Preskrbljeni so bili delovni prostori in določeni upravnik.

Ali bi mi lahko povedali kaj o poteku poslovanja od začetka do danes?
— Podjetje je začelo poslovati v juniju 1961 kot servisna kovinska delavnica in je zaposlovala le tri delavce. Do konca lanskega leta pa se je delavnica razvila v kovinsko podjetje, kjer je že 22 delav-

cev. Mlado podjetje, ki je bilo brez lastnih sredstev, se je borilo z začetnimi težavami. Da bi čim prej prišli na zeleno vejo, je kolektiv delal izredno požrtvovalno. Delavci so opravili tudi več udarniških ur. Uspeh se je pokazal že pri prvi bilanci.

Kakšen je plan za leto 1962 in kako ga boste uresničili?

— Plan za 1961, ki je predvideval 8 milijonov realizacije, je presežen za tretjino. Letos bomo zaposlili še deset novih moči in dosegli 20 milijonov bruto produkta.

Kaj pa težave in kadri?
— Pri delu nas ovirajo pretesni prostori. Zato smo bili primorani razširiti podjetje in urediti nove prostore za delavnice ter skladišča. Ta dela so v zaključni fazi. Kader, ki ga zaposluje, je v glavnem kvalificiran, imamo pa tudi nekaj visokokvalificiranih delavcev. Manjka elektrovničarje, zato je podjetje poslalo na specializacijo dva delavca. Težave so tudi, ker nimamo uradnih

prostorov niti administrativnega kadra.

In vaše želje?

— Želja vsega kolektiva je, da bi dosegli čim večje uspehe in zadovoljili naročnike ter da bi pozneje podjetje še razširili v korist kolektiva in skupnosti.

Janez Ljubič

Ne morete prodati vaših izdelkov?

Morda trg še ne pozna vaših uslug, ki jih lahko nudite potrošnikom?

Vam morda naraščajo zaloge v skladišču? Potem se predstavite kupcem z

OGLASOM v DOLENJSKEM LISTU!

Več kot 80.000 bralcev bo spoznalo vaš kolektiv in vaše izdelke oz. usluge!

ze. Predavanj so se udeležili le naprednejši kmetje, medtem ko velika večina ni prišla na predavanja.

Za primerjavo bi rad navedel še nekaj števil iz poljedeljske proizvodnje. Na 1950 ha sejemo pšenico, ki pa nam daje le okoli 18 mtc na ha. Samo z uporabo minimalne agrotehnik, pravilno pripravo zemlje, pravočasnim in zadostnim dognojvanjem ter uporabo semen intenzivnih sort in pravilno gostoto rastlin bi lahko dosegli povprečje 40 mtc na ha. Vrednost sedanjega povprečnega pridelka predstavlja 68.000 din na ha. Ko pa bomo z modernjšo agrotehniko pridelali 40 mtc na ha, kar predvideva tudi naš perspektivni plan, o vrednosti pridelka iz enega hektara pšenice 152.000 din! Za doseg tega bomo porabili okoli 900 do 1000 kg gnojil na hektar, kar predstavlja vrednost 23.000 din, poleg tega bomo nabavili določene količine herbicidov in vsaka 4 leta

menjali seme, da bomo tako na hektar vložili približno 51.000 din. Posledica tega bo, da bomo dobili za 33 tisoč dinarjev več pridelka kot v ekstenzivni proizvodnji.

Podobno se da doseči tudi pri ostalih poljščinah. Da je to tako, najbolj prepričljivo kaže to, da so kmetijska posvetila in kooperanti dosegli pridelavek pšenice 55 do 60 mtc na hektar in koruze 101 mtc na hektar. Te številke sem navedel, da bi dokazal, kaj je možno doseči in kakšni so približni stroški polintenzivne proizvodnje in končno dohodki v takšni proizvodnji.

Nujno je, da vzporedno z razvojem industrije pride v intenziteto tudi kmetijstvo, ki naj bi v bodoče bilo odvisno od vremenskih razmer, in da rešujemo to večjo gospodarske dejavnosti vzporedno z danimi možnostmi, kar bomo izkoristili v skladu s perspektivnim planom 1961-1965.

(Se nadaljuje)

Neutemeljena povišanja osebnih dohodkov obremenjujejo razvoj gospodarstva

13. februarja sta oba zborni občinskega ljudskega odbora Videm-Krško razpravljala med drugim tudi o osnutku družbenega plana in proračuna za leto 1962 in ga po večurni razpravi tudi sprejela.

Gospodarstvo videmsko-krške občine je zadnja leta lepo napredovalo, v pogojih novega gospodarskega sistema pa se je še bolj razvilo in uveljavilo. Tudi letos je predviden znaten nadaljnji razvoj gospodarstva, ki bo terjal veliko odgovornosti od vseh družbenih činiteljev, kolektivov, organov družbenega upravljanja, gospodarskih organizacij ter družbenih služb. Le s tesnim sodelovanjem bo mogoče uresničiti velike načrte o razvoju proizvodnje in produktivnosti dela ter razvijanja socialističnih družbenih odnosov.

Letos povečanje proizvodnje samo za 5,2 odst.

Domala vsi občani se veselijo napredka v občini. Ta napredek pa bo letos mnogo težje doseči kakor prejšnja leta. Spričo znatnega povečanja proizvodnje v zadnjih letih se bo celokupna proizvodnja povečala samo za 5,2 odst., od tega industrijska proizvodnja za 2 odst. Majhno povečanje industrijske proizvodnje pa bo nedvomno bistveno vplivalo na celokupen obseg proizvodnje. Levji delež industrijske proizvodnje v občini odpade na tovarno celuloze in papirja. Se vrnemo pa tovarni žali predpisujejo cene za papir, asortiman in kupec-koristnike. Dohodki tovarne bodo zaradi tega letos znižani za okoli 500 milijonov dinarjev. To ima seveda močan ekonomski vpliv na gospodarjenje v podjetjih in v občini.

Posaben problem predstavlja proizvodnja v brestaniški elektrarni. Elektrarna je namreč spričo proizvodnih stroškov v energetskem sistemu Slovenije kot zadnja rezerva. S strani elektroenergetskega sistema je bil za letos predpisan znatno nižji plan proizvodnje električne energije, kot je bil dosežen lani.

Raziskave na Senovem niso pokazale novih nahajališč premoga, zato je potrebno postopoma zmanjševati delovno silo v rudniku. Zaradi tega je čedalje nujnejše sestaviti program razvoja dejavnosti na področju Brestanice in Senovega.

V ostalih panogah je predviden nekoliko večji razmah dejavnosti v kmetijstvu za 14 odst., v gradbeništvu za 22 odst., v trgovini za 11 odst., gostinstva za 16,70 odst., v prometu PTT in transportu za 28,5 odst. in v obrtništvu za 8,5 odst.

Neutemeljeno povišanje osebnih dohodkov!

Lahko trdimo, da letošnji plani gospodarskih organizacij niso najboljši. Če primerjamo vrednost proizvodnje in uslug v letošnjem letu z vrednostjo proizvodnje v letu 1961, ugotovimo, da so podjetja na splošno predvidevala večji porast osebnih dohodkov, kot znaša porast proizvodnje. Vprašanje pa je, koliko in kaj je s tem pridobil na osebnih dohodkih delavec z nizkimi mesečnimi dohodki. Neutemeljeno povišanje osebnih dohodkov gre predvsem na škodo skladov gospodarskih organizacij. Tako je n. pr. v letu 1961 znašal neto plačni sklad milijardo in 244 milijonov dinarjev, za leto 1962 pa je planiran neto plačni fond v gospodarstvu na milijardo in

338 milijonov dinarjev. To je pa za 7,5 odst. več, kot so znašali osebni dohodki v lanskem letu, čeravno bo vrednost proizvodnje povečana samo za 5,2 odst. Zanimiv je še podatek: gospodarske organizacije so v letu 1961 ustvarile 805 milijonov dinarjev skladov, za leto 1962 pa je planirano 685 milijonov dinarjev ali za 15 odst. manj! Akumulativnost gospodarskih organizacij družbenega sektorja torej pada. To pa je problem, ki daje veliko misliti! Vsekakor bo potrebno dosledno uveljaviti predpise o razdeljevanju čistega dohodka na sklade in osebne dohodke. Določene spremembe v teh odnosih se lahko izvršijo šele takrat, kadar je to dovolj utemeljeno.

Kakšna naj bi bila letošnja dejavnost

Za stanovanjsko izgradnjo naj bi vložili približno 190 milijonov dinarjev. Ta vlaganja pa so spričo velikih potreb sorazmerno majhna. Zato bi morali stanovanjskih hiš postati nove oblike zbiranja sredstev. Ena izmed zelo koristnih oblik bi bilo predplačilo stanovanjske pravice. Tudi gradbena podjetja naj bi sama začela zidati stanovanjske hiše za prodajo.

Nadaljevala naj bi se ureditev ceste na Vidmu, v Brestanici in na Senovem. Sredstva za ta dela bodo prispevali delovni kolektivi. Prav tako naj bi pričeli reševati vprašanje vode za mesto Videm-Krško. Z novimi predpisi so presencene na občino nekatere nove ceste, v skupni izmeri približno 40 km. Zato bo potrebno na novo kategorizirati občinske ceste. Nadaljevali naj bi elektrifikacija podeželja, kolikor bodo dopuščale finančne možnosti.

Stanovanjski skupnosti v Brestanici in na Senovem naj bi razširili svojo dejavnost. V šolstvu in prosveti naj bi se predvsem utrdilo družbeno upravljanje. Letos naj bi izvedli priprave za gradnjo šol na Vidmu in v Brestanici ter za preureditev sedanje dvorane »Partizana« v Krškem.

Na področju zdravstva bo prav tako treba uveljavljati družbeno upravljanje, sedanji zdravstveni center pa naj bi postal nosilec raznih zdravstvenih akcij. Potrebno bi bilo okrepiti zdravstveni kader v Zdravstvenem domu v Vidmu-Krškem in graditi zdravstveni dom v Krškem.

Občinske podpore socialnih podpirancev so nizke in ne dosegajo niti za skromno preživljanje. Zato naj bi se ustanovil poseben sklad za socialno varstvo, v katerega bi poleg sredstev iz proračuna tudi gospodarske organizacije odvajale 1 odst. od sredstev, ki jih vlagajo v svoje sklade.

Spet pomembne investicije

Investicijska vlaganja v gospodarstvu bodo leta 1962 predvidoma znašala 4 milijarde in 291 milijonov dinarjev, za negospodarske investicije pa 380 milijonov dinarjev. Od predvidenih investicij v gospodarstvu naj bi vložili samo v industrijo 3 milijarde 667 milijonov 190 tisoč dinarjev, kar odpade v večini na tovarno celuloze in papirja; ostalih vlaganj naj bi bilo: v kmetijstvu približno 235 milijonov, v gradbeništvu 18 milijonov, v pro-

metu 55 milijonov, v trgovini 40 milijonov in v obrti 244 milijonov dinarjev.

Gospodarske organizacije in ljudski odbori pa seveda ne bodo zmožne toliko sredstev, kot je predvideno. Zato bo potrebno najeti kredite izven občine, v glavnem iz zveznega in republiškega investicijskega sklada.

Za negospodarske investicije pa naj bi vložili: v prosveto, šolstvo in kulturo približno 42 milijonov dinarjev, v stanovanjsko izgradnjo 188 milijonov, v komunalno dejavnost 110 milijonov, v zdravstvo 40 milijonov in stanovanjsko skupnost približno 10 milijonov dinarjev.

Letos je občina dobila v svojo pristojnost sodišče in javno toilstvo, celotno gozdarsko službo, revizijo dokumentacije za investicije, inšpekcijske službe, službe invalidskega varstva in skrb za borce NOB ter registracijo motornih vozil, prenos lastništva motornih vozil ter izdajanje in evidenco orožnih listov.

Vzpredno s prenosom teh služb na komuno se razvija večja proračunska potrošnja, ker se te dejavnosti financirajo iz proračuna. Zato je letos nastal problem, kako uravnovesti občinski proračun. S participacijo 35 odst. od deljivih dohodkov bi znašal primanjkljaj 33 milijonov 930 tisoč dinarjev, znano pa je, da je okrajni ljudski odbor znatno pristan na participacijo 50 odst. in se je s tem primanjkljaj še znatno povečal. Primanjkljaj bo treba kriti z uvedbo nekaterih novih davčnin. Oba zborni občinskega ljudskega odbora sta sklenila sledeče:

Nove davčnine za dohodke, ki bodo šli v korist vsem občanom

Prometni davek od alkoholnih pijač se predpise v višini 20 odst. od prodajne cene, in sicer tako, da se ta davek ne bo več plačeval pavšalno, temveč po obračunu.

Uvede se davek na malo prodajo v višini 6 odst., kolikor je vključil v proračunskih dohodkih.

Zviša se dopolnilni proračunski prispevek od 5 na 15 odst. od rednega proračunskega prispevka. Od tega se bo 10 odst. razdelilo med proračun in sklad za šolstvo, 5 odst. pa dodelilo direktno skladu za šolstvo.

Oba zborni občinskega ljudskega odbora sta priporočila gospodarskim organizacijam, naj odstopijo 0,75 odst. sredstev od sklada za izobraževanje lastnih delavcev v občinski sklad za financiranje šolstva.

Zbori volivcev morajo biti sklenili do 10. marca, na njih bodo obravnavali družbeni plan in proračun občine za leto 1962. Na področju bivše občine Senovo se mora čimprej uvesti smotrnejša organizacija krajevnih odborov.

Slab kruh zaradi zastarelih pekarn

Na področju občine Videm-Krško je kar 7 pekarn zasebnega sektorja, ki ne ustrezajo niti osnovnim pogojem zveznih predpisov. Nagel razvoj živilske industrije zahteva izboljšanje kruha, spričo slabe urejenosti pekarn pa se s kvaliteto kruha prav gotovo ne more nihče pohvaliti. Zasebni obrati so v glavnem stari, peč; ali ostali prostori pa neprimerni za peko oziroma shrambo kruha ali moke.

S skorajšnjo dograditvijo sodobne pekarnice na Senovem bo problem oskrbe z dobrim kruhom na Senovem in v Brestanici rešen.

Ljudski odbor je se sprejel sklep oz. izdal soglasje za pristop k medobčinskemu skladu s tem, da bo v ta sklad odvajal 25 odst. sredstev od občinskega gozdnega sklada.

Ljudski odbor je soglašal tudi s pristopom k medobčinskemu zavodu za spomeniško varstvo.

Drago Kastelic

V KRATKEM: STATUT OBČINE

Zborni občinskega ljudskega odbora Videm-Krško sta na skupni seji 13. februarja potrdila imenovanje komisije za izdelavo statuta občine. Devetčlanska komisija, ki ji predseduje predsednik ObLO Stane Nunčič, bo v kratkem pričela delati. Predvidevajo, da bo nov statut občine sestavljen v kratkem in podan v razpravo volivcem.

Z razvojem delavskega samoupravljanja in družbenega upravljanja se bistveno spreminja vloga občine. Ljudski odbor ne nastopa več v vlogi organa oblasti, temveč vse bolj dobiva vlogo organa družbenega samoupravljanja. Zato ljudski odbor ni več samo predstavnisko telo državljanov, temveč hkrati predstavnik delovnih kolektivov po zboru proizvajalcev. Prav tako postaja ljudski odbor vse bolj osnovna družbena skupnost, ki je odgovorna za celoten razvoj na svojem območju.

To so v glavnem teze, spričo katerih naj bi statut občine samostojno vključil vsa tista vprašanja, ki se nanašajo na komuno in ki ne bodo zajeta v zvezni all republiški ustavi. Občinski statut bo torej skupno z zvezno in republiško ustavo osnovni dokument družbeno-politične ureditve naše skupnosti.

Se zavedamo nevarnosti?

V Vidmu-Krškem je sredji mesta zastarela bencinska črpalka, ki ovira promet in ogroža življenje občanov. Zanimivo, da točijo super bencin na litre na povsem primitivnem način, in sicer pod skladiščem trgovskega podjetja »Resa«. Koliko škode bi bilo, ko bi se bencin vnel! Na seji sveta za splošno upravo in notranje zadeve ObLO so že razpravljali, da bi pre-

Likvidacija »MODE« na Vidmu

Na Vidmu je od 1. 10. 1957 samostojno obrtno podjetje »Moda«. Vse do danes podjetje ni pokazalo napredka, temveč je komaj životarilo. Zaradi tega je občinski ljudski odbor predlagal lani decembra, da omenjeno podjetje preneha delovati. Okrožno gospodarsko sodišče v Ljubljani je 24. januarja predlog ObLO tudi potrdilo. Obrtna šiviljska delavnica »Moda« na Vidmu mora prenehati z delom 28. februarja.

VEDNO VEČ ŠOFERJEV

Vidmu-Krškem je organiziralo lani v decembru enomesečni tečaj za voznike amaterje A in B kategorije. Tečaj je obiskovalo 48 tečajnikov, od tega 5 žensk. 6. in 8. februarja pa je 39 tečajnikov uspešno opravilo izpite.

Avto-moto društvo je tudi za mopediste zaostriło kriterij opravljanja izpitov. 3. februarja so mopedisti prvič opravljali izpite po sistemu izpolnjevanja obrazcev. Tečaj je vseboval 15 ur teoretičnega pouka.

povedali uporabo črpalk in točenja bencina. Znano pa je, da je v mestu veliko število registriranih vozil, ki bi se potem morala oskrbovati z gorivom v Brežicah in še dlje. Trenutno je aktualna zamisel o gradnji nove moderne bencinske črpalke, kjer bi bili hkrati prostori za trgovino in delavnica za manjša popravila vozil. Podjetje »Slovenijaavto« je pripravljeno to gradnjo sofinansirati, toda mnogi se ne strinjajo z lokacijo poleg nove stavbe v Dalmatinovi ul. 6. Bencinska črpalka bi bila zares najprimernejša poleg stadiona, toda v tem

Tudi dimnikarsko službo je treba urediti

Vso dimnikarsko službo v občini Videm-Krško opravljajo zasebni mojstri. Usuge so večinsko zadovoljive, velikokrat pa tudi ne. Zevčekrat je bilo zaradi tega predlagano, da bi se tudi dimnikarska služba vključila v družbeni sektor. Morda bi lahko postala nov servis pri stanovanjski skupnosti?

Na področju občine so trije dimnikarski okoliši. Problematičen je kostanjeviški sektor, ki sega na območje novomeske občine.

primeru bi »Slovenijaavto« odstopilo od sofinansiranja.

Vsekakor bo treba čimprej spozumeti se o gradnji nove črpalke, kajti sedanji način točenja bencina zares ogroža varnost prometa, ljudi in premoženja!

Pet gasilskih središč v občini

V občini Videm-Krško deluje kar 19 gasilskih društev ter 2 industrijski gasilski društvi. Večina članov je marljiva in prizadevna, toda društva kljub temu le životarijo. Gasilska oprema je v večini primerov zastarela in v slabem stanju. Tudi motorne brižgalke so potrebne popravila, nekatere bi celo kazalo zamenjati z novimi. Društva imajo kar 7 gasilskih avtomobilov, toda samo dva sta registrirana. Društva pa se spoprijemajo še z drugimi problemi. Predvideno je, da bi se ustanovilo v občini 5 gasilskih središč, ki jih bo laže materialno podpreti.

Preprečujmo nesreče z redom in delovno disciplino!

Takole lepljo zadnje čase lepake po Vidmu-Krškem; kamor kdo hoče. Tudi sem sodita red in lep zunanji videz mesta!

»Čeprav je šlo težko, smo uspeli!«

Uspešno delo centra za izobraževanje odraslih pri rudniku Kanižarica — 36 bivših borcev NOB je dobilo !.valifikacij» za jamske kopače

...tako so se pretekli teden pogovarjali kanižarski rudarji. Po zaslugi centra za izobraževanje odraslih pri rudniku je namreč zelo dobro uspela akcija za prekvalifikacijo bivših borcev in aktivistov NOV. Zato smo po opravljenih zaključnih izpitih obiskali marljivega vodjo centra tov. Lojzeta Hudeljo in ga pobarali o tem in onem.

Vaš center za izobraževanje odraslih se je odzval pozivu Glavnega odbora Zveze borcev NOV in pokazal vsestransko razumevanje v akciji za pridobitev kvalifikacije na delovnem mestu za bive borec in aktiviste NOV. Zanima nas, kako ste se lotili dela.

Z akcijo smo pričeli, brž ko smo dobili na posvetovanju, ki ga je sklical občinski odbor Zveze borcev Črnomelj, splošna navodila. V podjetju smo takoj povabili na sestanke, ki smo jih pripravili po posameznih izmenah, vse prizadete člane ZB. Ob tej priložnosti sva direktor rudnika in jaz seznanila navzoče z akcijo o prekvalifikaciji. To akcijo so borci sprejeli z velikim odobravanjem in v nekaj dneh je bilo vloženih že 46 prijav (16 % članov kolektiva) za različne stroke. Precej težav je bilo z zbiranjem potrebnih dokumentov, vendar je šlo, saj je pri tem nudil vsestransko pomoč Odesek za delo pri OLO Novo mesto.

V katerih strokah so želeli bivši borci opraviti izpite?

Največ je bilo seveda zanimanja za prekvalifikacijo v rudarstvu, saj je to naša

osnovna dejavnost. Prijavili so se za opravljanje izpitov za kvalificirane in visoko kvalificirane jamske kopače ter upravljavce rudarskih strojnih naprav, le po eden ali dva pa sta se prijavila za tesarja, strugarja, električarja in kovača.

Kako ste izvršili priprave za izpite?

V centru smo organizirali tečaj za kvalificirane in visoko kvalificirane jamske kopače. Splošni del predavanj so obiskovali tudi kandidati, ki so se prijavili iz ostalih poklicov. Tečaj je trajal tri mesece, predavanja pa so bila trikrat tedensko. Snov so tolmačili domači strokovnjaki, t. j. inženir in tehnik.

Vsako predavanje je obiskalo povprečno 21 tečajnikov. Ostali kandidati so se vsled večje oddaljenosti od rudnika ter slabih prometnih zvez pripravljali kar doma. To smo jim omogočili na ta način, da se je sleherni predavatelj potrudil ter izdelal za svoj predmet skripta, ki so bila prirejena starosti in stopnji splošne izobrazbe kandidatov. Predavatelji so bili disciplinirani in so se močno

Okrajni center klubov OZN

25. februarja bo v Novem mestu ustanovna skupščina okrajnega centra klubov OZN. Vabljeni so po trije delegati iz občinskih klubov. Namen skupščine je, da bi vskladili delo klubov OZN po programu, ki je predpisan za delovanje klubov te vrste.

trudili, da so podajali učno snov na primeren in zanimiv način, kajti vedeti je treba, da so mnogi tečajniki prihajali k pouku po opravljenem delu v jami oziroma po neprespani noči.

Koliko tečajnikov je opravilo izpite in s kakšnim uspehom?

Nekaj borcev je med tečajem odstopilo vsled odhoda iz podjetja, boleznin in razmer doma. Izpite je uspešno zaključilo 36 kandidatov, od tega 9 za kvalificirane in 27 za visoko kvalificirane delavce. Znanje je bilo dobro, saj je znašala povprečna ocena 3,5.

Kaj pričakujejo sedaj ti, ki so uspešno opravili izpite, in kaj pričakujete od njih vi?

Borci pričakujejo, da bodo lahko ob povečanju števila kvalificiranih in visoko kvalificiranih delovnih mest, ki se bodo odprla

vzporedno z večanjem proizvodnje ter uvajanjem vedno nove mehanizacije, zasedli ta mesta in tako prišli do večjih osebnih dohodkov, poleg tega pa se zavedajo, da so si zagotovili povoljnije pogoje za pokojnino.

Prepričan sem, da se bo pridobljeno teoretično znanje občutilo pri delu in se bo marsikdo laže znašel na delovnem mestu. Največ pa pričakujem od povečanja varnosti pri delu, kar je pri nas v rudarstvu zelo pomembno.

Prav tako sem mnenja, da se bo marsikdo udeležil še tega ali onega dodatnega tečaja oziroma seminarja, ki jih naš center organizira za usposobitev na določenih zahtevnejših delovnih mestih, zlasti v pogledu predelavcev in pri posebnih rudarskih strojnih napravah.

— bp —

Vlado Lamut: PO POTEH GORJANSKEGA BATALJONA — Ruševine stare žage pod Gorjanci (1961)

Tako delamo v „Krki“

Te dni bo v »Krki«, novo-meški tovarni zdravil, zaključen seminar, ki ga je obiskovalo 19 farmacevtskih in kemijskih delavcev. Na seminarju — ali bolje rečeno šoli —, ki je trajala 2 leti, so se praktično in teoretično usposabljali tisti, ki so na svojih delovnih mestih vsaj tri leta in imajo že nekaj izkušenj. Tako so se razen strokovnega znanja spoznali še z osnovami naše družbene ureditve in z ostalim, kar mora vedeti dober proizvajalec.

Po izidu Resolucije o strokovnem izobraževanju, je delavski svet tovarne takoj ukrenil vse potrebno za ustanovitev izobraževalnega središča. Kaj je pravzaprav namen takega »internega« izobraževanja? Črpiti iz lastnega kolektiva tiste kadre, ki jih tovarna potrebuje. Znano je, da nimamo še poklicnih šol, ki bi usposabljale kadre za tako različna delovna mesta v tovarni. Zato mora tovarna sama usposobiti ljudi, ki jih potrebuje.

Razvoj industrije naglo napreduje, vzporedno z njim pa raste potreba po sposobnih delavcih, zato moramo čas za izobraževanje dobro izkoristiti. Treba je vzgojiti ljudi, ki ne bodo samo proizvajalci, ampak tudi upravljavci; teh

sposobnosti pa si ne bodo pridobili le v šoli, temveč predvsem sredi dela in z delom!

V »Krki« imamo tudi oddelek osnovne šole za odrasle II. stopnje, ki jo obiskujejo tisti, ki želijo postati farmacevtski ali kemijski delavci. Ko si pridobijo znanje popolne osemletke, se lahko vpisujejo v šolo za dosego kvalifikacije. Izjemoma je dovoljeno, da delavec obiskujejo to šolo hkrati z osnovno šolo.

Osnovna šola ima pouk v lastni učilnici, ki je opremljena s potrebnimi pripomočki za pouk. Včasih si kaj izpo-

sodiijo tudi pri drugih šolah v mestu.

Za one, ki jim je potrebno znanje tujega jezika, so organizirani tečaji za nemščino, angleščino in italijanščino. Te seminarje obiskuje 20 kandidatov, poučujejo pa strokovnjaki s sodobnimi pripomočki. Tisti, ki redno sledijo predavanjem, so dosegli že lepe uspehe.

Nadalje organizira izobraževalno središče tudi 10–12 urne seminarje za prvo pomoč, novi delavci pa obiskujejo uvajalne seminarje, na katerih se seznanjajo z najnovejšimi, kar morajo vedeti, ko pridejo v kolektiv.

Prirejamo tudi poučne izlete v sorodne ali druge tovarne, v katerih se naši delavci seznanjajo z drugimi načini proizvodnje. Spominjam se, kaj je dejala naša tovarišica, ko smo bili lani v celjski cinkarni: »Odslej se ne bom nikoli več pritoževala, da delam v težkih pogojih! Naše delo je igranje v primerjavi s tem, kar sem videla tu!« To je bilo zares koristno spoznanje.

Tudi za srednje in visoko kvalificirane kadre je poskrbljeno; ta odhaja na specializacijo na domače pa tudi tuje inštitute.

Strokovno izobraževanje pa seveda ni samo sebi namen, ampak raste iz potreb podjetja. Prav bi bilo, ko bi tudi v ostalih novomeških podjetjih imeli toliko razumevanja za strokovno izobraževanje, kot ga imajo v tovarni zdravil KRKA.

Bogomil Lilija

Koncert v Šentjerneju

Moški pevski zbor DPD Svobode iz Radeč je gostoval v nedeljo, 18. februarja, v Šentjerneju s koncertom umetnih, narodnih in partizanskih pesmi. V dvorani, kjer se je zbralo precej ljubiteljev lepega petja, so imeli poslušalci priložnost slišati dela naših znanih skladateljev.

Šentjernežani so bili s koncertom zadovoljni, motalo je le to, da dvorana ni bila dovolj ogrevana, resne poslušalce pa so motili nekateri, ki so v zadnjih vrstah iz dolgega časa z neumestnimi pripombami in smehom motili poslušalce in nastopajoče. Bolje bi bilo, da drugič ostanejo doma ali pa da se vedejo tako, kot se med ljudmi spodobijo!

Za preureditev odra in dvorane pred V. republiško dramsko revijo

Organizatorji V. republiške dramske revije v Novem mestu so te dni pričeli akcijo za zbiranje sredstev, s katerimi bodo preuredili in tehnično izpopolnili dvorano in oder v Domu ljudske prosvete, kjer bo revija. Za najnujnejša dela je potrebno nekaj več kot 5 milijonov dinarjev. Vsa sredstva, ki se bodo investirala za ureditev dvorane in odra, pa ne bodo samo omogočila izvedbo revije, ampak bodo koristno služila Novemu mestu tudi za ostale kulturne prireditve.

S priporočilom občinskega odbora SZDL Novo mesto, ki z največjo pozornostjo spremlja priprave za veliko kulturno manifestacijo v Novem mestu, je okrajni svet Svobod in prosvetnih društev poslal 43 delovnim kolektivom našega mesta prošnjo, naj podpro akcijo in prispevajo del sredstev, ki bodo omogočila nujne investicije v kulturni objekt v Novem mestu.

Predstavniki nekaterih kolektivov, n. pr. Novo-meška, Kmetijsko-gozdarskega predelovalnega kombinata, SGP »Pionir«, tovarne zdravil »Krka« so že izrazili pripravljenost, da njihovi kolektivi dajo del sredstev. O tem bodo v prihodnjih dneh odločali organi delavskega samoupravljanja.

Okrajni svet Svobod in občinski odbor SZDL pričakuje, da se bodo vsi kolektivi odzvali prošnji. Naš list bo javnost o uspehu akcije in o odločitvah kolektivov sproti seznanjal.

Viktor Povše: KRASKA HISA (1961)

Na spisku honorarjev ga ni...

■ Vaščani so se razhajali in dvorana je bila spet prazna. »Lepo je bilo. Kar še enkrat bi šla gledat!«

»Res, dobro so igrali!«

»Janez je bil pa od sile. Nak, ne bom ga pozabil.«

Tako so modrovali vaščani in ocenjevali igranje, ki so jo pravkar videli na skromnem domačem odru.

Razvedrili so se, za nekaj časa pozabili na vsakdanje skrbi in bili so zadovoljni.

Da, Štefka, Janez, Gašper, pa še ta in oni so bili prvič na odru. Kar dobro so se odrezali. Tudi oblečeni so bili lepo, prav kot v tistih časih. Kje neki so staknili te obleke?

Toda, nihče ne vpraša: KDO je tisti, ki je pripravil ta prijetni večer v vaški dvorani?

■ Na policah stoje knjige. Lepo so ovite, vse v enak ovojni papir, na hrbtni strani pa imajo številke. Pravzaprav nič posebnega — ovite so in številke imajo. Pač mora biti tako. Pravzaprav je mraz in ko polje počiva, najde tudi kmet ne-

kaj časa za branje. Pa šolarji! Po dvakrat ali trikrat na teden se jih nabere v majhnem prostoru vaše knjižnice vse polno. Branje je zanimivo in kdo ne bi rad segal po njem?

Med policami hiti sem in tja človek. Izбира, išče zapisuje. Vsem bi rad ustregel...

Ubogi človek! Te je že kdo vprašal: KDO si, ki si drzneš brezplačno garati? Mar ne živiš v dvajsetem stoletju in ne veš, da je zdaj vsepovsod v modi HONORAR, plačilo ali plačilce za vsako najmanjše dejanje? Kar delaj, saj ti nihče ne bo verjel, da delaš že toliko let in da za to delo nisi prejel še nikoli najmanjšega dinarja!

Ne bo verjel? O, še kako ti verjamem! Niti trdititi se mi ni treba za to. Tudi vem, da nisi sam. Tako je pač, v modi so HONORARJI in ti nimaš denarja, da bi se po modi skrbel. Dovolj je drugih, ki za to prosijo. Tudi vem, da nikoli nisi prosil zanj. Čemu bi prosil?

Živiš z vsem srcem v svoji knjižnici, rad delaš na odru, pripravil

si že toliko in toliko iger, v šoli te imajo radi in nekoč so te celo pohvalili, da si vesten delavec. Pomagal si v odboru SZDL, da je vas dobila elektriko. Na koliko vrat je bilo treba potrkati, da je oder v vaški dvorani dobil skromne zavesel? Vodil si tečaje, pa še prenekatero reč si naredil, ki ni nikjer zapisana...

Plačilo? Nikoli nisi pomislil nanj! Saj tudi ne bi pomagalo, ko bi pomislil.

Pravzaprav plačila tudi nisi pričakoval. Nisi delal zanj, nisi se »gnal« za denarjem, ko je bilo treba sprejeti to ali ono nalogo. Dela, ki ga je vesela vsa vas z bližnjo in daljnjo okolico vred, si se lotil z resničnim veseljem, vanj si dal celo srce. Veselja, srca in volje nisi meril s honorarjem.

Na spisku honorarjev morda res ni tvojega imena. Vsi pa vedo, da si PROSVETNI DELAVEC. Hvalečnost v srcih stoterih znanih in neznanih ljudi za ves tvoj trud pa je vendarle plačilo, ki ga ne odedeta noben honorar! Z drugimi amaterji vred si člen močnej, zanesljive in dolge vrste skromnih, vstrajnih, nosilcev in graditeljev resnično ljudske prosvete in kulture!

—db—

Iz stare kmečke sobe - nova!

Mar ne bi kmečki gospodar in vsa njegova družina še z večjim veseljem delali na polju ali v gozdu, ko bi vedeli, da jih čaka doma svetla in prijazna izba, kjer bodo po truda polnem delu prebrali časopise in spili polič dobre kafiljice?

Vsaka podeželska gospodinja lahko začne urejevati prav tako sobo, kot je na sliki, in naj se ne boji stroškov — ne bodo veliki. Najprej naj sobo prebeli

— posebno važen je strop — nato pa prepleška, da bodo stene čiste. Ni treba slikati šopkov, črtic ali drugih okraskov, temveč pustite stene enobarvne. Če je izba bolj temna, naj bo zid precej živo rumen. Z lesom ali plastično maso objemo zid vsaj 1 m visoko, da bomo lahko odtrgali otroških rok sprotili umili. Stari postelji odrežemo stranici in noge, da je nižja, nato jo

kjer boste shranjevali časopise, koledarje in otroške šolske knjige, lahko gospodar sam naredi. Zavesa na tej omarici naj bo iz enakega blaga, kot so ostale; ščitila bo knjige pred prahom.

Za parket v boljši izbi se bodo odločili le tam, kjer na novo zidajo, v starih hišah pa lahko pod izstružijo, nato pa vsaj del sobe prekrlejo s polivinilnim tekačem, ki se lepo umiva, Mi-

O črnih nogavicah

Precej mladih deklet srečujemo na ulici s črnimi nogavicami in mnogi ugibajo, ali so v žalosti ali je to »zadnja moda«.

Pred leti so v Italiji prišle v modo črne nogavice, ki so jih prikazale manekenke najlepših postav z najlepšimi nogami. Tudi vsa njihova oblačila so bila v ustrezajočih skladnih barvah in izdelana iz posebnih debelejših materialov. Dekleta so jih začela takoj posnemati in že lani smo tudi pri nas opazili takoko »modo«, ki pa je v Italiji že davno ni več.

Komur so všeč črne nogavice, naj jih le nosil! Prav gotovo so praktične, ker se ne mažejo, če pa hočejo z njimi poudariti svoje noge dekleta majhne rasti ali take, ki imajo tanke in neleppe noge, se osmešijo. Njihove nogavice ostale prikriti, tako pa jih vsak vidi.

Zatorej:

1. Črne nogavice so le za precej močne noge in za visoke postave!
2. Barva nogavice se mora pri establi oblačilnih vsaj enkrat ponoviti!
3. Temne nogavice niso za vse priložnosti! Sodiijo k športnim modelom!
4. Zapomnimo pa si: vse, kar je »moderno«, še ni za vsakogar!

MORDA VAS ZANIMA?

- da ostane kruh dalj časa svež, če ga zavijemo v krpo in denem zraven jabolki;
- da se sir ne bo posušil, če ga zavijemo v krpo, namočeno v alkohol;
- da sveže meso za pečenko, ki ga prelujemo z vročo maslo, ostane dalj časa sveže;
- da zamrznjena mesa in zelenjave ne smemo kuhati neodtajanih, sicer izgubita hranilno vrednost.

Smučarski izlet v Črmošnjice

Kdor je v nedeljo zjutraj videl pred postjo novomeške mladince in pionirje iz osnovne šole s smučkami na ramah, se je začudeno vprašal: »Kam ne gredo? Saj ni snega!« Pa vendar smo šli člani šolskega športnega društva na smučarski izlet v Črmošnjice.

Tam so nas pričakali pionirji njihove osnovne šole in mnogi od naših pionirjev so našli nove prijatelje.

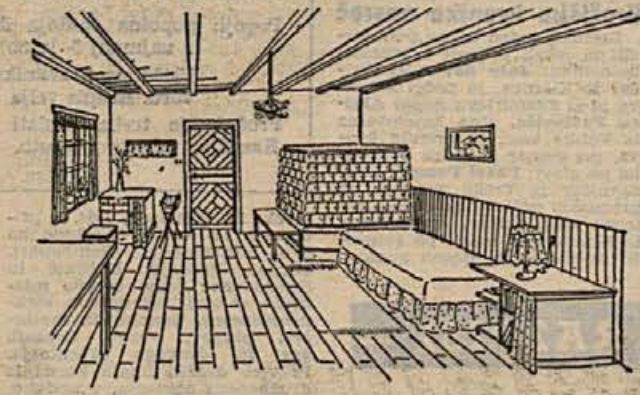
Črmošnjaški pionirji so nas takoj odpeljali na terene, kjer smo začeli tekmovali v smuku in skokih. Čeprav je sola v Črmošnjicah majhna, se lahko pohvali z dobrimi smučarji.

Rezultati:

SMUK: 1. Matjaž Verbič, 2. Anton Ljubi, 3. Rok Gunde (vsi Nm). Pri črmošnjaških pionirjih je bil najboljši France Kužnik, za njim pa sta se uvrstila Martin Kužnik in Mirko Lipar.

SKOKI: 1. France Kužnik (Č), 2. Franc Bajer, 3. Anton Ljubi (Nm).

Po tekmi nas je čakala topla malica. Hoteli smo se za kratek čas izkoristiti lepa smučarska, toda čas nam tega ni dovolil. Poslovili smo se z upanjem, da nam bosta SSD Katje Rupena in Društvo prijateljev mladine še kdaj omogočila tako lep izlet. Slavko Spilhal

prekrijemo z rožastim pregrinjalom, ki ima spodaj volano. Iz enakega blaga (to je važno!) naj bodo kratke okenske zavesa. Tudi preprosto nizko omarico,

zo in stole postavimo v kot; če bosta na mizi še prt in šopek poljskih rož, bo vsak obiskovalec nad izpremembo presenečen obstal. Ra.

Palačinke na več načinov

Palačinke z jabolki: 1/4 kg moka; 2 do 3 jajca, pol litra mleka. Testo stepite, potem pa dodajte žličko olja ali 50 g raztopljenega masla, sol, ter šilce ruma ali konjaka. V testo zrežite na tenke rezine narezana jabolka in specite debeleje palačinke. Ne zvijajte jih, temveč samo potresejte s sladkorjem.

Palačinke na poljski način: specite 12 palačink brez sladkorja. Na masti dušite zrezano čebulo in 30 dkg sesekljane govedine. Ko je meso mehko in ohlajeno, dodajte rumenjaki, sol in poper ter s tem nadevom napolnite palačinke. Konce podvijte in specite palačinke na olju ali masti. Servirajte s solato.

Palačinke s kvasom: raztopite 1 dkg kvasa v 2 žlicah hladnega mleka, potem vlijte to zmes v sredo 1/4 kg moka, ki ste jo pripravili v drugi posodi. Pustite, naj vzhaja do 15 minut na toplem, nato dodajte sol, 3 rumenjake, 5 dkg sladkorja, 3 del mleka, 1 del smetane in 2 žlici raztopljenega masla. Dobro pomešajte in pustite stati še pol ure. Preden začnete pečiti, dodajte še sneg 3 beljakov.

Predpustne dobrote

Flanciati pol kg segrete moka, 20 dkg surovega masla, 4 rumenjaki, malo soli, 2 žlici sladkorja, 2 žlici kisle smetane, 3 žlice vina, iz vsega tega ugnete testo in pustimo četrt ure počivati. Nato testo razvaljamo za nožev rob debelo ter s kolesom zremo na 4 prste dolge in prav tako široke krpiče, v katere napravimo 3 do 4 zareze. Potem vtakemo gornjo ogla vsake krpiče skozi spodnji dve zarezi ter ocvrto. Ocvrte potresemo s sladkorjem.

Morda še ne veste...

● Tla iz nepobarvanega lesa po večkratnem pranju počrniijo, če jih preveč močimo. Zato moramo najprej očistiti madeže s smirkovim papirjem in vodo, v katero smo dali nekaj kapljic amonijaka. Šele nato lahko tla poribamo in pri tem uporabljamo milo ali detergent. Les pa bo postal še bolj bel, če ga takoj po pranju obrišemo s suho krpo.

● Vsaka dobra gospodinja ve, da parket ne sme namazati z loščilom, dokler z njega ne očisti vseh madežev. Če so madeži samo

od vode je dovolj, če jih podrgamo s sirkovim papirjem ali z žičnato ščetko. Mastne madeže je treba očistiti s terpentinom ali triklor-etenom in jih potem posuti s pudrom, ki posrka vase še zadnje madeže.

Večje mastne madeže na debelo posujte z vročim pepelom in počakajte tako vsaj tri ure, nato pa jih podrgnite še s ščetko, namočeno v vroč detergent.

● Vročo polno steklenico ohladimo, četudi nima mo hladilnika: ovijmo jo za mokro frotriko ter jo pustimo na zraku, najbolje na prepihu.

Seminar za šahovske sodnike in organizatorje

V soboto in nedeljo je bil v Novem mestu seminar za šahovske sodnike in organizatorje, ki ga je za funkcionarje šahovskih društev, klubov in sekcij našega okraja priredila komisija za šah pri OZTK Novo mesto, vodila pa sekretar Šahovske zveze Slovenije tov. Kapus in predsednik Zveze republikanskih sodnikov tov. prof. Vagaja.

Na seminarju so bila obdelana igralna pravila, pravila za kategorizacijo in določbe o registraciji. Zlasti slednje so zelo važne, ker je v našem okraju številno registriranih šahistov in osnovnih šahovskih organizacij zelo skromno in ne odgovarja dejanskemu stanju. Nadalje so bili obravnavani tudi organizacijski prijemci in poudarjen pomen dela v povezavi z občinskimi zvezami za telesno kulturo.

V nadaljevanju novomeškega prvenstva se je dvignil na prvo mesto z največ točkami, da bo tam tudi ostal, Aleksandar Radovanović, ki je z remijem proti Škerlju in zmago nad Sitarjem edini neporaženi igralec na turnirju. Škerlj je namreč izgubil prekinjeno partijo s Kranjcem. V ostalih važnejših srečanjih sta Sitar in Penko remizirala, Bartolj pa je premagal Kranjca, Tisu in Adamič sta z nadaljnimi zmagami odločno posegla v borbo za peto mesto, tako da bo Bartolj le s težavo to mesto obdržal.

Vrstni red pred zadnjim kolom in nekaj odloženimi partijami: Radovanović 12, Škerlj 11 (1), Sitar 9.5 (2), Penko 9.5 (1), Adamič 9, Tisu 8.5 (1), Bartolj 8 (1), Kranjc 6.5, Ilc in Malnec po 5.5, Cujnik 4.5 (3), Hrovatič 4.5, Matjašević 4, Jenko 3 (1), Potrč 3, Istenič 2 (2).

FRATA - šola tabornikov

Frata je za dolenske tabornike poseben pojem, lahko bi rekli: Frata je kovačnica taborniških vodnikov. Za peto leto se v domu ZB na Frati zbirajo ob zimskem šolskem odmoru novi vodniki, da v teoriji in praktično izpopolnijo svoje znanje. V enajstih tečajih je dosegel preko 150 mladih tabornikov in tabornice preživel tam 3 ali 4 dni trdega dela od jutra do poznega večera.

Pri prirejanju vodniških tečajev je okrajna Zveza tabornikov v Novem mestu našla polno razumevanje in podporo pri Zvezi borcev, ki je dala za tečaj brezplačno na razpolago Dom na Frati in pri okrajnem odboru RK, ki je s podporo v živilih omogočil izdatno prehrano. Letošnji tečaj za vodnike je finančno podprt tudi občinski odbor SZDL v Novem mestu.

Stari partizani med taborniki

Posebno so tečajniki prisluhnili besedam tovariša Riharda Romiha, ki je zimo 1941-42 preživel na Frati in njeni okolici. Koliko taborniškega znanja je izzvenilo pri obujanju spominov na tiste dni! Kako so si na primer napravili v gozdu ležišče preko noči, kako so kurili ogenj brez dima, kako so si z znanjem smučanja rešili življenje, ko so nenadoma našli italijansko kolono in se marsikaj! Prepričljivo dokaz pravega tovarštva, ko je borec v nabito polni kočji žrtvoval sebe in se vrgel na vžgano bombo, da je rešil ostale borece — je za trenutek vsem zadržal dih. Ni si nam treba izposojati indijskih in kavbojskih dogodivščin. NOB nam nudi dovolj gradiva, ki lahko zadovolji fantazijo mladega človeka, željnega dogodivščin.

Program na vodniških tečajih je zgoščen. Izkoriščena je vsaka ura. Da delo ni enolično, se menjavajo predavanja s praktičnim delom v naravi. Štirikrat na dan grede tečajniki na svež zrak. Najprej ob jutranji gimnastiki, potem dopoldne dve uri pred obedom, nato spet popoldan dve uri in še zvečer pri nočnih vajah. Šaljivi tečajnik je pripomnil: »Navadil sem se hitro obupati in sezavati čevlje, čeprav to ni omenjeno v programu tečaja.« Navadil smo se hitro nistati. Je pripomnil drugi. Predavatelji skušajo v kratkem času veliko povedati in marljivo tečajniki bi

si radi vse zapisali. Vreme ni bilo vedno naklonjeno. Na programu je bilo kurjenje ognjev. Zunaj je snežilo in veter je zanašal sneg tudi tja, kjer je prejšnja leta bilo mirno zavetje sredi gozda. Pa je vseeno uspelo vsem delovnim skupinam, da so pripravile ogenj in ga zakurile z eno vžgalico. »Tako se mi dober zdi, kot da sem napravil važen izpit,« sem slišal pripombo vodnika skupine, ko je zagorela ob prvi vžgalici skrbno postavljena piramida.

»Štirinajst medvedov in...«

»Nahajate se sredi bogatega lovišča,« je razlagal lovski strokovnjak. »Štirinajst medvedov imamo v evidenci, mnogo je divjih prašičev, srnjadi in zajcev. Lovci se trudimo, da bi ohranili dobro in zdravo divjačino.« Tečajniki so prisluhnili — torej lovci niso uničevalci divjadi! »Najlepše je na lovskih opazovalnicah ponoči in zgodaj zjutraj,« je dodal drugi lovec. »Na njih lahko opazujemo navade divjadine in njeno sproščeno gibanje.«

Tabornik se izpopolnjuje v ročnih spretnostih. Tečajniki so pod vodstvom strokovnjaka izdelali ovojke proti snegu — dali so jim ime »glečnjaki«. Iz prirodnega materiala so nekateri napravili prav lične okrasko in spominske znake.

Po predavanju »Telesni in duševni razvoj mladega človeka« je bil živahen razgovor. »Zdaj mi je razumljivo, zakaj sem imel težave pri delu; priložnost bom skušal najti prvi prijem in upam, da mi bo šlo laže,« je pripomnil mlad vodnik.

Mladi: vodniki še mlajšim!

Načrt za vodov sestane! Nekateri že izveščani vodniki so imeli hitro popisano celo stran. Začetniki pa so se lovili. »Vaja napravi mojstra,« jih je vzpodbujal predavatelj. »Po enem letu vam bo igrača sestavila načrt za vodov sestane! Samo vztrajni bodite in ne odnehajte!«

»Težave imamo z disciplino v vodu,« so se pritoževali skoro vsi udeleženci tečaja. »Zelo učinkovit recept za disciplino vam bom povedal, dobro si ga zapomnite.« je odgovoril vodja tečaja. »Vodnik, ki je sam do sledno discipliniran, ne bo imel težav z disciplino v vodu. Vodnik pa, ki zamudi sestane ali sploh ne pride na doseženo mesto, se največji uničevalec discipline.«

Igre in petje so poživljali program. Vsak tečajnik ki je zabeležil besedilo po deset partizanskih, taborniških in na-

rodnih pesmi. Igre so prevzele sodelujoče, da je prehitro minil določen čas. Posebno so zgrabile inteligentne igre, pri katerih so se vodji kosali med seboj v bistrih in hitrih kombinacijah.

Preživetvena v znanju signalizacije je bila posebno napeta. Tretji vod je dosegel skoro še enkrat boljši čas kot prvi vod in je že veljal za favorita. Pa je presenetil peti vod tabornic s hitro oddajo in tud sprejem je bil brezhiben. Res si je z nekaj sekundami naskoka priboril prvo mesto.

Koči in teme se ne bojijo

»Nočne vaje« so mi bile posebno všeč,« je v zaključni anketi pripomnil več udeležencev vodniškega tečaja. Začetek je bil težak. Pri prvih nočnih vajah je začela prva skupina in za njo vse ostale. Instruktor Bojan, ki je vaje pripravil, je pri analizi grajal nepazljivost vodnikov. Pri povratku je šel na čelu kolone in v razgovoru pozabil na pravo smer ter je sam zašel. Bilo je seveda veliko šaljivih pripomb na ta račun. Živahna razprava je bila zaključena s pripombo: »Kadar vodiš, zberi vse svoje misli na pravo smer, pa bodi vodnik ali načelnik čete! Sicer se ti nepazljivost hitro maščuje.«

Ob tabornem ognju so se razživel, čeprav je pihal hladen sever. »Mi gradimo ceste, proge,« je znova in znova odmevalo po gozdu. Sneg okoli ognja je bil popolnoma steptan, ko so tečajniki zapustili prostor.

»Skoda, da zjutraj že odide mo; komaj smo se dobro spoznali. Lepo bi bilo ostati tu še teden dni,« je glasno razlagala svoje misli udeleženka iz Brezice. »Napraviti morate prostor za drugi tečaj. Sicer pa boste vsak v svoji enoti lahko nadaljevali s taborniškim programom,« je bil odgovor.

Tri komisije so ob zaključku preskušale znanje udeležencev. Nekateri so pokazali veliko prisebno in rutino, drugi se začetniško neobčujnost, v vseh pa je bilo čutilo voljo za delo v vodu, delovni enoti taborništvu.

»Srečno in na svidenje!« Kolona 31 mladih ljudi se je vila po sveže zaprtem snegu proti Brezovi rebri.

Načelniki čet imajo že težje delo

Nedolgo zatem so začele prihajati proti Frati skupine drugih tabornikov. Sedemnaest načelnikov čet in namestnikov se je zbralo, da v treh dneh izmenjajo svoje misli in načetne probleme, ki se pojavljajo pri

Načelniki čet z instruktorjem prof. Jožetom Glonarjem na terenski vaji na Ostrem vrhu nad Globodolom

vođenju dela v taborniških četah. Organizacija in porazdelitev dela v četnem svetu, prava in izvedba četnih izletov in raznih drugih akcij, izdelava letnega načrta, priprave in izvedba četnih taborjenj, taborniškega mnogobolja — res ni lahko vse to delo! Potrebno je mnogo volje, znanja in organizacijskih sposobnosti.

»Družba opazuje delo v taborniških enotah. Zavedajte se, da si boste z vztrajnim in resnim delom zagotovili ugled in podporo pri ostalih družbenih organizacijah. Vsaka napaka, ki jo boste zagrešili, pa vam bo škodovala desetkrat več, kot bi bilo treba truda, da bi to napako preprečili. Ta zavest naj vas spremlja pri važnem in odgovornem delu, ki ga opravljate v skupno korist.« Tako nekako so izzvenele besede Samotnega hrasta, pionirja taborništvu na Dolenskem, ki je v nedeljo obiskal tečaj načelnikov.

Letos čaka taborniške enote na Dolenskem mnogo odgovornih nalog. Z vnetim sodelovanjem vodniškega kadra, načelnikov čet in ostalih funkcionarjev ter z izdatno podporo SZDL in ZB bo uspelo urediti naloge kot pred leti: ko so dolenski taborniki bili med prvimi v Sloveniji.

S. J.

Športna nedelja v Straži

11. februarja je imel Partizan Straža-Vavta vas pionirsko društveno prvenstvo v talni in orodni telovadbi.

V tekmovalni starejših pionirjev je zasedel prvo mesto Leon Kavšek z 56,60 točkami pred Marjanom Ravbarjem s 53,70 točko. Med mlajšimi pionirji si delita prvo mesto Mar-

jan Barbič in Metod Pirc s 55,90 točkami od 60 možnih — Popolneda je bila meddruštvena kosarkarska tekma med TVD Straža in TVD Dolenske Toplice. Zmagala je Straža s 90:55 (36:16).

Na dopoldanskem tekmovalju je bilo opaziti precej mladih talentov, ki se bodo z rednim treningom lahko razvili v dobre telovadce. Nekateri so prejeli diplome. Na popoldanskem tekmovalju skupina je bilo predvsem pri premagani ekipi čutili, da je imela pre malo treninga.

Tekmovalje strelcev

SD 13. maj (ONZ) : SD Milan Majcen 2:0 - 1489:1224, SD Celuloza : SD Novolca 2:0 - 1714:1516, SD Pionir : SD Zeleničar 2:0 - 1734:1476, SD Metlika : SD Trebnje 0:2 - 1545:1620, SD Svoboda : SD Boris Kidrič 2:0 - 1469:0.

Vrstni red po odigranem tretjem kolu:

1. SD Pionir 5318 točk, 2. SD Celuloza 5117, 3. SD 13. maj (ONZ) 4435, 4. SD Svoboda Kanizarica 4411, 5. SD Metlika 4210, 6. SD Zeleničar 4136, 7. SD Novolca 4188, 8. SD Trebnje 2773, 9. SD Boris Kidrič 1401, 10. SD Milan Majcen 1224.

Šport v Črnomlju

V počastitev občinskega praznika v Črnomlju je TVD Partizan organiziralo turnir v namiznem tenisu in odbojki. Tekmovalje v namiznem tenisu traja že nekaj dni in še ni zaključeno, v odbojki pa so bili doseženi naslednji rezultati: Partizan : Gimnazija 2:1, Garnizon JLA : Belt 2:0, Partizan : Garnizon JLA 2:0, Gimnazija : Belt 2:0, Partizan : Belt 2:0, Garnizon JLA : Gimnazija 2:1.

Vrstni red: Partizan, Garnizon JLA, Gimnazija, Belt.

V TEM TEDNU VAS ZANIMA

Tedenski koledar

Cetrtek, 22. febr.: Marjeta Petek, 23. febr.: Marta Sobota, 24. febr.: Marija Nodelja, 25. febr.: Saša Ponedeljek, 26. febr.: Andrej Torek, 27. febr.: Gabrijel Sreda, 28. febr.: Leander

ZAHVALE

Ob izgubi naše drage mame **TEREZIJE SAŠEK** iz Metlike se najlepše zahvaljujemo vsem, ki so jo spremili na njen zadnji poti. Posebno pa se zahvaljujemo političnim in družbenim organizacijam, osemletni v Metliki ter vsem ostalim za darovane vence, kakor tudi godbi, pevskemu zboru in tovarišu za poslovilne besede. Hvala tudi vsem, ki so nam izrekli sožalje!

Saskovi

KINO

Novo mesto - Krka: od 23. do 25. febr. ital. film »Kam s truplom«, od 27. febr. do 1. marca jugoslov. film »Partizanski dokumenti«.

Novo mesto - Dom JLA: od 23. do 25. febr. jugoslov. film »Reka smrti«, od 26. do 28. februarja zapadnonemški film »Zvezda Ria«.

Trebnje: 24. in 25. febr. franc. barvni film »Nesrečneži«, 1. del. Predstava v soboto ob 19 in v nedeljo ob 14, 16 in 18.30. 23. febr. ital. film »Zdravniki«. Predstava v sredo ob 19. uri.

GIBANJE PREBIVALSTVA

NOVOMEŠKI MATIČNI URAD SPOROČA Od 12. do 19. februarja je bilo rojenih 16 dečkov in 17 deklic.

Poročili so se: Franc Muhič, kmetovalec z Vel. Kala, in Julijana Campa, hič kmetovalca iz Prošne; Vid Siruna, delavec s Potovrha, in Hedvika Ovniček, delavka iz Vel. Orehka; Gabrijel Berkopec, parketar iz Rumanje vasi, in Jožeta Bačar, delavka iz Gor. Straže; Jože Primo, kmetovalec iz Koroske vasi, in Marija Cimermandič, poljedelka iz Vinje vasi; Franc Kim, delavec, in Marija Živec, poljedelka, oba s Pangergerma; Sime Culina, delavec iz Zabeje vasi, in Marija Kavsek, delavka iz Vavte vasi.

Umrli so: Franc Kralj, kmetovalec iz Zaloga, star 59 let; Anton Sabljak, upokojenec iz Koprivnika, star 54 let; Kristina Brišič, socialna podpiranka iz Dolenje Zage, stara 69 let; Franc Slajkovec, učitelj z Dol-Kamenc, star 60 let.

CRNOMALJSKI MATIČNI URAD SPOROČA

V januarju je bilo rojenih 6 deklic in 2 dečka.

Poročili so se: Vinko Weiss, gladiščnik iz Crnomlja, in Katarina Vujančič, gospodinja iz Kočevja pri Crnomlju; Stanislav Weiss, mizar, in Katarina Miketič, delavka, oba iz Crnomlja; Vladimir Magovac, kovač iz Ljubljane, in Hermina Bačar, uslužbenka iz Crnomlja; Ivan Jančar, uslužbenec iz Broda pri Kranju, in Nada Vidmar, kuharica iz Rožičevrha; Ivan Blažič, rudar, in Marija Gašpar, gospodinja, oba iz Crnomlja; Alojz Klepec, delavec iz Klasince, in Marija Jakša, kmečka delavka iz Zajčjeva vrha.

Umrli so: Jože Kukar, upokojenec iz Gribelj, star 63 let; Reinhold Storič, delavec iz Dobilke gore, star 42 let; Jožef Rupčić, kmet iz Crnomlja, star 90 let; Ivana Rajmer, gospodinja iz Crnomlja, stara 74 let; Franciška Rendulič, zasebnika iz Crnomlja, stara 90 let; Katarina Stonič, gospodinja iz Crnomlja, stara 58 let; Stanka Jakotič iz Gribelj, stara 9 mesecev.

SPORED RADIO LJUBLJANA

Vsak dan: poročila ob 5.05, 6.00, 7.00, 8.00, 10.00, 12.00, 13.00, 15.00, 17.00, 19.30, 22.00, 23.00 in 24.00. Pisan glasbeni spored ob 5.00 do 8.00

PETEK, 23. FEBRUARJA: 8.30 Glasba ob delu - 8.55 Pionirski tednik - 9.25 Količek za mlade ljubitelje glasbe - 11.15 Naš podlistek: Slavko Mendas: Moja pot v Španijo - 12.03 Sekstet bratov Piesko s triom Bardorfer - 12.15 Radijska kmečka univerza: Inž. Jelka Hočvar: Izkušnje pri ugotavljanju viročnihi obolenj na krompirju - 13.30 »Kvariet z disonancami« - 14.05 Radijska šola za mlado stopnjo: Brane Dolinar: Pusite kontrabas v radio! - 16.00 Vsak dan za vas - 17.05 Portret iz stare italijanske glasbe - 19.05 Italijanske, španske in latinskoameriške popevke - 20.00 Vesela godala - 20.30 »Somček, slija«, ciklus pesmi za sopran in klarin - 21.15 Oddaja o morju in pomorskih - 23.30 Nočni akordi.

SOBOTA, 24. FEBRUARJA: 6.30 Napotki za turiste - 8.05 Poštarček v mladinski glasbeni redakciji - 8.35 Od polke do sambe - 8.55 Radijska šola za mlado stopnjo (ponovitev) - 10.15 Od tod in od ondod - 11.00 Klavir v ritmu - 12.05 Slovenske narodne poje Branka Stiglar - 12.15 Kmetijski nasveti: Inž. Mirko Peterneš: Kako ka-

PRODAM PO UGODNI ceni 2 m³ suhega češnjavega lesa, razžaganega na 3,3 cm. Naslov v upravi lista (241-62).

PREKLICI
Preključem izgubljeno zdravstveno izkaznico št. 307333, Alojz Jordan, Jurka vas 14, p. Straža.

Preključem izgubljeno zdravstveno izkaznico št. 300081, Anton Malenšek, Gubčeva 2, Novo mesto.

KINO

Crnomelj: 24. in 25. febr. ameriški barv. film »Priatelj Joey«, 27. in 28. febr. sovj. film »Leningradska simfonija«.

Dol. Toplice: 24. in 25. febr. ital. film »Človek v kratkih hlačah«.

Kostanjevica: 25. februarja amer. kriminalni film »Deveti krogi«.

Metlika: 24. in 25. febr. ameriški film »Neznanec je prišel«, 23. febr. jugoslovanski film »Ni malih bogov«.

Novo mesto - Krka: od 23. do 25. febr. ital. film »Kam s truplom«, od 27. febr. do 1. marca jugoslov. film »Partizanski dokumenti«.

Novo mesto - Dom JLA: od 23. do 25. febr. jugoslov. film »Reka smrti«, od 26. do 28. februarja zapadnonemški film »Zvezda Ria«.

Trebnje: 24. in 25. febr. franc. barvni film »Nesrečneži«, 1. del. Predstava v soboto ob 19 in v nedeljo ob 14, 16 in 18.30. 23. febr. ital. film »Zdravniki«. Predstava v sredo ob 19. uri.

dečka, Marija Godlar iz Malega Cerovca - deklica, Marija Bažuk iz Krizevske vasi - dečka, Anica Kavčič iz Salke vasi - deklica, Terezija Berkopec iz Metlike - deklica, Majda Kuntarič iz Kostanjevice - dečka, Anica Zupančič iz Ljubljane - dečka, Marija Malešič iz Boršta - dečka, Marija Premelj z Broda - dečka, Marija Drenik z Jablana - deklica, Jožica Tomc iz Bušinje vasi - dečka, Ana Novak iz Sahovca - deklica, Terezija Mežan iz Kamnoga potoka - dečka, Marija Jarc iz Vel. Lipovca - deklica, Marija Povše z Dol. Podboršta - deklica, Marija Hraštar z Vrha pri Pahl - deklica, Jožica Osolnik iz Bršlina - dve deklici, Alojzija Kovačič iz Bičica - deklica.

Iz brežiške porodnišnice
Pretekli teden so v brežiški porodnišnici rodile: Marija Umek iz Sremlja - dečka, Marijana Brajdič iz Gmajne - deklica, Marija Cvetkovič iz Dednje vasi - dečka, Pepca Gramc iz Zakota - deklica, Jožeta Zagmešter z Bizeljskega - deklica, Ema Jamnik z Libne - dečka, Božena Radovanovič iz Brežice - dečka, Marija Oštr iz Krške vasi - dečka, Fanka Bogovič iz Zg. Pijavškega - dečka, Zofija Cvetkovič iz Milhalovca - dečka, Marija Bajš iz Brežja - dečka, Marija Ferencič iz Cerne - dečka.

OBJAVE - RAZPISI

Razpis delovnih mest
Kmetijska zadruga Brestanica razpisuje delovni mest:

1. finančnega knjigovodje,
2. obratnega knjigovodje.

Pogoj za obe delovni mesti je vsaj dveletna praksa v knjigovodstvu, po možnosti v kmetijski stroki. - Osebnih dohodkov po pravilniku o delitvi osebnih dohodkov. Samski stanovanji zagotovljeni. Razpis ostane v veljavi do izpolnitve razpisanih delovnih mest.

Pisne ali osebne ponudbe sprejema uprava Kmetijske zadruge z o. j., Brestanica.

Javna dražba v Brestanici

Kmetijska zadruga Brestanica bo 3. marca 1962 ob 9. uri dopoldne prodala na javni dražbi, ki bo na sedežu zadruge posvesta, naslednja osnovna sredstva: 2 mlatilnici, dizel motor »Aran«, več ročnih prevoznih škroplnic, portable, pisalni stroj in nekaj vprežnih kmetijskih strojev.

Pri nakupu imajo prednost gospodarske organizacije družbenega sektorja.

Razpis delovnega mesta upravnika

Komisija za razpis mest direktorjev in upravnikov pri Oblo Brežice razpisuje na podlagi 21. člena Zakona o pristojnosti občinskih in krajnih ljudskih odborov in njihovih organov mesto

UPRAVNIKA kine podjetja Brežice

Pogoj za sprejem v službo na razpisano mesto je, da ima kandidat ustrezno srednjo strokovno izobrazbo in potrebno prakso.

Razpis ostane v veljavi do izpolnitve razpisane delovnega mesta.

PONEDELJEK, 26. FEBRUARJA:

8.40 Pihalni orkester LM p. v. Rudolfa Starica - 8.55 Za mlade radovedneže - 10.15 Od tod in od ondod - 11.00 Pesmi raznih narodov poje Slovenski okekt - 11.15 Naš podlistek - 12.05 Pozdrav iz Makedonije - 12.15 Radijska kmečka univerza: Inž. Tanja Hliš: Ekološki in ekonomski pogoji za proizvodnjo orehov - 13.30 Črnske duhovne pesmi in Geršhin - 15.20 Zvočna mavrica - 16.00 Vsak dan za vas - 17.05 53 minut za ljubitelje operne glasbe - 18.10 Tega ne slišite vsak dan - 20.00 Koncert zboru in orkestru RTV Zagreb - 23.20 Za ljubitelje zabavnih zvokov.

TOREK, 27. FEBRUARJA:

8.05 Mladinski smešni zbor gimnazije iz Celja p. v. Egon Kuneja - 8.55 Radijska šola za srednjo stopnjo: Pogled skoz razprta vrata - 9.25 Zvočni kaleidoskop - 10.15 Izberite melodijo tedna! - 11.15 Napredujte v angleščini - 12.05 Vaski kvintet z Režiko in Sonjo - 12.15 Kmetijski nasveti: Inž. Nace Lovšin: Rejsko delo pri semenjevanju krav v ljubljanskem okraju - 13.30 Partizanske pesmi poje Mariborski komorni zbor - 13.50 Lepe melodije z zabavnim orkestrom Mantovani - 14.05 Radijska šola za višjo stopnjo: Samorastnik in samorastnici - 15.20 Tri pesmi Borisa Kovačiča - 15.30 V. torek nasvidenje - 18.10 Količek za mlade ljubitelje glasbe - 20.00 Zbor Donskih kokozov p. v. Sergija Zarova - 21.12 Veliki zabavni orkestri - 23.05 Cetrt

KRONIKA NESREČ

Pretekli teden so se ponesrečili in iskali pomoči v novomeški bolnišnici: Ivan Skrbis, konjar iz Oneka pri Kočevju, je padel z voza in si poškodoval desno nogo. Feliks Anžel, kmetijski zavarovavec iz Blata pri Trebnjem, je padel z motorja in si poškodoval levo nogo. - Drago Pinoza, sin električarja iz Videm-Krškega se je opeknel po obrazu z vrelo vodo. Ivanu Hovoru, sinu kmetijskega zavarovavca iz Smarjete, je hlopd padel na levo nogo in mu jo poškodoval. Na Janeza Krevsa, posestnika iz Hrašta, se je prevrnil voz in mu poškodoval obe ključnici, rebra, desno roko in medenico.

Brežiška kronika nesreč

Pretekli teden so se ponesrečili in iskali pomoči v brežiški bolnišnici: Jože Sever, električar iz Klanjca, je padel z lestve in si zlomil levo nogo; Alojz Pavlovič, sina kmetovalca iz Velike vasi, je brenila krava, pri čemer je dobil poškodbe na glavi; Pavel Pompe, ključavničar iz Trške gore, si je pri padcu poškodoval desno koleno; Ana Cukac, kmetovalca iz Klanjca, je padla po stopničah ter si zlomila desno nogo;

Prejemki se določijo po pravilniku o delitvi osebnih dohodkov.

Pravilno kolkovane prošnje z opisom dosejanega službovanja in z navedbo šolske izobrazbe pošljite Oblo Brežice Komisija za razpis mest direktorjev in upravnikov, Oblo Brežice.

Razpis delovnega mesta

Upraviteljstvo osnovne šole »Katje Rupena« v Novem mestu razpisuje delovno mesto gospodarja stavbe. Prošnje, kolkovane s 30 din. vložite do 1. marca 1962 pri upraviteljstvu šole.

Plača po dogovoru oziroma pravilniku šole.

RAZPIS DELOVNEGA MESTA

Samostojnega finančnega knjigovodje sprejme **PODJETJE ZA PREDELAVO LESA »LIPA«**, Prekopa pri Kostanjevici na Krki. - Nastop začel 1. marca 1962. - Po potrebi opremljeno samsko stanovanje zagotovljeno. - Prijave pošljite na gornji naslov podjetja »LIPA« - Prekopa pri Kostanjevici.

Objava SPLOŠNE BOLNIŠNICE v Novem mestu

Splošna bolnica v Novem mestu obvešča obiskovalce bolnikov, da bolnikom ni dovoljeno prinašati alkoholnih pijač in ne hrane.

Obenem sporoča, da mladini izpod 14. leta starosti ni dovoljen obisk bolnikov.

Prodaja strojev in inventarja

Kmetijska zadruga Trebnje bo prodala na javni dražbi v

UPRAVNI ODBOR HOTELA »METROPOL« - NOVO MESTO

razpisuje prosto delovno mesto **računovodje**

Pogoj: višja ali srednja strokovna izobrazba z najmanj petletno prakso v računovodski službi.

Plača po pravilniku o delitvi osebnih dohodkov. - Nastop službe takoj ali po dogovoru.

Ponudbe na **UPRAVO HOTELA »METROPOL«, NOVO MESTO.**

STANOVANJSKA SKUPNOST KANDIJA

razpisuje na podlagi 75. člena pravil Otroškega vrta in sklepa izvršnega odbora delovno mesto **upravnika otroškega vrta v Kandiji**

Pogoj: popolna srednja izobrazba v prosvetni stroki z najmanj 5-letno prakso. Nastop službe takoj.

Plača po pravilniku vrta, vse ostalo po dogovoru. Razpis velja do zasedbe delovnega mesta.

Prošnje je treba poslati na Stanovanjsko skupnost Kandija, p. Novo mesto.

torek, 27. februarja 1962, s pričetkom ob 8. uri dopoldne na p. o. Mokronog, Sentrupert, Mirna, Trebnje, Dobrič in Sentilovrene večje število mlatilnic, sejalnic, škroplnic, elektromotorjev, bencinskih motorjev, plugov, vozov, krožnih žag in drugega inventarja. Pravico dražiti imajo kupci iz družbenega sektorja, v nedeljo, 4. marca 1962, ob isti uri in na istem mestu pa tudi vsi ostali iz privatnega sektorja.

Razprodaja inventarja

Okrajna zveza kmetijskih zadrug Novo mesto razprodava več pisalnih mlz, omar in 4 pisalne stroje. Ogled predmetov je v prostorih OZKZ Novo mesto. Prednost pri nakupu imajo kmetijske zadruge.

NESREČE

Deček podlegel poškodbam

6. februarja se je v Črncu ob cesti I. reda med Brezicami in Brezino pripetila prometna nesreča, v kateri je izgubil oblast nad krmilom in po 30 metrih vožnje zdrsnil z desnega cestnega roba v 2,5 metra globok jarek v potok, kjer je vozilo obležalo prevrnjeno s kolesi navzgor. Voznik in dva delavca so se rešili iz kabine tako, da so razbili šipe. Skode je za okoli 500.000 din. Prekršek je toliko huši, ker ga je zagrešil poklenni voznik.

BREZ DENARJA NI LIGE!

Ceprav se je novomeška namiznoteniška ekipa na kvalifikacijah za vstop v II. zvezno namiznoteniško ligo uvrstila na 2. mesto in si tako pridobila pravico igrati v ligi. V Ravnah ni mogla odpotovati! Ker društvo Partizan ni moglo zagotoviti 20.000 dinarjev, kolikor bi bilo potrebno za potovanje na Ravnice in za dvodnevno bivanje šestčlanske ekipe, so novomeško ekipo ertali in mesto nje uvrstili v ligo ekipo Maribora, ki je bila v Novem mestu na kvalifikacijah - tretja. Spet je neizkoriščena lepa priložnost za nastop v močni konkurenci. Trud na kvalifikacijah je bil zaman. Vsem ljubiteljem namiznega

»PIONIR« na 10. mestu!

V zadnjem kolu republiške kegljske lige je Pionir nastopil v Ljubljani skupaj z domačim Gradisom, ki je imel prednost domačega igrišča.

Prva tekmovalca novomeškega Pionirja sta dobro začela. Vukčinič z 829 in Vesel z 800 keglji sta povedla proti Gradisu z 36 keglji. To prednost sta še povečala naslednja tekmovalca Filipčič 760 in Hren 848 kegljev. S tem rezultatom je bil Hren najboljši tekmovallec pri Pionirju, pri Garisu pa je bil boljši le reprezentant Starč. Tretji par je dosegel so-

običajnega rezultata. - Gradis je zmagal z razliko 65 kegljev. Prejšnjo nedeljo je v zadnjem kolu nastopil tudi brežiški Razlag, ki je dosegel naslednje rezultate: v Kranju 16.220, najboljši posameznik je bil Gornik z 818 keglji. Na Jesenicah je dosegel 5783 kegljev, najboljši pa je bil Gerjelič - 773.

S tem kojom je zaključeno tekmovalje dvajsetih najboljših ekip Slovenije. Prvak je postala ekipa Kranjskega Triglava, Pionir je zasedel deseto mesto, Razlag pa je zadnji - dvajseti. Naj pripomnimo, da

ekipa Pionirja stalno napreduje, prvo leto je bila 17. lani 13. in letos deseta.

Za zaključek pa se najboljši posamezniki v Pionirjevi ekipi: 1. Jože Mrzлак 835, 2. Bogdan Hren 833, 3. Alojz Legiša 827 in 4. Vinko Rodič 806 kegljev povprečno iz petih nastopov.